

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada – Government

UDHËZIM ADMINISTRATIV (QRK)-NR. 01/2021
PËR MBROJTJEN DHE TRAJTIMIN E FËMIJËVE KRYERËS TË VEPRAVE PENALE NËN MOSHËN
E PËRGJEGJËSISË PENALE¹

ADMINISTRATIVE INSTRUCTION (GRK) - NO.01/2021
ON PROTECTION AND TREATMENT OF CHILDREN AS OFFENDERS OF CRIMINAL OFFENCES
UNDER THE AGE OF CRIMINAL RESPONSIBILITY²

ADMINISTRATIVNOG UPUTSTVA (VRK) -BR. 01/2021
O ZAŠTITI I TRETMANU DECE POČINIOCA KRIVIČNIH DELA ISPOD STAROSTI KRIVIČNE
ODGOVORNOSTI³

---

¹ Udhëzim Administrativ (QRK) Nr. 01/2021 për Mbrojtjen dhe Trajtimin e Fëmijëve Kryerës të Veprave Penale nën Moshën e Përgjegjësisë Penale, është miratuar në mbledhjen e 58 të Qeverisë së Kosovës, me Vendimin Nr.03/58, datë 14.01.2021;

² Administrative Instruction (GRK) No. No. 01/2021 on protection and treatment of children as offenders of criminal offences under the age of criminal responsibility, was approved on 58 meeting of the Government of Kosovo, with the decision No.03/58, date 14.01.2021

³ Administrativno Uputstvo (VRK) Br. 01/2021 o zaštiti i tretmanu dece počinioca krivičnih dela ispod starosti krivične odgovornosti, usvojen je na 58 sednicu Vlade Kosova, odlukom br. 03/58, datum 14.01.2021.

<p>Qeveria e Republikës së Kosovës,</p> <p>Në mbështetje të Nenit 93 (4) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, Në pajtim me Nenin 8 (4) të Kodit nr. 06/L-006 të drejtësisë për të mitur (Gazeta Zyrtare, nr. 17 / 18 tetor 2018), duke marrë parasysh Nenin 11.A dhe Nenin 11.B të Ligjit nr. 02/L-17 për shërbime sociale dhe familjare (Gazeta Zyrtare nr. 12 / 01 maj 2007) i ndryshuar dhe plotësuar me Ligjin nr. 04/L-081 për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit nr. 02/L-17 për shërbime sociale dhe familjare (Gazeta Zyrtare / nr. 5 / 05 prill 2012), si dhe në pajtim me Nenin 19 (6.2) të Rregullores së Punës së Qeverisë nr. 09/2011 (Gazeta Zyrtare, nr. 15 / 12 shtator 2011),</p> <p>Miraton:</p> <p>UDHËZIM ADMINISTRATIV (QRK)-NR. 01/2021 PËR MBROJTJEN DHE TRAJTIMIN E FËMIJËVE KRYERËS TË VEPRAVE PENALE NËN MOSHËN E PËRGJEGJËSISË PENALE</p> <p>KAPITULLI I - DISPOZITAT E PËRGJITHSHME</p>	<p>The Government of the Republic of Kosovo,</p> <p>Pursuant to Article 93 (4) of the Constitution of the Republic of Kosovo, In accordance with Article 8 (4) of Juvenile Justice Code No. 06/L-006 (Official Gazette No. 17/18 October 2018), with regard to Article 11.A and Article 11.B of Law No. 02/L-17 on Social and Family Services (Official Gazette No. 12/01 May 2007), as amended and supplemented by Law No. 04/L-081 on amending and supplementing Law No. 02/L-17 on Social and Family Services (Official Gazette No. 5/5 April 2012) and in accordance with Article 19 (6.2) of Regulation No. 09/2011 of Rules and Procedure of the Government (Official Gazette No. 15/12 September 2011),</p> <p>Approves:</p> <p>ADMINISTRATIVE INSTRUCTION (GRK)-NO. 01/2021 ON PROTECTION AND TREATMENT OF CHILDREN AS OFFENDERS OF CRIMINAL OFFENCES UNDER THE AGE OF CRIMINAL RESPONSIBILITY</p> <p>CHAPTER I - GENERAL PROVISIONS</p>	<p>Vlada Republike Kosovo,</p> <p>Na osnovu člana 93 (4) Ustava Republike Kosovo, U skladu sa članom 8 (4) Zakonika br. 06/L-006 pravde o maloletnicima (Službeni list, br. 17/18. oktobar 2018), uzimajući u obzir član 11. A i član 11. B Zakona br. 02/L-17 o socijalnim i porodičnim uslugama (Službeni list br. 12/01. maj 2007), izmenjen i dopunjen Zakonom br. 04/L-081 o izmeni i dopuni Zakona br. 02/L-17 o socijalnim i porodičnim uslugama (Službeni list, br. 5/05. april 2012) i u skladu sa članom 19 (6.2) Pravilnika o radu Vlade br. 09/2011 (Službeni list, br. 15/12. septembar 2011),</p> <p>Usvaja:</p> <p>ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO (VRK) -NR. 01/2021 O ZAŠTITI I TRETMANU DECE POČINIOCA KRIVIČNIH DELA ISPOD STAROSTI KRIVIČNE ODGOVORNOSTI</p> <p>POGLAVLJE I - OPŠTE ODREDBE</p>
--	---	---

<p style="text-align: center;">Neni 1 Qëllimi</p>	<p style="text-align: center;">Article 1 Purpose</p>	<p style="text-align: center;">Član 1 Cilj</p>
<p>1. Me këtë Udhëzim Administrativ, për fëmijën kryerës të veprave penale nën moshën e përgjegjësisë penale, përcaktohet:</p> <p>1.1. Mbrojtja; 1.2. programi i mbrojtjes; 1.3. ndërmjetësimi ndërmjet bashkëmoshatarëve; 1.4. ndihma juridike dhe 1.5. trajtimi.</p>	<p>1. This Administrative Instruction on the child as offender of criminal offences under the age of criminal responsibility sets out:</p> <p>1.1. protection; 1.2. protection programme; 1.3. peer mediation; 1.4. legal assistance, and 1.5. treatment.</p>	<p>1. Ovim administrativnim uputstvom, o detetu počiniocu krivičnih dela, ispod starosti krivične odgovornosti, utvrđuje se:</p> <p>1.1. zaštita; 1.2. program zaštite; 1.3. posredovanje između vršnjaka; 1.4. pravna pomoć i 1.5. tretman.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 2 Fushëveprimi</p>	<p style="text-align: center;">Article 2 Scope</p>	<p style="text-align: center;">Član 2 Delokrug</p>
<p>Ky Udhëzim Administrativ:</p> <p>1.1. zbatohet nga të gjitha institucionet e Republikës së Kosovës dhe për të gjithë personat, në të gjitha fazat, për mbrojtjen dhe trajtimin e fëmijës, i cili në kohën e kryerjes së veprës penale nuk i ka mbushur katërbëdhjetë (14) vjet, gjegjësisht për fëmijën nën moshën e përgjegjësisë penale.</p> <p>1.2. zbatohet për fëmijën me shtetësi kosovare, pa shtetësi, të pa regjistruar, azilkërkuar, refugjat ose me shtetësi të huaj, që kryejnë vepra penale</p>	<p>This Administrative Instruction:</p> <p>1.1. shall be enforced by all institutions of the Republic of Kosovo and shall apply to all persons, at all stages, for protection and treatment of the child, who at the time of committing the criminal offence has not reached fourteen (14) years old, namely for the child under the age of criminal responsibility.</p> <p>1.2. shall apply to children with Kosovar citizenship, stateless children, unregistered children, asylum-seeking children, refugee children or children of</p>	<p>Ovo Administrativno uputstvo:</p> <p>1.1. primenjuje se od strane svih institucija Republike Kosovo i za sva lica, u svim fazama, za zaštitu i tretmanu deteta, koje u vreme izvršenja krivičnog dela nije navršilo četrnaest (14) godina, za dete ispod starosti krivične odgovornosti.</p> <p>1.2. primenjuje se za dete sa kosovskim državljanstvom, bez državljanstva, neregistrovanom, tražiocem azila, izbeglicom ili sa stranim</p>

<p>brenda territorit të Republikës së Kosovës, dhe për fëmijën me shtetësi kosovare, që kryen vepra penale jashtë territorit të Republikës së Kosovës dhe ekstradohet në Republikën e Kosovës.</p> <p>1.3. duhet interpretuar dhe zbatuar brenda kuadrit të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, Konventës për të Drejtat e Fëmijës ose me instrumentet ndërkombëtare, që rregullojnë këtë fushë, Ligjit për Mbrojtjen e Fëmijës, Kodit të Drejtësisë për të Mitur, Ligjit për Shërbime Sociale dhe Familjare si dhe me legjislacionin përkatës në fuqi.</p>	<p>foreign citizenship who commit criminal offences within the territory of the Republic of Kosovo, as well as children of Kosovar citizenship who commit criminal offences outside the territory of the Republic of Kosovo and are extradited to the Republic of Kosovo.</p> <p>1.3. shall be interpreted and implemented in the framework of the Constitution of the Republic of Kosovo, Convention on the Rights of the Child or international instruments governing this field, Law on Child Protection, Juvenile Justice Code, Law on Social and Family Services and the relevant applicable legislation.</p>	<p>državljanstvom, koja čine krivična dela u teritoriji Republike Kosovo, i za dete sa kosovskim državljanstvom, koje čini krivična dela van teritorije Republike Kosovo i izručen je u Republici Kosovo.</p> <p>1.3. mora se tumačiti i sprovoditi u okviru Ustava Republike Kosovo, Konvencije o pravima deteta ili međunarodnih instrumenata koji regulišu ovu oblast, Zakona o zaštiti deteta, Zakonika pravde o maloletnicima, Zakona o socijalnim i porodičnim uslugama i relevantnim važećim zakonodavstvom.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 3 Përkufizimet</p>	<p style="text-align: center;">Article 3 Definitions</p>	<p style="text-align: center;">Član 3 Definicije</p>
<p>1. Shprehjet e përdorura për qëllim të këtij udhëzimi administrativ kanë këtë kuptim:</p> <p>1.1. Edukim i specializuar - programi edukativ i përpiluar sipas nevojave speciale të kryerësit të veprës penale, i cili synon të ndihmojë zhvillimin e gjithmbarshëm adekuat të tij dhe të zvogëlojë mundësinë e përsëritjes së veprës;</p>	<p>1. Terms used for the purpose of this Administrative Instruction shall have the following meaning:</p> <p>1.1. Specialised education – an educational program tailored to the special needs of the offender, which seeks to assist his/her holistic adequate development and reduce the chance of recidivism;</p>	<p>1. Izrazi upotrebljeni za potrebe ovog Administrativnog uputstva imaju sledeća značenja:</p> <p>1.1. Specijalno vaspitanje - vaspitni program pripremljen prema specijalnim potrebama izvršioca krivičnog dela, koji teži pružanju pomoći za njegov valjani opšti razvoj i smanjenju verovatnoće ponavljanja dela;</p>

<p>1.2. Fëmijë - fëmija, i cili në kohën e kryerjes së veprës penale nuk i ka mbushur katërmëdhjetë (14) vjet, pra është fëmijë nën moshën e përgjegjësisë penale;</p> <p>1.3. Institucion - nënkupton të gjitha institucionet publike, të nivelit qendror dhe lokal, si dhe personat e tjerë fizik dhe juridik në Republikën e Kosovës, që kanë përgjegjësinë për mbrojtjen e fëmijës sipas legjislacionit në fuqi;</p> <p>1.4. Këshillim - është një proces sistematik dhe i programuar i ofrimit të informacionit, këshillave dhe udhëzimeve me qëllim, që të ndihmohet një fëmijë nën moshën e përgjegjësisë penale për të përmirësuar rrethanat sociale dhe ndër njerëzore;</p> <p>1.5. Kodi i drejtësisë për të mitur/Kodi - Kodi nr. 06/L-006 i drejtësisë për të mitur; (Gazeta Zyrtare, nr. 17, 18 tetor 2018);</p> <p>1.6. Konventa mbi të drejtat e fëmijës/Konventa - Konventa mbi të drejtat e fëmijës e miratuar nga Asambleja e Përgjithshme e</p>	<p>1.2. Child – the child who at the time of committing the criminal offence has not reached the age of fourteen (14) years, i.e. child under the age of criminal responsibility;</p> <p>1.3. Institution – means all public, central and local institutions, as well as other natural and legal persons in the Republic of Kosovo who are responsible for protection of the child according to the legislation in force;</p> <p>1.4. Counselling – means a systematic and programmed system of the provision of information, advice and instructions in order to help the child under the age of criminal responsibility to improve social inter-human circumstances;</p> <p>1.5. Juvenile Justice Code/Code – means the Juvenile Justice Code No. 06/L-006 (Official Gazette, No. 17, 18 October 2018);</p> <p>1.6. Convention on the Rights of the Child/Convention – means the Convention on the Rights of the Child</p>	<p>1.2. Dete –dete koje u vreme izvršenja dela nije navršilo četrnaest (14) godina, dakle ispod starosti krivične odgovornosti;</p> <p>1.3. Institucija – podrazumeva sve javne, centralne i lokalne institucije, kao i druga privatna pravna lica u Republici Kosovo, koja su odgovorna za zaštitu deteta u ovom Zakonu i važećem zakonodavstvu;</p> <p>1.4. Savetovanje - je sistematski i programirani proces pružanja informacija, saveta i smernica u cilju pomaganja deteta ispod starosti krivične odgovornosti radi poboljšanja socijalnih i ljudskih okolnosti;</p> <p>1.5. Zakonik pravde o maloletnicima/Zakonik - Zakonik br. 06/L-006 pravde o maloletnicima; (Službeni list, br. 17, 18. oktobar 2018);</p> <p>1.6. Konvencija o pravima deteta/Konvencija - Konvencija o pravima deteta koju je Generalna</p>
--	---	---

<p>Organizatës së Kombeve të Bashkuara më 20 nëntor 1989;</p> <p>1.7. Kujdestar - nënkupton personin siç është përcaktuar me Ligjin Nr. 2004/32 për familjen (Gazeta Zyrtare nr. 4, 01 shtator 2006);</p> <p>1.8. Ligji për mbrojtjen e fëmijës - Ligji Nr. 06/L-084 për mbrojtjen e fëmijës; (Gazeta Zyrtare nr. 14, 17 korrik 2019);</p> <p>1.9. Ligji për ndërmjetësim - Ligji nr. 06/L-009 për ndërmjetësim (Gazeta Zyrtare nr. 14, 20 gusht 2018);</p> <p>1.10. Ligji për ndihmë juridike falas- Ligji nr. 04/L-017 për ndihmë juridike falas (Gazeta Zyrtare nr. 03, 22 shkurt 2012);</p> <p>1.11. Ligji për shërbime sociale dhe familjare/Ligji - Ligji nr. 02/L-17 për shërbime sociale dhe familjare (Gazeta Zyrtare nr. 12, 01 maj 2007) dhe Ligji nr. 04/L-081 për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit nr. 02/L-17 për shërbime sociale dhe familjare (Gazeta Zyrtare, nr. 5, 05 prill 2012);</p>	<p>adopted by the General Assembly of the United Nations on 20 November 1989;</p> <p>1.7. Guardian – means the person as stipulated in Law No. 2004/32 Family Law (Official Gazette No. 4, 1 September 2006);</p> <p>1.8. Law on Child Protection – means Law No. 06/L-084 on Child Protection (Official Gazette No. 14, 17 July 2019);</p> <p>1.9. Law on Mediation – means Law No. 06/L-009 on Mediation (Official Gazette No. 14, 20 August 2018);</p> <p>1.10. Law on Free Legal Aid – means Law No. 04/L-017 on Free Legal Aid (Official Gazette No. 03, 22 February 2012);</p> <p>1.11. Law on Social and Family Services/Law – means Law No. 02/L-17 on Social and Family Services (Official Gazette No. 12, 01 May 2007) and Law No. 04/L-081 on amending and supplementing the Law No. 02/L-17 on Social and Family Services (Official Gazette, No. 5, 5 April 2012);</p>	<p>skupština Ujedinjenih nacija usvojila 20. novembra 1989. Godine;</p> <p>1.7. Staratelj – podrazumeva osobu kako je definisano Zakonom br. 2004/32 o porodici (Službeni list br. 4, 01. septembar 2006);</p> <p>1.8. Zakon o zaštiti deteta – Zakon br. 06/L-084 o zaštiti deteta; (Službeni list br. 14, 17. juli 2019);</p> <p>1.9. Zakon o posredovanju – Zakon br. 06/L-009 o posredovanju (Službeni list br. 14, 20. avgust 2018);</p> <p>1.10. Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći – Zakon br. 04/L-017 o besplatnoj pravnoj pomoći (Službeni list br. 03, 22. februar 2012);</p> <p>1.11. Zakon o socijalnim i porodičnim uslugama/Zakon – Zakon br. 02/L-17 o socijalnim i porodičnim uslugama (Službeni list br. 12, 01. maj 2007) i Zakon br. 04/L-081 o izmeni i dopuni Zakona br. 02/L-17 o socijalnim i porodičnim uslugama (Službeni list, br. 5, 05. april 2012);</p>
---	---	---

<p>1.12. Mbrojtësi i fëmijës – Avokati, përfaqësues i autorizuar, mbrojtësi i licencuar nga Oda e Avokatëve të Kosovës;</p> <p>1.13. Menaxher i rastit - nënkupton zyrtarin e licencuar të shërbimeve sociale, të caktuar nga Organi i Kujdestarisë, përgjegjës për mbrojtjen dhe trajtimin e fëmijës kryerës të veprave penale nën moshën e përgjegjësisë penale, i cili në bashkëpunim me akterët relevantë vlerëson nevojat e fëmijës nën moshën e përgjegjësisë penale dhe harton Programin e mbrojtjes së fëmijës;</p> <p>1.14. Ministria - Ministria përkatëse për Punë dhe Mirëqenie Sociale;</p> <p>1.15. Ndërmjetësimi ndërmjet bashkëmohatarëve - është një proces i ndërmjetësimit në mes të palëve, fëmijës kryerës i veprës penale dhe bashkëmohatarit të tij/saj në cilësinë e të dëmtuarit, në pajtim me parimet e ndërmjetësimit;</p> <p>1.16. Ndihmë juridike falas - e drejtë në shërbime profesionale juridike falas për fëmijët të cilët i plotësojnë</p>	<p>1.12. Child Advocate – Defence counsel, authorized representative, advocate licensed by the Kosovo Chamber of Advocates;</p> <p>1.13. Case manager – means the licensed officer of social services assigned by the Guardianship Authority to be responsible for the protection and treatment of the child offender of the criminal offence under the age of criminal responsibility, who, in cooperation with relevant stakeholders, assesses the needs of the child under the age of criminal responsibility and drafts the Child Protection Programme;</p> <p>1.14. Ministry – means the relevant Ministry for Labour and Social Welfare;</p> <p>1.15. Peer mediation – is a process of mediation between the parties, the child offender of criminal offence and his/her peer in the capacity of the injured party, in accordance with the mediation principles;</p> <p>1.16. Free Legal Aid – means the right to free professional legal services for children who fulfil the criteria set in the applicable legislation;</p>	<p>1.12. Zaštitnik deteta – Advokat, ovlašćeni zastupnik, zaštitnik licenciran od strane Advokatske komore Kosova;</p> <p>1.13. Rukovodilac slučaja - podrazumeva licenciranog službenika socijalnih usluga kojeg je odredio Organ starateljstva, odgovoran za zaštitu i tretman deteta počinioca krivičnih dela ispod starosti krivične odgovornosti, koji u saradnji sa relevantnim akterima procenjuje potrebe deteta ispod starosti krivične odgovornosti i izrađuje Program zaštite deteta;</p> <p>1.14. Ministarstvo – Relevantno ministarstvo za Rad i socijalnu zaštitu;</p> <p>1.15. Posredovanje između vršnjaka – podrazumeva proces posredovanja između stranaka, deteta počinioca krivičnog dela i njegovog/njenog vršnjaka u svojstvu oštećenog, u skladu sa principima posredovanja;</p> <p>1.16. Besplatna pravna pomoć - pravo na besplatne profesionalne pravne usluge za decu koja ispunjavaju</p>
--	---	--

<p>kriteret e përcaktuara me legjislacionin në fuqi;</p> <p>1.17. Në të gjitha fazat - përfshin të gjitha procedurat në të cilat fëmija është në kontakt me institucionet përkatëse apo me profesionistët për mbrojtjen e fëmijës;</p> <p>1.18. Organi i Kujdestarisë - nënkupton organin përgjegjës, që vepron në kuadër të Qendrës për Punë Sociale, i cili është përgjegjës për mbrojtjen e fëmijës;</p> <p>1.19. Përfaqësues ligjor- nënkupton prindin ose personin, që ushtron autoritetin prindëror apo kujdestarin, i cili, brenda përgjegjësi, që i janë dhënë nga legjislacioni në fuqi nga gjykata, ose nga Organi i Kujdestarisë mbron interesat e fëmijës nëpërmjet kryerjes apo jo të veprimeve juridike, në emër ose për llogari të fëmijës;</p> <p>1.20. Profesionistë për mbrojtjen e fëmijës - nënkupton të gjithë personat, të cilët brenda mandatit të punës së tyre dhe në kontekstin e punës së tyre, janë në kontakt me fëmijën që ka nevojë për mbrojtje, ose kanë detyrë të përmbushin nevojat e</p>	<p>1.17. At all stages – includes all procedures in which the child is in contact with relevant institutions or child protection professionals;</p> <p>1.18. Guardianship Authority – means the responsible authority, operating within the Centre for Social Work, which is responsible for child protection;</p> <p>1.19. Legal representative – means the parent or the person who exercises the parental authority or the guardian, who, within the scope of responsibilities vested by the court or Guardianship Authority based on the applicable legislation, protects the interests of the child by performing or not legal actions on behalf or for the account of the child;</p> <p>1.20. Child protection professionals – means all persons who, within the mandate and in the context of their work, are in contact with the child who needs protection or are obliged to fulfil the needs of the child according to</p>	<p>kriterijume utvrđene važećim zakonodavstvom;</p> <p>1.17. U svim fazama - obuhvata sve postupke u kojima je dete u kontaktu sa relevantnim institucijama ili profesionalcima za zaštitu deteta;</p> <p>1.18. Organ starateljstva - podrazumeva odgovorno telo koje deluje u okviru Centra za socijalni rad nadležnog za zaštitu deteta;</p> <p>1.19. Pravni zastupnik - podrazumeva roditelja ili osobu koja vrši roditeljsku vlast ili staratelja koji, u okviru odgovornosti koje su mu dodeljene važećim zakonodavstvom od strane suda ili Organa starateljstva, štiti interese deteta izvođenjem ili ne, pravnih radnji, u ime ili za račun deteta;</p> <p>1.20. Profesionalac za zaštitu deteta – podrazumeva sva lica, koja su u okviru mandata svog rada i u kontekstu svog rada, u kontaktu sa detetom koji ima potrebu za zaštitom, ili im je dužnost da ispune potrebe deteta prema relevantnom</p>
--	--	--

<p>fëmijës sipas legjislacionit përkatës në fuqi, standardit vendor apo ndërkombëtar;</p> <p>1.21. Programi i Mbrojtjes së Fëmijës - Programi i mbrojtjes së fëmijës nën moshën e përgjegjësisë penale;</p> <p>1.22. Prokuror i shtetit për të mitur – prokuror i shtetit, i cili është ekspert në çështjet penale ku është i përfshirë i mituri, fëmija dhe madhori i ri, ndjekjen e kryerësve madhorë për veprat e kryera ndaj të miturve dhe i cili është kompetent për ushtrimin e përgjegjësisë të parapara në Kod;</p> <p>1.23. Qendra për Punë Sociale/QPS - është institucion publik profesional i nivelit komunal, kompetente për mbrojtjen e qytetarëve në nevojë sociale;</p> <p>1.24. Strehimi familjar – është formë e veçantë e mbrojtjes sociale për fëmijët pa përkujdesje prindërore, të keqtrajtuar ose lënë anash dhe nënkupton vendosjen e përkohshme të fëmijës në familjen tjetër atëherë kur</p>	<p>the relevant applicable legislation and local or international standards;</p> <p>1.21. Child Protection Programme – means the programme for protection of the child under the age of criminal responsibility;</p> <p>1.22. Juvenile state prosecutor – means a state prosecutor who has expertise in criminal matters involving the juvenile, children and young adults, prosecution of adult offenders for offences caused to juveniles, and who is competent to exercise the responsibilities set forth in the Code;</p> <p>1.23. Centre for Social Work (CSW) – means a public professional institution of the municipal level, which is competent for protection of citizens in social need;</p> <p>1.24. Family foster care – means a special form of social protection for children without parental care or who are abused or neglected and includes the temporary placement of the child in another family when the stay of the child</p>	<p>važećem zakonodavstvu, domaćeg ili međunarodnog standarda;</p> <p>1.21. Program zaštite deteta – Program zaštite deteta ispod starosti krivićne odgovornosti;</p> <p>1.22. Državni tužilac za maloletnike – državni tužilac koji je stručnjak za krivićna pitanja koja obuhvataju maloletne, decu i mlađa punoletna lica, gonjenje punoletnih poćinilaca za dela poćinjena protiv maloletnika i koji je nadležan da sprovodi odgovornosti predviđene u ovom Zakoniku;</p> <p>1.23. Centar za socijalni rad/CSR - je profesionalna javna institucija na opštinskom nivou, nadležna za zaštitu građana u socijalnoj nevolji;</p> <p>1.24. Porodićni smeštaj – je poseban oblik socijalne zaštite za decu bez roditeljskog staranja, koja su zlostavljena ili zanemarena i podrazumeva privremeni smeštaj deteta u drugu porodicu kada je boravak deteta u biološkoj porodici nemoguć;</p>
---	--	--

<p>qëndrimi i fëmijës në familjen biologjike është e pamundshme;</p> <p>1.25. Strehimi rezidencial - është formë e veçantë e mbrojtjes sociale për fëmijët pa përkujdesje prindërore, të keqtrajtuar ose lënë anash dhe nënkupton vendosjen e fëmijës në institucionin përkatës të specializuar për strehim rezidencial;</p> <p>1.26. Tryeza Multidisiplinare për Ndihmë në Menaxhimin e Rastit -nënkupton grupin multidisiplinar, që përfshinë profesionistët nga institucionet përkatëse për mbrojtjen e fëmijës dhe akterët e tjerë që përfaqësojnë një shumëllojshmëri të disiplinave, të cilët kanë përgjegjësi për mbrojtjen e fëmijës, ndër veprojnë dhe koordinojnë përpjekjet e tyre për të trajtuar rastet e fëmijës kryerës të veprës penale nën moshën e përgjegjësive penale në bazë të interesit më të mirë të fëmijës.</p>	<p>in his/her biological family is impossible;</p> <p>1.25. Residential care – a special form of social protection for children without parental care or who are abused or neglected and includes the placement of the child in the relevant institution specialized for residential care;</p> <p>1.26. Multidisciplinary Roundtable for Assistance in Case Management – means a multidisciplinary group that includes professionals from relevant child protection institutions and other stakeholders representing a variety of disciplines, who are responsible for child protection, interact and coordinate their efforts to handle cases of the child offenders of the criminal offence under the age of criminal responsibility based on the best interest of the child.</p>	<p>1.25. Stambeni smeštaj - je poseban oblik socijalne zaštite za decu bez roditeljskog staranja, koja su zlostavljena ili zanemarena i podrazumeva smeštaj deteta u relevantnoj instituciji specijalizovanoj za stambeni smeštaj;</p> <p>1.26. Multidisciplinarni okrugli sto za pomoć u upravljanju slučajevima – podrazumeva multidisciplinarnu grupu koja obuhvata stručnjake iz odgovarajućih institucija za zaštitu deteta i druge aktere koji zastupaju raznovrsnost disciplina, koji su odgovorni za zaštitu deteta, i koji međusobno deluju i koordiniraju njihova nastojanja za tretiranje slučajeva dece počinioca krivičnog dela, ispod starosti krivične odgovornosti, na osnovu najboljeg interesa deteta.</p>
---	---	--

KAPITULLI II – PARIMET E MBROJTJËS SË FËMIJËS NËN MOSHËN E PËRGJEGJËSISË PENALE	CHAPTER II – PRINCIPLES OF PROTECTION OF CHILDREN UNDER THE AGE OF CRIMINAL RESPONSIBILITY	POGLAVLJE II - PRINCIPI ZAŠTITE DETETA ISPOD STAROSTI KRIVIČNE ODGOVORNOSTI
<p style="text-align: center;">Neni 4 Mos fillimi i procedurës gjyqësore</p> <p>1. Për fëmijën, i cili në kohën e kryerjes së veprës penale nuk e ka arritur moshën katërbëdhjetë (14) vjet, nuk mund të fillohet procedura gjyqësore.</p> <p>2. Prokurori për të mitur e pushon procedurën sapo të vërtetohet moshja e fëmijës.</p> <p>3. Nëse fëmija është nën moshën katërbëdhjetë (14) vjet në kohën e kryerjes së veprës penale, çdo procedurë gjyqësore, që ka filluar pushohet menjëherë dhe organi i kujdestarisë njoftohet për rastin nga policia pas konsultimit me prokurorin e shtetit për të mitur.</p> <p>4. Asnjë lloj dënimi nuk mund t'i shqiptohet fëmijës, i cili ka qenë nën moshën katërbëdhjetë (14) vjet në kohën e kryerjes së veprës penale.</p>	<p style="text-align: center;">Article 4 Non-initiation of the court procedure</p> <p>1. No court proceedings shall be initiated for a child who has been under the age of fourteen (14) years old at the time of the commission of the offense.</p> <p>2. The Juvenile Prosecutor shall terminate the procedure after confirming the age of the child.</p> <p>3. If the child is under the age of fourteen (14) years when committing the criminal offence, any court procedure that has been initiated shall immediately be terminated and the Guardianship Authority shall be informed of this case by the police, following the consultations with the Juvenile State Prosecutor.</p> <p>4. No punishment may be imposed on a child who has been under the age of fourteen (14) years old at the time of the commission of the offense.</p>	<p style="text-align: center;">Član 4 Ne pokretanje sudskog postupka</p> <p>1. Za dete, koje u vreme kada je počinjeno krivično delo nije navršilo četrnaest (14) godina, ne može se pokrenuti sudski postupak.</p> <p>2. Tužilac za maloletnike prekida postupak odmah nakon što se utvrdi starost deteta.</p> <p>3. Ako je u vreme izvršenja krivičnog dela dete mlađe od četrnaest (14) godina, svaki započeti sudski postupak će se odmah obustaviti, a Organ starateljstva o slučaju je obavešten od strane policije nakon konsultacije sa Državnim tužiocem za maloletnike.</p> <p>4. Nijedna kazna se ne može izreći detetu, koje je u vreme izvršenja krivičnog dela bilo ispod starosti od (14) godina.</p>

<p>5. Në asnjë rrethanë, fëmija, që merret në përkujdesje nga Organi i Kujdestarisë, nuk vendoset në një institucion ndëshkimor.</p> <p style="text-align: center;">Neni 5 Interesi më i mirë i fëmijës nën moshën e përgjegjesisë penale</p> <p>1. Të gjitha veprimet dhe vendimet, në të gjitha fazat, që kanë të bëjnë me fëmijën, të ndërmarra nga institucionet dhe nga profesionistët për mbrojtjen e fëmijës, duhet të jenë në interesin më të mirë të fëmijës dhe interesi më i lartë i fëmijës duhet të jetë konsiderata mbizotëruese.</p> <p>2. Interpretimi i interesave më të mira të fëmijës duhet të jenë në tërësi në përputhje dhe me respektimin e të drejtave dhe lirive të tyre të parapara me Kushtetutën, Konventën ose me Udhëzimet e Këshillit të Evropës mbi drejtësinë mike të fëmijëve, Ligjin për Mbrojtjen e Fëmijës, Ligji për Shërbime Sociale dhe Familjare dhe Kodin.</p> <p>3. Asnjë interpretim i supozuar i asaj se çka është në interesin më të mirë të fëmijës nuk mund të justifikojë shkeljen e çfarëdo të drejte të njohur nga Kushtetuta, Konventa, Ligji për mbrojtjen e fëmijës,</p>	<p>5. Under no circumstances shall the child being taken care of by the Guardianship Authority be placed in a detention institution.</p> <p style="text-align: center;">Article 5 Best interest of the child under the age of criminal responsibility</p> <p>1. All actions and decisions, at all stages, related to the child and taken by the child protection institutions and professionals shall be in the best interest of the child and the highest interest of the child should be the overriding consideration.</p> <p>2. Interpretation of the best interests of the child shall entirely comply with the observance of their rights and freedoms provided for in the Constitution, Convention or the Guidelines of the Council of Europe on child-friendly justice, Law on Child Protection, Law on Social and Family Services and the Code.</p> <p>3. No purported interpretation of what is in the best interest of the child can justify the violation of any rights recognized in the Constitution, Convention, Law on Child</p>	<p>5. Ni pod kojim okolnostima, dete koje je uzeto pod starateljstvo Organa starateljstva, ne može se smestiti u kaznenu instituciju.</p> <p style="text-align: center;">Član 5 Najbolji interes deteta ispod starosti krivične odgovornosti</p> <p>1. Sve radnje i odluke u svim fazama koje se odnose na dete, koje su preduzele institucije i profesionalci za zaštitu deteta biće u najboljem interesu deteta i najviši interes deteta treba biti preovladajuća briga.</p> <p>2. Tumačenje najboljih interesa deteta treba u potpunosti biti u skladu sa i sa poštovanjem njihovih prava i sloboda utvrđenih Ustavom, Konvencijom ili sa uputstvima Saveta Evrope o prijateljskoj dečijoj pravdi, Zakonom o zaštiti deteta, Zakonom za socijalne i porodične usluge i Zakonikom.</p> <p>3. Nijedno navodno tumačenje onoga što je u najboljem interesu deteta ne može opravdati kršenje bilo kog prava priznatog Ustavom, Konvencijom, Zakonom o zaštiti deteta,</p>
---	---	--

<p>Ligji për Shërbime Sociale dhe Familjare dhe Kodi.</p> <p>4. Ndërhyrja zyrtare duhet të jetë e orientuar në interesat më të mira të fëmijës dhe të zbatohen me përpikëri dhe barazi.</p> <p style="text-align: center;">Neni 6 Parimi i trajtimit të barabartë</p> <p>1. Të gjithë fëmijët, duhet të trajtohen në të gjitha fazat në mënyrë të barabartë.</p> <p>2. Parimi i trajtimit të barabartë nënkupton se nuk do të ketë kurrfarë diskriminimi të drejtpërdrejtë apo të tërthortë sipas kuptimit të cilido nga bazat e përcaktuara në dispozitat përkatëse të Ligjit për mbrojtjen nga diskriminimi.</p> <p>3. Të gjitha institucionet dhe të gjithë profesionistët për mbrojtjen e fëmijës, në të gjitha fazat, gjatë ushtrimit të detyrave të tyre dhe gjatë hartimit të politikave dhe legjislacionit, duhet të veprojnë në përputhje me parimin e trajtimit të barabartë të fëmijës dhe të marrin të gjitha masat e duhura, me qëllim, që fëmija të jetë i mbrojtur nga të gjitha format e diskriminimit.</p>	<p>Protection, Law on Social and Family Services and Code.</p> <p>4. Official intervention shall be oriented towards the best interests of the child and shall be accurately and equally implemented.</p> <p style="text-align: center;">Article 6 Principle of equal treatment</p> <p>1. All children shall be equally treated at all stages.</p> <p>2. Principle of equal treatment means that there will be no direct or indirect discrimination within the meaning of any of the bases set out in the relevant provisions of the Law on Protection from Discrimination.</p> <p>3. All child protection institutions and professionals, at all stages, when exercising their duties and when drafting policies and legislation, shall comply with the principle of equal treatment of the child and shall take all necessary measures in order for the child to be protected from all forms of discrimination.</p>	<p>Zakonom o socijalnim i porodičnim uslugama i Zakonikom.</p> <p>4. Zvanična intervencija mora biti usmerena na najbolje interese deteta i biti sprovedena tačno i pravično.</p> <p style="text-align: center;">Član 6 Princip jednakog tretmana</p> <p>1. Sva deca trebaju biti tretirana podjednako u svim fazama.</p> <p>2. Princip jednakog tretmana znači da neće biti direktne ili indirektne diskriminacije u smislu bilo koje osnove utvrđene u relevantnim odredbama Zakona o zaštiti od diskriminacije.</p> <p>3. Sve institucije i svi profesionalci za zaštitu deteta u svim fazama, tokom vršenja svojih dužnosti i tokom izrade politika i zakonodavstva, treba da postupaju u skladu sa principom jednakog tretmana deteta i preduzmu sve potrebne mere za osiguranje da dete bude zaštićeno od svih oblika diskriminacije.</p>
---	---	---

<p>4. Institucionet dhe profesionistët për mbrojtjen e fëmijës, vëmendje të veçantë duhet t'i kushtojnë grupeve të fëmijëve, të cilët bien në konflikt me ligjin dhe u përkasin grupeve të ndryshme shoqërore apo komuniteteve të caktuara.</p> <p>5. Institucionet dhe profesionistët për mbrojtjen e fëmijës, duhet të marrin masa për parandalimin e diskriminimit, duke i siguruar fëmijëve, mbështetjen e nevojshme në përpjekjet e tyre për t'u ri integruar në shoqëri.</p> <p>6. Prindi apo kujdestari, anëtarët e familjes, personi i besueshëm, profesionistët për mbrojtjen e fëmijës, Avokati i Popullit, të cilët konsiderojnë se parimi i trajtimit të barabartë nuk është zbatuar ndaj fëmijës nën moshën e përgjegjësisë penale, mund të iniciojnë procedurë dhe paraqesin fakte para organit kompetent, në përputhje me dispozitat e Ligjit për mbrojtjen nga diskriminimi.</p>	<p>4. Child protection institutions and professionals shall pay special attention to the groups of children who are in conflict with the law and belong to various social groups or certain communities.</p> <p>5. Child protection institutions and professionals shall take measures to prevent discrimination by providing children with the necessary support in their efforts for integration into society.</p> <p>6. The parent or the guardian, members of the family, trusted person, child protection professionals or the Ombudsperson may initiate a procedure and provide facts before the competent body in compliance with the provisions of the Law on Protection from Discrimination if they consider that the principle of equal treatment has not been applied for a child under the age of criminal responsibility.</p>	<p>4. Institucije i profesionalci za zaštitu deteta treba da posvete posebnu pažnju grupama dece koja su u sukobu sa zakonom i pripadaju različitim društvenim grupama ili određenim zajednicama.</p> <p>5. Institucije i profesionalci za zaštitu deteta treba da preduzmu mere za sprečavanje diskriminacije, osigurajući deci potrebnu podršku u njihovim naporima da se reintegrišu u društvo.</p> <p>6. Roditelj ili staratelj, članovi porodice, poverljiva osoba, profesionalci za zaštitu deteta, Ombudsman, koji smatraju da se princip jednakog tretmana nije sproveden nad detetom ispod starosti krivične odgovornosti, mogu pokrenuti postupak i podneti činjenice pred nadležnim organom, u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti od diskriminacije.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 7 Parimi me familjen dhe partnerët për fëmijën</p>	<p style="text-align: center;">Article 7 The principle with the family and partners for the child</p>	<p style="text-align: center;">Član 7 Princip sa porodicom i partnerima o detetu</p>
<p>1. Gjatë gjithë procesit të punës dhe në të gjitha fazat Menaxheri i rastit duhet të punojë sipas parimit:</p>	<p>1. Throughout the work process and at all stages the case manager shall work pursuant to the principle:</p>	<p>1. Tokom celog radnog procesa i u svim fazama Rukovodilac slučaja treba da radi prema principu:</p>

<p>1.1. Një Familje, Një Program, Një punonjës, Një ekip.</p> <p>1.2. Me familjen dhe për familjen. Me partnerët dhe familjen për fëmijën.</p> <p>2. Departamenti përkatës i Ministrisë nxjerrë udhëzues për zbatimin e parimit të përcaktuar në paragrafin 1 të këtij Neni.</p> <p>KAPITULLI III - MËNYRA E MBROJTJES SË FËMIJËVE KRYERËS TË VEPRAVE PENALE NËN MOSHËN E PËRGJEGJËSISË PENALE</p> <p>Neni 8 Ndalimi i fëmijës nën moshën e përgjegjësive penale</p> <p>1. Në parim fëmiju kur ndalohet të gjitha veprimet duhet të ndërmerren në ndonjë ambient konform qasjes miqësore dhe që shmang stigmatizimin e tij duke e dërguar atë në stacion policor.</p>	<p>1.1. One Family, One Program, One Employee, One Team.</p> <p>1.2. With family and for family. With partners and family for the child.</p> <p>2. The relevant department of the Ministry issues guidelines for the implementation of the principle set out in paragraph 1 of this Article.</p> <p>CHAPTER III – MANNER OF PROTECTION OF CHILDREN AS OFFENDERS OF CRIMINAL OFFENCES UNDER THE AGE OF CRIMINAL RESPONSIBILITY</p> <p>Article 8 Arrest of the child under the age of criminal responsibility</p> <p>1. In principle, when a child is arrested, all actions shall be taken in an environment that is in compliance with a friendly approach and that prevents his/her stigmatization by sending him/her to a police station.</p>	<p>1.19 jedna porodica, jedan program, jedan zaposleni, jedan tim.</p> <p>1.20 sa porodicom i za porodicu. Sa partnerima i porodicom za dete.</p> <p>2. Odgovarajuće Odeljenje Ministarstva izdaje uputstvo za sprovođenje principa utvrđenog u stavu 1. ovog člana.</p> <p>POGLAVLJE III- NAČIN ZAŠTITE DECE POČINIoca KRIVIČNIH DELA ISPOD STAROSTI KRIVIČNE ODGOVORNOSTI</p> <p>Član 8 Zadržavanje deteta ispod starosti krivične odgovornosti</p> <p>1. U principu, kada se dete privede, svi postupci se moraju preduzeti u okruženju koje je u skladu sa prijateljskim pristupom i koje izbegava njegovu stigmatizaciju slanjem u policijsku stanicu.</p>
--	---	--

<p>2. Fëmija në rrethana normale dërgohet në QPS, në ndonjë ambient te vecantë në shkollë, familje, Shtëpinë për Mbrojtjen e Fëmijës apo ndonjë ambient tjetër gjatë procesit të vërtetimit të moshës dhe zbulimit të rrethanave dhe marrjës së informatave relevante nga fëmija.</p> <p>3. Hapi më i rëndësishëm dhe shumë urgjent është konstatimi i moshës së fëmijës dhe konform moshës ndërmerren veprimet e mëtutjeshme.</p> <p>4. Ndalimi i fëmijës dhe dërgimi i tij në një stacion policor, përdoret vetëm si një masë e fundit dhe për një kohë sa më të shkurtër të mundshme, ku në këto raste ambienti duhet të jetë miqësorë dhe ndaras nga të rriturit.</p> <p>5. Transporti i fëmijës deri në stacionin policor, i dyshuar për kryerje të veprës penale, duhet të bëhet në kushte të përshtatshme duke marrë parasysh moshën e fëmijës dhe nuk duhet të bëhet transportimi me të rritur.</p> <p>6. Çdo fëmijë i ndaluar duhet të trajtohet në mënyrë njerëzore dhe me respektin, që i takon dinjitetit të njeriut duke u bazuar në nevojat specifike të personave të moshës së tij.</p>	<p>2. In normal circumstances, the child is sent to the CSW, in a special environment in school, family, Home for Child Protection or any other environment during the process of verifying the age and discovering the circumstances and obtaining relevant information from the child.</p> <p>3. The most important and very urgent step is to ascertain the age of the child and, in accordance with the age, undertake further actions.</p> <p>4. Arresting a child and sending him/her to a police station shall be used only as a last resort and for the shortest time, while the environment in such cases shall be friendly and separate from adults</p> <p>5. Transport of the child, suspected of having committed a criminal offence, to the police station shall be made in appropriate conditions taking into account the age of the child and the child shall not be transported together with adults.</p> <p>6. Every child arrested shall be treated in a humane manner with respect for his/her human dignity and with considerations of the specific needs of persons of his/her age.</p>	<p>2. Dete se u normalnim okolnostima šalje u CSR, u nekom posebnom ambijentu u školi, porodici, Domu za zaštitu deteta ili u nekom drugom ambijentu tokom procesa utvrđivanja uzrasta i otkrivanja okolnosti i uzimanja relevantnih informacija od deteta.</p> <p>3. Najznačajniji i veoma hitan korak je utvrđivanje uzrasta deteta i u skladu sa uzrastom se preduzimaju dalji koraci.</p> <p>4. Zadržavanje deteta i njegovo privođenje u policijsku stanicu, upotrebljava se se samo kao krajnja mera i za što je moguće kraće vreme, pri čemu u ovim slučajevima ambijent treba da bude prijateljski i odvojen od odraslih.</p> <p>5. Prevoz deteta do policijske stanice, osumnjičenog da je počinio krivično delo, vrši se u prikladnim uslovima uzimajući u obzir uzrast deteta i ne sme se vršiti prevoz sa odraslima.</p> <p>6. Svako zadržano dete se tretira na ljudski način i uz dužno poštovanje dostojanstva ljudskog bića, tako da se uzimaju u obzir potrebe osoba njegovog uzrasta.</p>
--	--	---

<p style="text-align: center;">Neni 9 E drejta për të pasur pranë prindin ose kujdestarin</p>	<p style="text-align: center;">Article 9 The right for the presence of the parent or guardian</p>	<p style="text-align: center;">Član 9 Pravo da roditelj ili staratelj bude pored</p>
<p>1. Pas ndalimit të fëmijës nga policia, i dyshuar për kryerje të veprës penale, njoftohen menjëherë prindi ose kujdestari, dhe kur nuk është i mundur të bëhet njoftimi i menjëhershëm i tyre, ose do të ishte i dëmshëm për interesat e fëmijës, apo shprehimisht refuzohet nga fëmija, policia e lajmëron Qendrën për Punë Sociale. Kjo e drejtë e fëmijës është një detyrim për policinë.</p> <p>2. Prindi dhe kujdestari, me qëllim, që t'i ofrojnë fëmijës mbështetje duhet të njoftohen menjëherë për ndalimin e fëmijës, vendin e ndalimit dhe për çdo ndryshim të mëvonshëm të vendit të ndalimit dhe duhet të jenë pranë fëmijës gjatë gjithë kohës. Ky obligim zbatohet në kuadër të parimit të interesit më të lartë të fëmijës.</p> <p>3. QPS njoftohet në secilin rast kur ndalohet një fëmijë si i dyshuar për kryerje të veprës penale.</p>	<p>1. After the child suspected of having committed a criminal offence is arrested by the police, the parent or the guardian shall be immediately informed and when they cannot be immediately informed, or their information would be harmful for the interests of the child, or is expressly rejected by the child, the police shall inform the Centre for Social Work. This right of the child shall be an obligation for the police.</p> <p>2. The parent and the guardian, in order to provide support for the child, shall be immediately informed of the arrest of the child, place of arrest and any later change of the place of the arrest and should be with the children at all times. This obligation shall be implemented in the framework of the principle of the highest interest of the child.</p> <p>3. CSW shall be informed in any case when a child suspected of having committed a criminal offence is arrested.</p>	<p>1. Nakon pritvaranja deteta od strane policije, osumnjičenog da je počinio krivično delo, roditelj ili staratelj biće odmah obavješteni, i kada nije moguće obavestiti ih odmah ili bi to bilo štetno za interese deteta, ili dete izričito odbija, policija obavestava Centar za socijalni rad. Ovo pravo deteta je obaveza za policiju.</p> <p>2. Roditelj i staratelj, kako bi pružili podršku detetu, biće odmah obavješteni o detetovom pritvoru, mestu pritvora i svim naknadnim promenama mesta pritvora i moraju biti pored deteta tokom celog vremena. Ova obaveza se sprovodi u okviru principa najboljeg interesa deteta.</p> <p>3. CSR će biti obavješten u svakom slučaju kada se jedno dete osumnjičeno da je počinilo krivično delo pritvara.</p>

<p align="center">Neni 10 Pranimi, regjistrimi, lëvizja dhe transferimi</p>	<p align="center">Article 10 Admission, registration, movement and transfer</p>	<p align="center">Član 10 Prijem, registracija, pomeranje i transfer</p>
<p>1. Menjëherë pas dërgimit në stacion policor për secilin fëmijë duhet të merren parasysh statusi dhe nevojat e tyre të veçanta, në pajtim me moshën, personalitetin, gjininë dhe nivelin e cenueshmërisë, si dhe shëndeti mental dhe fizik dhe që, siguron mbrojtjen nga ndikimet e dëmshme dhe situatat e rrezikshme. Në këto raste duhet pasur kujdes mbrojtjen e integritetit fizik, mental dhe moral si dhe mirëqenien e fëmijës.</p> <p>2. Në çdo stacion policor fëmijët duhen mbajtur ndaras nga të rriturit, përderisa nuk janë të së njëjtës familje.</p> <p>3. Njoftimi për pranim, duhet të sigurohet pa vonesë për prindin apo kujdestarin dhe për QPS-në.</p> <p>4. Pas regjistrimit dhe marrjes së informatave relevante në prani të prindit apo kujdestarit dhe zyrtarit të shërbimeve sociale, bëhet lirimi i fëmijës. Lirimi i fëmijës gjithnjë duhet të bëhet nën përcjelljen e prindit apo kujdestarit dhe në mungesë të tyre të zyrtarit të shërbimeve sociale të QPS-së.</p>	<p>1. Immediately after committal to the police station, every child's status and special needs in compliance with the age, personality, gender and level of vulnerability, and mental and physical health shall be considered and protection from harmful impacts and dangerous situations shall be ensured. In such cases, care shall be provided to the protection of physical, mental and moral integrity and child welfare.</p> <p>2. At any police station children shall be held separately from adults, unless they belong to the same family.</p> <p>3. Information on admission shall be provided to the parent or the guardian and CSW without delay.</p> <p>4. Following registration and after obtaining relevant information in the presence of the parent or the guardian and social services official, the child shall be released. The child shall always be released accompanied by the parent or guardian and in their absence, accompanied by the social services official of CSW.</p>	<p>1. Neposredno nakon slanja u policijsku stanicu za svako dete moraju se uzeti u obzir status i njihove posebne potrebe, u skladu sa njihovom starošću, ličnošću, polu i stepenu ugroženosti, kao i mentalno i fizičko zdravlje i osiguraju se zaštita od štetnih uticaja i opasnih situacija. U tim slučajevima treba voditi računa da se zaštiti fizički, mentalni i moralni integritet i dobrobit deteta.</p> <p>2. U svakoj policijskoj stanici decu treba držati odvojeno od odraslih, sve dok nisu iz iste porodice.</p> <p>3. Obaveštenje o prijemu, mora se bez odlaganja obezbediti za roditelja ili staratelja i za CSR.</p> <p>4. Nakon registracije i uzimanja relevantnih informacija u prisustvu roditelja ili staratelja i službenika socijalne službe, dete će biti oslobođeno. Oslobođanje deteta uvek mora da se vrši pod pratnjom roditelja ili staratelja i u njihovom odsustvu u pratnji službenika socijalne službe CSR-a.</p>

<p>5. Njoftimi për lirim dhe kopja e dosjes së shënimeve të përcaktuara në paragrafin 3 të këtij neni i dërgohet QPS-së përkatëse.</p>	<p>5. Information on release and copy of the files with records stipulated in paragraph 3 of this article shall be submitted to the relevant CSW.</p>	<p>5. Obaveštenje o oslobađanju i kopija dosijea iz stava 3. ovog člana šalju se u relevantnom CSR-u.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 11 Marrja e informatave relevante nga fëmija</p>	<p style="text-align: center;">Article 11 Obtaining relevant information from the child</p>	<p style="text-align: center;">Član 11 Uzimanje relevantnih informacija od deteta</p>
<p>1. Gjatë marrjës së informatave relevante, fëmiju duhet të trajtohen në një mënyrë të përshtatshme për moshën, pjekurinë dhe nivelin e kuptueshmërisë së tyre, duke marrë parasysh nevojat e veçanta, në çdo vështirësi komunikimi që mund të kenë.</p>	<p>1. While obtaining relevant information from the child, the child shall be treated in a manner appropriate to their age, maturity and level of understanding, taking into account any special needs, including any communication difficulties that they may have.</p>	<p>1. Prilikom uzimanja relevantnih informacija, decu treba tretirati na način koji je prikladan njihovoj starosti, zrelosti i stepenu razumevanja, uzimajući u obzir posebne potrebe, u svim teškoćama u komunikaciji koje mogu imati.</p>
<p>2. Në rast se një fëmijë është ndaluar nga policia si i dyshuar për kryerje të veprës penale, ai duhet të informohet përmes prindit të tij ose të kujdestarit, në një mënyrë dhe në një gjuhë që është e përshtatshme për moshën e tij dhe nivelin e të kuptuarit për arsyen për të cilën është ndaluar.</p>	<p>2. If a child has been arrested by the police as suspected for having committed the criminal offence, he shall be informed of the reason for his/her arrest through his/her parent or guardian, in a manner and language that is appropriate for his/her age and level of understanding.</p>	<p>2. Ukoliko je policija pritvorila dete kao osumnjičenog za izvršenje krivičnog dela, on će biti obavešten putem roditelja ili staratelja na način i jezik, koji je prikladan za njegovu starost i nivo razumevanja razloga zbog kojeg je pritvoren.</p>
<p>3. Fëmiju duhet të shoqërohet nga prindi apo kujdestari gjatë të gjitha fazave të marrjes së informatave relevante.</p>	<p>3. The child shall be accompanied by the parent or guardian at all stages of obtaining relevant information.</p>	<p>3. Dete treba da bude pratnji roditelja ili staratelja tokom svih faza uzimanja relevantnih informacija.</p>
<p>4. Marrja e informatave nga fëmija duhet të udhëhiqet nga Zyrtari i</p>	<p>4. The process of obtaining information from the child shall be led by the social services</p>	<p>4. Uzimanje informacija od deteta treba da vodi službenik socijalne službe, dok, po</p>

<p>Shërbimeve Sociale, ndërsa, sipas nevojës, me ndihmën e pedagogut, psikologut ose të personit tjetër profesional.</p> <p>5. Marrja e informatave relevante nga fëmija nuk duhet të zgjasë më shumë se katër dhjetë e pesë (45) minuta pa ndërprerje dhe duhet të zhvillohet në një dhomë miqësore për fëmijën.</p> <p>6. Pyetjet, të cilat i parashtrihen fëmijës, duhet të jenë, në çdo rast në përputhje me moshën dhe pjekurinë e fëmijës.</p> <p>7. Institucionet duhet të sigurojnë falas një përkthyes, në qoftë se ai nuk e kupton ose nuk e flet gjuhën, që përdoret, duke përfshirë edhe gjuhën e shenjave.</p> <p>8. Në çdo vend ku fëmijët janë ndaluar apo mbajtur, duhet të mbahen shënime dhe dosje të kompletuara për informatat relevante të mëposhtme:</p> <p>8.1. identiteti i plotë i fëmijës;</p> <p>8.2. faktet dhe arsyet e ndalimit;</p> <p>8.3. dita dhe koha e pranimit dhe lirimit;</p>	<p>official and with the assistance of the pedagogue, psychologist or any other professional as necessary.</p> <p>5. Obtaining relevant information from the child shall not last more than forty-five minutes (45) without interruption and shall take place in a child-friendly room.</p> <p>6. Questions asked to the child shall be consistent, in any case, with the age and maturity of the child.</p> <p>7. Institutions shall provide a translator free of charge if the child does not understand or speak the language used, including sign language.</p> <p>8. In every place where children are arrested or detained, a complete record and file of the following relevant information shall be kept:</p> <p>8.1. full identity of the child;</p> <p>8.2. facts and reasons for arrest;</p> <p>8.3. day and time of admission and release;</p>	<p>potrebi, uz pomoć pedagoga, psihologa ili drugog stručnog lica.</p> <p>5. Uzimanje relevantnih informacija od deteta ne treba da traje više od četrdeset i pet minuta (45) i bez prekida i treba da se obavlja u sobi prijateljskoj prema detetu.</p> <p>6. Pitanja koja se postavljaju detetu moraju u svakom slučaju biti u skladu sa starošću i zrelošću deteta.</p> <p>7. Institucije treba da obezbede prevodioca besplatno, ukoliko dete ne razume ili ne govori jezik koji se koristi, uključujući i znakovni jezik.</p> <p>8. Na bilo kom mestu gde su deca pritvorena ili zadržana, treba da se vodi kompletna evidencija i dosje o sledećim relevantnim informacijama:</p> <p>8.1. puni identitet deteta;</p> <p>8.2. činjenice i razlozi za pritvor;</p> <p>8.3. dan i vreme prijema i oslobađanja;</p>
--	--	---

<p>8.4. kontrollet e nevojshme mjekësore, nëse janë bërë;</p> <p>8.5. detajet e njoftimit të prindërve ose kujdestarit, përfaqësuesve të QPS-në gjatë çdo pranimi;</p> <p>8.6. detajet e lirit të fëmijës.</p>	<p>8.4. necessary medical checks, if any;</p> <p>8.5. details of the notification to parents or guardian, representatives of CSW during any admission;</p> <p>8.6. details of the child release.</p>	<p>8.4. neophodni lekarski pregledi, ako su izvršeni;</p> <p>8.5. detalji o obaveštavanju roditelja ili staratelja, predstavnika CSR pri svakom prijemu;</p> <p>8.6. detalje o oslobađanju deteta.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 12 E drejta e fëmijës për t’u dëgjuar</p>	<p style="text-align: center;">Article 12 The right of the child to be heard</p>	<p style="text-align: center;">Član 12 Pravo deteta da se čuje</p>
<p>1. Fëmija, në të gjitha fazat, ka të drejtën për t’i shprehur lirisht pikëpamjet e tij, për çdo çështje që ka të bëjë me të, duke i vlerësuar ato në përputhje me moshën dhe shkallën e pjekurisë së tij.</p> <p>2. Fëmijës i jepet mundësia, që të dëgjohej në të gjitha fazat, që ka të bëjë me të, qoftë drejtpërdrejt, qoftë nëpërmjet një përfaqësuesi ligjor ose të një institucioni të përshtatshëm, sipas nevojave specifike/të veçanta të fëmijës.</p>	<p>1. At all stages, the child shall have the right to freely express his/her views on all matters related to him/her, the views of the child being weighted in accordance with his/her age and maturity.</p> <p>2. The child shall be provided with the opportunity to be heard at all stages related to him/her either directly or through a legal representative or an appropriate institution, pursuant to the specific/special needs of the child.</p>	<p>1. Dete ima pravo da u svim fazama slobodno izražava svoje stavove o bilo kom pitanju koje se odnosi na njega, ocenjujući ih u skladu sa njegovom starošću i stepenom zrelosti.</p> <p>2. Detetu se pruža mogućnost da se čuje u svim fazama koje se odnose na njega, bilo direktno, bilo preko pravnog zastupnika ili odgovarajuće institucije, u skladu sa specifičnim/posebnim potrebama deteta.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 13 Mbrojtja e jetës private të fëmijës</p> <p>1. Të gjitha procedurat në të cilat janë të përfshirë fëmijët janë konfidenciale.</p>	<p style="text-align: center;">Article 13 Protection of private life of the child</p> <p>1. All procedures involving children shall be confidential.</p>	<p style="text-align: center;">Član 13 Zaštita privatnog života deteta</p> <p>1. Svi postupci u kojima su uključena deca su poverljivi.</p>

<p>2. Të dhënat për fëmijën duhet të mbahen konfidenciale dhe të mos u jepen palës së tretë.</p> <p>3. E drejta e fëmijës për privatësi respektohet në të gjitha fazat, në parim, nuk publikohet asnjë informacion, që shpie në identifikimin e tij.</p> <p>4. Çdo fëmijë për të cilin dyshohet se ka kryer veprë penale, ka të drejtën e një trajtimi konfidencial me qëllim, që të mos cenohet dinjiteti i tij.</p> <p>5. Asnjë informacion nuk mund të publikohet, i cili mund të çojë në identifikimin e kryerësit të veprës penale, për shkak të efekteve të stigmatizimit dhe të ndikimit të mundshëm tek fëmija për të ndihmuar në edukim, punë, strehim, apo për të qenë i sigurtë.</p> <p>6. Të gjitha institucionet duhet të jenë të rezervuar me mas mediat dhe mediat sociale e portalet e ndryshme, në lidhje me veprat penale të dyshuara se janë kryer nga fëmija. Ato duhet të marrin masa për të garantuar, që fëmiju të mos jetë i identifikueshëm në asnjë rrethanë.</p>	<p>2. Data on the child shall be kept confidential and not disclosed to third parties.</p> <p>3. The right of the child to privacy shall be respected at all stages; in principle, no information that may lead to his/her identification shall be disclosed.</p> <p>4. Any child alleged of having committed a criminal offence shall have the right to confidential treatment so that his/her identity is not infringed.</p> <p>5. No information shall be published that may lead to identification of the offender of the criminal offence because of its effects of stigmatization and possible impact on the child's access to education, work, housing, or to be safe.</p> <p>6. All institutions shall be reserved with mass media, social media and various portals in relation to the criminal offences suspected to have been committed by the child. They shall take measures to guarantee that the child is not identifiable in any circumstance.</p>	<p>2. Podaci o detetu trebaju se čuvati poverljivim i ne otkrivati trećoj strani.</p> <p>3. Pravo deteta na privatnost se poštuje u svim fazama, u principu, ne objavljuje se nijedna informacija koja vodi ka njegovom identifikovanju.</p> <p>4. Svako dete za koje se sumnja da je počinilo krivično delo ima pravo na poverljivom tretmanu kako se ne bi ugrozilo njegovo dostojanstvo.</p> <p>5. Ne može se objaviti nijedna informacija koja može dovesti do identifikovanja počinioca krivičnog dela zbog efekata stigmatizacije i potencijalnog uticaja na dete, da se pomogne u vaspitanju, radu, stanovanju ili da bude bezbedan.</p> <p>6. Sve institucije treba da budu rezervisane sa masovnim medijima i društvenim medijima i raznim portalima, u vezi sa navodnim krivičnim delima koje je počinio dete. One moraju preduzeti mere kako bi se garantovalo, da dete ni pod kakvim okolnostima ne može biti identifikovano.</p>
---	--	---

<p style="text-align: center;">Neni 14 E drejta për ndihmë/asistencë psikologjike</p> <p>1. Fëmijës, sipas nevojës dhe kërkesës së institucionit përkatës, që është duke zhvilluar procedurën, apo sipas kërkesës së përfaqësuesit ligjor, duhet t'i sigurohet ndihmë psikologjike në të gjitha fazat nëpërmjet një psikologu specialist të licencuar nga institucioni përkatës.</p> <p>2. Psikologu profesionist ndihmon fëmijën, për të përballuar situatën e veçantë në të cilën ndodhet, por edhe për të kuptuar më mirë gjendjen e fëmijës, për të analizuar më mirë situatën dhe për të ndërtuar më mirë risocializimin e fëmijës.</p>	<p style="text-align: center;">Article 14 The right to psychological assistance</p> <p>1. The child shall, as needed and at the request of the relevant institution that is conducting the procedure, or at the request of the legal representative, be provided with psychological assistance at all stages through a specialist psychologist licensed by the relevant institution.</p> <p>2. The professional psychologist shall help the child cope with his/her particular situation and shall assist in understanding and analysing the situation of the child and ensuring his/her resocialization.</p>	<p style="text-align: center;">Član 14 Pravo na psihološku pomoć</p> <p>1. Detetu, prema potrebi i zahtevu relevantne institucije, koja sprovodi postupak, ili prema zahtevu pravnog zastupnika, treba obezbediti psihološku pomoć u svim fazama preko psihologa specijaliste licenciranog od strane relevantne institucije.</p> <p>2. Profesionalni psiholog pomaže detetu da se suočava sa određenom situacijom u kojoj se nalazi, ali i da bolje razume stanje deteta, da bolje analizira situaciju i da bolje izgradi resocijalizaciju deteta.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 15 E drejta për kontroll mjekësor</p> <p>1. Fëmija ka të drejtë për një kontroll mjekësor fizik/psikiatrik, me pëlqimin e tij apo të përfaqësuesit ligjor.</p> <p>2. Kontrollat/ekzaminimet kryhen në përputhje me rregullat e etikës dhe Kodin Deontologjik duke respektuar dinjitetin e fëmijës.</p>	<p style="text-align: center;">Article 15 The right to medical examination</p> <p>1. The child shall have the right to physical/psychiatric medical examination, with his/her consent or the consent of his/her legal representative.</p> <p>2. The examinations shall be made in compliance with the rules of ethics and the Deontological Code, respecting the dignity of the child.</p>	<p style="text-align: center;">Član 15 Pravo na lekarski pregled</p> <p>1. Dete ima pravo na fizički/psihijatrijski lekarski pregled, uz njegovo ili odobrenje pravnog zastupnika.</p> <p>2. Kontrola/pregledi vrše se u skladu sa etičkim pravilima i Deontološkim kodeksom poštujući dostojanstvo deteta.</p>

<p>3. Kontrolli mjekësor i fëmijës mund të zbatohet edhe pa pëlqimin e tij dhe të përfaqësuesit ligjor, nëse kjo vlerësohet se është në interesim më të mirë të fëmijut, si dhe nëse kjo është e nevojshme për vërtetimin e fakteve, që janë me rëndësi për procedurë dhe kjo nuk e cenon shëndetin e tij.</p> <p>4. Në rast se edhe pas përpjekjeve si në paragrafin 3 të këtij neni, kontrolli mjekësor është i pamundur, menaxheri i rastit e konstaton pamundësinë e kontrollit mjekësor të fëmiut.</p>	<p>3. Medical examination of the child may be performed without his/her consent or the consent of the legal representative if this is deemed to be in the best interest of the child, as if this is necessary for establishing the facts relevant to the proceeding and provided that this does not affect negatively his/her health.</p> <p>4. If the medical examination is still impossible even after making the efforts referred to in paragraph 3 of this article, the case manager ascertains the impossibility of the medical examination of the child.</p>	<p>3. Lekarski pregled deteta može se obaviti bez njegovog odobrenja i pravnog zastupnika, ako se procenjuje da je to u najboljem interesu deteta, i ako je to potrebno za utvrđivanje činjenica koje su od značaja za postupak i to ne ugrožava njegovo zdravlje.</p> <p>4. U slučaju da i nakon pokušaja kao u stavu 3 ovog člana, lekarski pregled je nemoguće obaviti, rukovodilac slučaja utvrđuje nemogućnost obavljanja lekarskog pregleda deteta.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 16 Përkujdesja nga familja për fëmijën</p>	<p style="text-align: center;">Article 16 Family care for children</p>	<p style="text-align: center;">Član 16 Briga o detetu od strane porodice</p>
<p>1. Familja është përgjegjëse për kujdesin dhe socializimin primar të fëmijës.</p> <p>2. Institucionet e nivelit qendror dhe lokal, duhet të ndërmarrin të gjitha masat e nevojshme për të siguruar integrimin e fëmijës në familje.</p> <p>3. Të gjithë institucionet dhe të gjithë profesionistët për mbrojtjen e fëmijës duhet të bëjnë çdo përpjekje të promovojnë, mirëqenien e fëmijës në suaza të familjeve të tyre përmes ofrimit të përkujdesjes,</p>	<p>1. The family is responsible for the primary care and socialization of the child.</p> <p>2. Institutions at central and local level shall take all necessary measures to ensure the child's integration into the family.</p> <p>3. All child protection institutions and professionals shall make every effort to promote the well-being of the child within his/her family through the provision of care,</p>	<p>1. Porodica je odgovorna za brigu i primarnu socijalizaciju deteta.</p> <p>2. Institucije na centralnom i lokalnom nivou treba da preuzmu sve potrebne mere da osiguraju integraciju deteta u porodicu.</p> <p>3. Sve institucije i profesionalci za zaštitu deteta treba uložiti sve napore da promovišu dobrobit deteta u sklopu njihovih porodica kroz pružanje nege, zaštite i socijalnog</p>

<p>mbrojtjes dhe këshillimit social dhe në raste të jashtëzakonshme, asistencës materiale.</p> <p>4. Vetëm në rrethanat kur ka arsye për të dyshuar se një fëmijë është duke pësuar dëm, ose është në rrezik për diçka të tillë brenda familjes së tij, mund të merret në konsideratë heqja e tij nga përkujdesja e prindit ose prindërve ose përkujdesësit tjetër të tij.</p> <p>5. Përveç në rast të masave afatshkurtra emergjente, fëmija nuk hiqet nga përkujdesja e prindit ose prindërve ose përkujdesësve të tij pa pëlqimin e tyre apo pa urdhër të gjykatës.</p> <p>6. QPS ka përgjegjësi për të asistuar familjen në ofrimin e kujdesit dhe mbrojtjes së fëmijës për sigurimin e mirëqenies në një ambient të qëndrueshëm familjar dhe duhet të veprojnë sipas parimit të përcaktuar në Nenin 7 të këtij udhëzimi administrativ.</p> <p>7. QPS-të duhet të ndihmojnë familjet në nevojë për asistencë në të zgjidhurit e problemeve apo konflikteve.</p> <p>8. QPS-të duhet të marrin masa për të ndihmuar familjen dhe për të evituar</p>	<p>protection and social counselling and, in exceptional cases, material assistance.</p> <p>4. Only in circumstances where there is reason to suspect that a child is being harmed or at risk of being harmed within his/her family, his/her removal from the care of the parent or parents or other guardians may be considered.</p> <p>5. Except in the case of emergency short-term measures, the child shall not be removed from the custody of his/her parent or parents or guardians without their consent or without a court order.</p> <p>6. The CSW shall have the responsibility to assist the family in providing care and protection for the child and ensuring the well-being of the child in a stable family environment, while acting pursuant to the principle set out in Article 7 of this Administrative Instruction.</p> <p>7. CSWs shall assist families in need of assistance in resolving problems or conflicts.</p> <p>8. CSWs shall take measures to assist the family and to avoid separation of children</p>	<p>savetovanja a u izuzetnim slučajevima, materijalne pomoći.</p> <p>4. Samo u okolnostima kada postoji razlog da se sumnja da se detetu čini šteta ili je u opasnosti za tako nešto unutar svoje porodice, može se uzeti u obzir oduzimanje istog od staranja jednog ili oba roditelja ili nekog drugog staratelja.</p> <p>5. Osim u slučaju vanrednih kratkoročnih mera, dete ne sme biti oduzeto od starateljstva jednog ili oba roditelja ili staratelja bez njihovog pristanka ili bez sudskog naloga.</p> <p>6. CSR ima odgovornost da pomogne porodici u pružanju nege i zaštite deteta radi obezbeđivanja blagostanja u stabilnom porodičnom okruženju i treba da postupe u skladu sa principom utvrđenim u članu 7 ovog administrativnog uputstva.</p> <p>7. CSR-i treba da pomažu porodicama u stanju potrebe u rešavanju problema ili sukoba.</p> <p>8. CSR-i treba da preuzmu mere kako bi pomogle porodici i izbegle razdvajanje dece</p>
---	--	--

<p>ndarjen e fëmijëve nga prindi, përderisa kushtet (rrethanat) dhe situata nuk lenë rrugëdalje tjetër.</p> <p style="text-align: center;">Neni 17 Vlerësimi gjithëpërfshirës profesional për mbrojtje dhe trajtim të fëmijës</p> <p>1. Në rrethanat kur fëmija është kryerës i veprës penale, Organi i kujdestarisë bën vlerësim gjithëpërfshirës profesional për nevojat e fëmijës dhe harton Programin e mbrojtjes së fëmijës.</p> <p>2. Gjatë vlerësimit gjithëpërfshirës nuk bëhet vlerësimi i veprës por bëhet vlerësimi i nevojave të fëmijës dhe rrethanave, që e kanë përcjellë.</p> <p>3. Vlerësimi gjithëpërfshirës për mbrojtjen dhe trajtimin e fëmijëve bëhet nga ana e Organit të Kujdestarisë, në bashkëpunim me institucionet shëndetësore, edukative, organizata joqeveritare dhe ekspert tjerë që kanë ekspertizë profesionale.</p> <p>4. Është detyrë e çdo institucioni dhe profesionisti për mbrojtjen e fëmijës, që ka qenë i kyçur në rast, i cili i nënshtrohet vlerësimit gjithëpërfshirës profesional nga ana e Organit të kujdestarisë, që të bashkëpunojë dhe të asistojë gjatë</p>	<p>from the parent, unless the conditions (circumstances) and the situation leave no other alternative.</p> <p style="text-align: center;">Article 17 Comprehensive professional assessment for child protection and treatment</p> <p>1. In cases of child offenders, the Guardianship Authority shall conduct a comprehensive professional assessment of the child's needs and design a Child Protection Program.</p> <p>2. The comprehensive assessment is not an assessment of the offense but an assessment of the child's needs and the accompanying circumstances.</p> <p>3. The comprehensive assessment for the child's protection and treatment shall be carried out by the Guardianship Authority, in cooperation with health and educational institutions, non-governmental organizations and other experts with relevant professional expertise.</p> <p>4. It is the duty of every child protection institution and professional involved in the case to cooperate and assist, where a child is subject to a comprehensive professional assessment by the Guardianship Authority,</p>	<p>od roditelja, sve dok uslovi (okolnosti) i situacije ne ostave drugu mogućnost.</p> <p style="text-align: center;">Član 17 Sveobuhvatna profesionalna procena zaštite i tretman deteta</p> <p>1. U okolnostima kada je dete izvršilac krivičnog dela, Organ starateljstva vrši sveobuhvatnu stručnu procenu potreba deteta i izrađuje program zaštite deteta.</p> <p>2. Tokom sveobuhvatne procene ne vrši se procena krivičnog dela nego procena potreba deteta i okolnosti koje su usledile.</p> <p>3. Sveobuhvatna procena zaštite i tretmana dece vrši se od Organa starateljstva, u saradnji sa zdravstvenim, obrazovnim institucijama, nevladinim organizacijama i drugim stručnjacima koji imaju stručnu ekspertizu.</p> <p>4. Dužnost svake institucije ili profesionalca za zaštitu deteta uključenih u slučaj, su predmet sveobuhvatne profesionalne procene od strane Organa starateljstva, da saraduje i pomaže tokom</p>
--	---	--

<p>vlerësimit, mbrojtjes dhe trajtimit kur vlerësohet se është e nevojshme.</p> <p>5. Secili akter profesional, që është përfshirë në vlerësimin e fëmijës duhet të njoftojë me shkrim Organin e kujdestarisë lidhur me çështjen dhe hapat, që ka ndërmarrë për fëmijën.</p> <p>6. QPS brenda njëzetekatër (24) orëve nga pranimi i njoftimit sipas paragrafit 5 të këtij neni, dhe të njëjtin e dërgon në Drejtorinë përkatëse komunale dhe Departamentin përkatës në Ministri, sipas afateve dhe standardeve të përcaktuara nga Ministria.</p>	<p>in the evaluation, protection and treatment processes if considered necessary.</p> <p>5. Each professional stakeholder involved in the child's assessment shall notify the Guardianship Authority in writing of the issue and the steps taken for the child.</p> <p>6. The CSW shall, within twenty-four (24) hours from receiving the notice referred to in paragraph 5 of this Article, send the same to the relevant municipal directorate and the relevant department of the Ministry, according to the deadlines and standards set by the Ministry.</p>	<p>procene, zaštite i tretmana kada se proceni da je to potrebno.</p> <p>5. Svaki profesionalni akter uključen u procenu deteta mora pismeno obavestiti Organa starateljstva o pitanju i koracima koji je preduzeo za dete.</p> <p>6. CSR će u roku od dvadeset četiri (24) sata od prijema obaveštenja iz stava 5 ovog člana, isto dostavlja relevantnoj opštinskoj direkciji i relevantnom odeljenju u Ministarstvu, u skladu sa rokovima i standardima utvrđenim od strane Ministarstva.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 18 Kërkesa në Gjykatë për një urdhër vlerësim gjithëpërfshirës për mbrojtje dhe trajtim të fëmijës</p> <p>1. Organi i kujdestarisë, pas vlerësimit fillestar të rastit brenda njëzetënjë (21) dite, mund të parashtrojë kërkesë në Gjykatë për një urdhër vlerësim gjithëpërfshirës, për mbrojtje dhe trajtim profesional social, edukativ dhe shëndetësor, nëse familja dhe fëmija refuzojnë të bashkëpunojnë ose për ndonjë arsye tjetër të vlerësuar nga Organi i kujdestarisë.</p>	<p style="text-align: center;">Article 18 Request for court order on comprehensive assessment for child protection and treatment</p> <p>1. The Guardianship Authority may, within twenty-one (21) days after the initial assessment of the case, request from the court to order a comprehensive assessment for professional social, educational and health protection and treatment if the family and the child refuse to cooperate or due to any other reason considered valid by the Guardianship Authority.</p>	<p style="text-align: center;">Član 18 Zahtev sudu za nalog o sveobuhvatnoj proceni za zaštitu i tretman deteta.</p> <p>1. Organ starateljstva može, nakon početne procene slučaja u roku od dvadeset i jednog (21) dana, da podnese zahtev sudu za nalog o sveobuhvatnoj proceni socijalne, obrazovne i zdravstvene profesionalne zaštite i tretmana, ukoliko porodica i dete odbijaju saradnju ili zbog bilo kojeg drugog razloga procenjenog od strane Organa starateljstva.</p>

<p>2. Me rastin e parashtrimit të kërkesës për urdhër vlerësim, mbrojtje dhe trajtim, Organi i Kujdestarisë duhet të paraqesë dëshmi para gjykatës se, vlerësimi, mbrojtja dhe trajtimi i nevojave të fëmijës nuk ka qenë e mundur të bëhet pa një autorizim të tillë.</p> <p>3. QPS-ja ka për detyrë t'i ofrojë gjykatës çfarëdo informate apo këshille me rëndësi për menaxhimin e duhur të rastit.</p> <p>4. Me rastin e parashtrimit të kërkesës në gjykatë, Organi i Kujdestarisë duhet t'i vërtetojë gjykatës vlerësimin e tij se fëmija ka nevojë për vlerësim gjithëpërfshirës, për mbrojtje dhe trajtim dhe të dëshmon se të gjitha alternativat e arsyeshme janë marrë në konsideratë para se çështja të shtrohet në gjykatë.</p> <p>5. Me rastin e shqyrtimit të kërkesës për vlerësim, mbrojtje dhe trajtim, gjykata do t'u kushtojë rëndësi të veçantë:</p> <p>5.1. mendimit dhe ndjenjave të fëmijës si dhe nevojave fizike, emocionale dhe arsimore të tij,</p> <p>5.2. efektit të pritshëm në të, për shkak të ndryshimit të cilësdo rrethanë të tij,</p>	<p>2. When filing a request for an assessment, protection and treatment order, the Guardianship Authority shall present evidence to the court that the assessment, protection and treatment of the child's needs could not be carried out without such authorization.</p> <p>3. The CSW shall be obliged to provide the court with any information or advice relevant to the proper management of the case.</p> <p>4. When filing a request with the court, the Guardianship Authority shall confirm to the court its conclusion that the child needs comprehensive assessment, protection and treatment and shall prove that all reasonable alternatives have been considered before taking the case to court.</p> <p>5. When considering a request for assessment, protection and treatment, the court shall attach particular importance to:</p> <p>5.1. the child's opinions and feelings as well as his physical, emotional and educational needs,</p> <p>5.2. the expected effect on him, due to any change in his circumstances,</p>	<p>2. Prilikom podnošenja zahteva za nalog o proceni, zaštiti i tretman, Organ starateljstva mora pred sudom da predoči dokaze da procena, zaštita i tretman za potrebe deteta nisu bili mogući da se izvrše bez tog ovlašćenja.</p> <p>3. CSR je dužan da sudu dostavi sve informacije ili savete koji su od značaja za pravilno upravljanje slučajem.</p> <p>4. Prilikom podnošenja zahteva sudu, Organ starateljstva mora da potvrdi sudu svoju procenu da detetu je potrebna sveobuhvatna procena, za zaštitu i tretman i da dokaže da sve razumne alternative su razmotrene pre nego što se slučaj predstavlja pred sudom.</p> <p>5. Prilikom razmatranja zahteva za procenu, zaštitu i tretman, sud će posebnu važnost posvetiti:</p> <p>5.1. detetovom mišljenju i osećajima kao i njegove fizičke, emocionalne i obrazovne potrebe,</p> <p>5.2. očekivanom dejstvu na njega, usled bilo koje promene njegovih okolnosti,</p>
---	---	--

<p>5.3. moshës, gjinisë, prejardhjes dhe çfarëdo karakteristike, që fëmija mund ta ketë e që gjykata e konsideron relevante,</p> <p>5.4. çfarëdo dëmtimi, që ka pësuar ose është në rrezik ta pësojë fëmija,</p> <p>5.5. sa është i aftë secili prind i fëmijës, ose kujdestari dhe çdo person tjetër lidhur me të cilin gjykata e konsideron këtë çështje relevante për plotësimin e nevojave të tij,</p> <p>5.6. masave dhe kompetencave në dispozicion të gjykatës për t'u marrë në mënyrë adekuate me rastin.</p> <p>6. Nëse gjykata konsideron se fëmija ka nevojë për përkujdesje dhe mbrojtje, është e autorizuar të nxjerrë vendim lidhur me mbrojtjen e fëmijës. Gjykata cekë kushtet e urdhrit të mbrojtjes, që vlejné për secilin rast individual.</p> <p>7. Opsionet, që i ka gjykata në dispozicion në suaza të urdhrit të mbrojtjes, janë:</p> <p>7.1. mbikëqyrja e fëmijës dhe kushteve të tij të jetesës nga zyrtari</p>	<p>5.3. the age, gender, background and any characteristics that the child may have that the court considers relevant,</p> <p>5.4. any injury that the child has suffered or is at risk of suffering,</p> <p>5.5.the capacity of the child's each parent or his/her guardian and any other related person considered relevant to the case by the court, to fulfil the child's needs,</p> <p>5.6. measures and powers available to the court to deal adequately with the case.</p> <p>6. If the court considers that the child needs care and protection, it shall be authorized to issue a decision regarding the protection of the child. The court sets out the terms of the protection order, which apply to each individual case.</p> <p>7. The options available to the court under the protection order are:</p> <p>7.1. supervision of the child and his living conditions by the social</p>	<p>5.3. starosti, polu, poreklu i bilo kojoj osobini koja dete može imati a sud smatra bitnim,</p> <p>5.4. bilo kojoj povredi koju je dete pretrpelo ili mu preti opasnost da trpi,</p> <p>5.5. onome koliko je sposoban svaki od detetovih roditelja ili staratelja i bilo koja druga povezana osoba sa kojom sud smatra da je bitno pitanje za ispunjavanje njegovih potreba,</p> <p>5.6. merama i ovlašćenjima koja su na raspolaganju sudu za propisno bavljenje slučajem.</p> <p>6. Ukoliko sud smatra da detetu je potrebna nega i zaštita, ovlašćen je da donese odluku o zaštiti deteta. Sud navodi uslove naloga za zaštitu, koji važe za svaki pojedinačni slučaj.</p> <p>7. Opcije, dostupne sudu u okviru naloga za zaštitu, su:</p> <p>7.1. nadzor nad detetom i njegovim životnim uslovima od strane socijalnog</p>
--	---	---

<p>i shërbimeve sociale, përderisa është nën përkujdesje të prindit ose kujdestarit;</p> <p>7.2. të drejtat e kujdestarisë të ndara në mes prindit/ërve, kujdestarit dhe QPS-së;</p> <p>7.3. detyrat Organit të kujdestarisë, gjersa fëmija vazhdon të qëndrojë në shtëpi;</p> <p>7.4. të drejtat e kujdestarisë të bartura të QPS-ja me kërkesë që përkujdesja për fëmijën të bëhet larg prindit ose kujdestarit të tij;</p> <p>7.5. nëse fëmija nuk jeton me prindër, duhet të planifikohen dhe bëhen marrëveshje që fëmija të ketë kontakt me prindin, kujdestarin, ose anëtarët e tjerë të familjes që vlerësohen se mund të ndihmojnë në proces;</p> <p>7.6. kohëzgjatjen sa do të jetë në fuqi urdhri për mbrojtje dhe trajtim për fëmijën.</p> <p>8. Organi i Kujdestarisë siguron përmbushjen e kërkesave dhe kushteve të vendimit të gjykatës, për mbrojtje dhe</p>	<p>services officer while under the custody of the parent or guardian;</p> <p>7.2. custody rights shared between parent, guardian and CSW;</p> <p>7.3. duties of the Guardianship Authority while the child remains at home;</p> <p>7.4. custody rights transferred to the CSW with the requirement that child care be taken away from the parent or guardian;</p> <p>7.5. if the child is not living with his parents, arrangements should be made for the child to have contact with the parent, guardian, or other family members who are considered to be able to assist in the process;</p> <p>7.6. the duration of the child protection and treatment order.</p> <p>8. The Guardianship Authority shall ensure that the requirements and conditions of the court decision for child protection and</p>	<p>radnika, dok je pod starateljstvom roditelja ili staratelja;</p> <p>7.2. prava starateljstva koja se dele između roditelja, staratelja i CSR-a;</p> <p>7.3. dužnosti Organa starateljstva dok dete ostaje kod kuće;</p> <p>7.4. prava starateljstva prenesena CSR-u sa zahtevom da se briga o detetu vrši dalje od njegovog roditelja ili staratelja;</p> <p>7.5. ukoliko dete ne živi sa roditeljima, treba planirati i sklopiti sporazumi da dete kontaktira sa roditeljem, starateljkom ili drugim članovima porodice za koje se smatra da mogu da pomognu tom procesu;</p> <p>7.6. period važenja naloga za zaštitu i tretman deteta.</p> <p>8. Organ starateljstva osigurava ispunjavanje zahteva i uslova sudske odluke o zaštiti i tretmanu deteta i nadgleda sve aktivnosti pod njegovom nadležnošću.</p>
--	--	--

<p>trajtimin e fëmijës dhe i mbikëqyr të gjitha aktivitetet nën kompetencën e tij.</p> <p>9. Prindi ose kujdestari, fëmija i të cilëve është subjekt i vendimit për formën e mbrojtjes, ndihmohen nga QPS, kur është e mundur, që t'i ndryshojnë rrethanat e tyre, në mënyrë që t'u mundësohet kthimi i të drejtave dhe përgjegjësiive prindërore.</p> <p>10. Në rastet kur për fëmijën është shqiptuar vendim nga gjykata për urdhrin e mbrojtjes, QPS menaxhon dhe rishikon të njëjtën dhe atëherë kur vlerëson se forma e mbrojtjes nuk është më e nevojshme ose e përshtatshme, duhet të parashtrijë kërkesë para gjykatës për ndërprerje.</p> <p style="text-align: center;">Neni 19 Dërgimi në shtëpitë për mbrojtjen e fëmijës</p> <p>1. Shtëpitë për mbrojtjen e fëmijës, të cilat funksionojnë pranë Qendrave për Punë Sociale përkatëse, ku funksionojnë gjykatat dhe prokuroritë themelore, shërbejnë edhe si qendra për zhvillimin e procedurave urgjente.</p>	<p>treatment are fulfilled and shall supervise all activities under its jurisdiction.</p> <p>9. The parent or the guardian whose child is subject to a decision on any form of protection shall be assisted by the CSW, where possible, to change their circumstances so as to enable them to reclaim their parental rights and responsibilities.</p> <p>10. In cases where a child protection order is issued by the court, the CSW shall manage and review it and, when it considers that the protection arrangement is no longer necessary or appropriate, it shall file a request with the court for termination thereof.</p> <p style="text-align: center;">Article 19 Placement in child protection shelters</p> <p>1. Child protection shelters, which operate within the relevant Social Work Centres, where the basic courts and prosecution offices operate, shall also serve as centres for implementing urgent procedures.</p>	<p>9. Roditelj ili staratelj čije dete je predmet odluke o obliku zaštite, se pomažu od strane CSR-a, gde je to moguće, tako da menjaju njihove okolnosti, kako bi se omogućio povraćaj roditeljskih prava i odgovornosti.</p> <p>10. U slučajevima kada detetu je izrečena odluka od suda za nalog za zaštitu, CSR će upravljati i razmatrati i kada smatra da oblik zaštite više nije potreban ili prikladan, mora da podnese zahtev sudu za prekid.</p> <p style="text-align: center;">Član 19 Slanje u domovima za zaštitu deteta</p> <p>1. Domovi za zaštitu deteta, koji rade u okviru dotičnih centara za socijalni rad, gde rade osnovni sudovi i tužilaštva, takođe služe kao centri za odvijanje hitnih postupaka.</p>
--	--	--

<p>2. Shtëpitë për mbrojtjen e fëmijës ofrojnë shërbime emergjente për mbrojtjen e fëmijës, jo më gjatë se tri (3) ditë.</p> <p>3. Shtëpitë në thelb të punës kanë zbatimin e konceptit të qasjes miqësore ndaj fëmijës, reagimit urgjent, veprimit ndërdisiplinor dhe koordinimit ndërmjet institucioneve dhe akterëve të përfshirë në ofrimin e shërbimeve dhe zgjidhjen e rastit në afat sa më të shkurtë kohor.</p> <p style="text-align: center;">Neni 20 Vendosja e fëmijës jashtë shtëpisë</p>	<p>2. Child protection shelters shall provide emergency child protection services for a period not exceeding three (3) days.</p> <p>3. Child protection shelters shall base their work on the concept of child-friendly approach, urgent response, interdisciplinary action and coordination between the institutions and stakeholders involved in providing services, and caser resolution in the shortest possible time.</p> <p style="text-align: center;">Article 20 Out-of-home placement</p>	<p>2. Domovi za zaštitu deteta pružaju hitne usluge za zaštitu deteta ne duže od tri (3) dana.</p> <p>3. Domovi u osnovi rada imaju primenu koncepta prijateljskog pristupa prema detetu, hitne reakcije, interdisciplinarnog delovanja i koordinacije između institucija i zainteresovanih strana koji su obuhvaćeni u pružanje usluga i rešavanja slučaja u najkraćem mogućem roku.</p> <p style="text-align: center;">Član 20. Smeštanje deteta van doma</p>
<p>1. Fëmija nuk do të largohet nga kujdesi prindëror ose të kujdestarit, pa pëlqimin e tyre apo pa urdhër të gjykatës, përveç nëse është në interesin më të mirë të fëmijës.</p> <p>2. Në raste të veçanta, me pëlqimin e prindit, kujdestarit, ose vendim të gjykatës, QPS mund të vendos fëmijën në një vend tjetër jashtë shtëpisë, me qëllim që t'i ofrohet përkujdesje sociale më e mirë sipas vlerësimit profesional të nevojave të fëmijës të bërë nga Organi i Kujdestarisë.</p> <p>3. Për vendosjen e fëmijës në një vend tjetër jashtë shtëpisë, duhet të bëhet</p>	<p>1. The child shall not be removed from parental or guardian care without his/her consent or a court order, unless it is in the best interest of the child.</p> <p>2. In special cases, with the consent of the parent or guardian or upon a court order, the CSW may place the child in an out-of-home arrangement in order to provide better social care according to the professional assessment of the child's needs made by the Guardianship Authority.</p> <p>3. For purposes of the child's out-of-home placement, a professional assessment shall</p>	<p>1. Dete se neće udaljiti iz roditeljske ili starateljske brige bez njihovog pristanka ili bez naloga suda, osim ako je to u najboljem interesu deteta.</p> <p>2. U posebnim slučajevima, uz saglasnost roditelja, staratelja ili odlukom suda, CSR može smestiti dete na mesto van doma radi pružanja bolje socijalne zaštite prema profesionalnoj proceni potreba deteta izvršene od strane Organa starateljstva.</p> <p>3. Za smeštanje deteta na drugom mestu van doma, stručna procena treba da se vrši</p>

<p>vlerësimi profesional sipas nevojave së fëmijës, në konsultim me fëmijën duke marr në konsideratë dëshirat/mendimin e tij.</p> <p>4. Fëmija mund të ndahet nga prindi ose kujdestari, kundër dëshirës dhe vullnetit të tij, përjashtimisht në rastet nëse kjo ndarje është në interesin më të mirë të fëmijës dhe vendoset me vendim te gjykatës.</p> <p>5. Nëse fëmija ndahet nga prindi ose kujdestari, pikëpamjet dhe dëshirat e fëmijës duhet të dëgjohen, merren në konsideratë dhe dokumentohen nga shërbimet sociale dhe gjykata.</p> <p>6. Në rrethanat kur prindi mban të drejtat dhe përgjegjësitë e tyre prindërore, me kërkesën e tyre mund ta kthejnë fëmijën në shtëpi, pas vlerësimit të bërë nga Organi i Kujdestarisë.</p> <p>7. Për fëmijën që i është besuar nga gjykata Organit të Kujdestarisë për përkujdesje, gjykata specifikon formën e mbrojtjes dhe kushtet sipas të cilave Organi i Kujdestarisë ushtron këtë përgjegjësi.</p> <p>8. Në mënyrë, që të ushtrojë përgjegjësitë e tij për fëmijët, që merren në përkujdesje të tij, Organi i Kujdestarisë,</p>	<p>be performed of the needs of the child, in consultation with the child and taking into/account his/her wishes and opinion.</p> <p>4. The child may be separated from his/her parent or guardian against his/her wish and will when such separation is in the best interests of the child and is decided by the court.</p> <p>5. If the child is separated from his/her parent or guardian, the child's views and wishes shall be heard, considered and documented by social services and the court.</p> <p>6. In circumstances where parents retain their parental rights and responsibilities, they may at their request return the child home after an assessment made by the Guardianship Authority.</p> <p>7. For a child entrusted by the court to the Guardianship Authority, the court shall specify the form of protection and the conditions under which the Guardianship Authority exercises this responsibility.</p> <p>8. In order to exercise its responsibilities for children placed under its care, the Guardianship Authority shall, after</p>	<p>prema potrebama deteta, uz konsultaciju sa detetom, uzimajući u obzir njegove/želje/mišljenje.</p> <p>4. Dete se može odvojiti od roditelja ili staratelja, protiv svoje želje i volje, izuzetno u slučajevima kada takvo odvajanje je u najboljem interesu deteta i ako se smesti odlukom suda.</p> <p>5. Ako se dete odvoji od roditelja ili staratelja, stavovi i želje deteta moraju se saslušati, razmotriti i dokumentovati od strane socijalnih službi i suda.</p> <p>6. U okolnostima kada roditelj zadržava svoja roditeljska prava i odgovornosti, na njihov zahtev mogu vratiti dete kod kuće nakon procene izvršene od strane Organa starateljstva.</p> <p>7. Za dete koje je sud poverio Organu starateljstva, sud određuje oblik zaštite i uslove pod kojima Organ starateljstva obavlja ovu odgovornost.</p> <p>8. Da bi obavljao svoje odgovornosti za decu o kojima se zbrinjava, Organ</p>
--	--	---

<p>pas shqyrtimit të hollësishëm të secilit rast individualisht, siguron formën e mbrojtjes, që i plotëson nevojat e fëmijës.</p> <p style="text-align: center;">Neni 21 Vendosja e fëmijës në format e mbrojtjes së përkohshme</p> <p>1. Kur një ambient brenda familjes është i papërshtatshëm dhe jo i suksesshëm për mbrojtje dhe trajtim dhe nëse Organi i kujdestarisë vlerëson se familja nuk mund të kryejë rolin e saj, atëherë duhet të merret parasysh vendosja e fëmijës në kujdestari dhe në një nga format e përkohshme të mbrojtjes:</p> <p style="padding-left: 40px;">1.1. strehim familjar, dhe</p> <p style="padding-left: 40px;">1.2. strehim rezidencial.</p> <p>2. Fëmija vendoset me përparësi në strehim familjar tek te afërmit ose në familje strehuese të aprovuar/licencuar nga Autoriteti kompetent në Ministri, si ofrues të shërbimeve për strehim familjar.</p>	<p>scrutinizing each case individually, provide a protection arrangement that meets the needs of the child.</p> <p style="text-align: center;">Article 21 Placement of the child in temporary protection arrangements</p> <p>1. Where a family setting is inadequate and unsuccessful for protection and treatment and if the Guardianship Authority considers that the family is unable to perform its role, the following arrangements shall be considered:</p> <p style="padding-left: 40px;">1.1. family foster care; and</p> <p style="padding-left: 40px;">1.2. residential care.</p> <p>2. The child's placement in family foster care with relatives or foster families approved/licensed by the competent authority in the Ministry as providers of family shelter services shall be the first alternative.</p>	<p>starateljstva, nakon razmatranja svakog slučaja pojedinačno, obezbeđuje oblik zaštite koji ispunjava potrebe deteta.</p> <p style="text-align: center;">Član 21 Smeštanje deteta u oblicima privremene zaštite</p> <p>1. Ako okruženje u porodici je neprikladno i neuspešno za zaštitu i tretman i ukoliko Organ starateljstva smatra da porodica ne može da vrši svoju ulogu, onda treba da se razmotri stavljanje deteta pod starateljstvom i to u jednom od privremenih oblika zaštite:</p> <p style="padding-left: 40px;">1.1. porodični smeštaj, i</p> <p style="padding-left: 40px;">1.2. stambeni smeštaj.</p> <p>2. Detetu se daje prednost u porodičnom smeštaju kod rođaka ili hraniteljskim porodicama odobrenim/licenciranim od nadležnog organa u ministarstvu kao pružaoci usluga porodičnog smeštaja.</p>
---	--	--

<p>3. Departamenti përkatës në Ministri, mban regjistrin unik të prindërve strehues familjar në Kosovë.</p> <p>4. Vendosja ne strehim rezidencial i fëmijës duhet të jetë masë e fundit dhe për një periudhë të shkurtër, vetëm kur vlerësohet se programi i institucionit ose i organizatës të licencuar nga Autoriteti kompetent ne Ministri, i plotëson nevojat e fëmijës.</p> <p>5. Fëmija mund të vendoset ne Shtëpitë për Mbrojtjen e Fëmijës, që ofrojnë shërbime emergjente për mbrojtjen e fëmijës, jo më gjatë se tri (3) ditë, bazuar ne Ligjin për Mbrojtjen e Fëmijës.</p>	<p>3. The relevant department in the Ministry shall maintain the unique registry of family foster parents in Kosovo.</p> <p>4. The child's placement in residential care shall be a last resort and for a short period only when it is considered that the program of the institution or organization licensed by the competent authority to the Ministry meets the child's needs.</p> <p>5. The child may be placed in Child Protection Shelters, which provide emergency child protection services for a period not exceeding three (3) days, based on the Law on Child Protection.</p>	<p>3. Nadležno odeljenje u ministarstvu vodi jedinstveni registar roditelja hraniteljskih porodica na Kosovu.</p> <p>4. Smeštanje deteta u stambeni smeštaj biće poslednja mera i za kratki period, samo ako se proceni da program institucije ili organizacije licencirane od nadležnog organa ministarstva ispunjava potrebe deteta.</p> <p>5. Dete može biti smešteno u Domove za zaštitu deteta koji pružaju hitne usluge za zaštitu deteta, i to ne duže od toga tri (3) dana, na osnovu Zakona o zaštiti deteta.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 22 Mbrojta dhe trajtimi i fëmijëve nën moshën e përgjegjësisë penale nga QPS</p>	<p style="text-align: center;">Article 22 Protection and treatment of children under the age of criminal responsibility by the CSW</p>	<p style="text-align: center;">Član 22 Zaštita i tretman dece ispod starosti krivične odgovornosti od strane CSR-a</p>
<p>1. QPS ofron përkujdesje sociale dhe/ose këshillim në rrethanat kur një fëmijë është nën moshën katëmbëdhjetë (14) vjeçare, në kohën e kryerjes së veprës penale dhe vlerësohet se është në nevojë për shërbime sociale dhe familjare, sepse ai ose ajo ka kryer një vepër penale.</p>	<p>1. The CSW shall provide social care and/or counselling in circumstances where a child is under fourteen (14) years of age at the time of committing the criminal offense and it is considered that he/she is in need of social and family services because he or she has committed a criminal offense.</p>	<p>1. CSR pruža socijalnu zaštitu i/ili savetovanje u okolnostima kada je dete mlađe od četrnaest (14) godina, u vreme kada je izvršeno krivično delo i ocenjuje se da mu je potrebna socijalna i porodična usluga, jer je izvršio krivično delo.</p>

<p>2. QPS mban një regjistër të fëmijëve nën moshën katërbëdhjetë (14) vjeçare që kanë kryer vepra penale, të cilët jetojnë në territorin e saj.</p> <p>3. QPS cakton vizita të rregullta, për ato familje në nevojë që gjenden në regjistrin sipas paragrafit dy (2) të këtij neni, nga menaxheri i rastit, në mënyrë, që të krijohet siguria dhe mirëqenia e fëmijës dhe t'i sigurohet familjes çfarëdo shërbimi, që konsiderohet i arsyeshëm.</p> <p>4. Në përmbushjen e detyrave të veta sipas Kodit, QPS në rolin e organit të kujdestarisë siguron, që shërbimet e ofruara në bazë të mandatit, që ka janë në përputhje me obligimet, që përmban Konventa dhe Ligji për mbrojtën e fëmijës.</p> <p style="text-align: center;">Neni 23 Mbrojtja e fëmijës nën moshën e përgjegjësisë penale nga Organi i Kujdestarisë</p> <p>1. Mbrojtja e fëmijës bëhet nga ana e Organit të Kujdestarisë në bashkëpunim me akteret që kanë ekspertizë profesionale për trajtimin e kësaj kategorie, që ofrojnë shërbime të veçanta sociale, edukative dhe</p>	<p>2. The CSW shall keep a register of children under the age of fourteen (14) who have committed offenses with residence in its territory.</p> <p>3. The CSW shall arrange for regular visits for those families in need who are on the register under paragraph two (2) of this Article, by the case manager, in order to establish the safety and welfare of the child and to provide the family with any service considered reasonable.</p> <p>4. In fulfilling its duties under the Code, the CSW shall, in the role of the Guardianship Authority, ensure that the services provided under its mandate are in accordance with the obligations contained in the Convention and the Law on Child Protection.</p> <p style="text-align: center;">Article 23 Protection and treatment of children under the age of criminal responsibility by the Guardianship Authority</p> <p>1. The protection of the child shall be carried out by the Guardianship Authority in cooperation with actors that have professional expertise in the treatment of this category, who provide special social,</p>	<p>2. CSR vodi evidenciju dece mlađe od četrnaest (14) godina koja su izvršila krivična dela, koja žive na njegovoj teritoriji.</p> <p>3. CSR organizuje redovne posete, za one porodice u stanju potrebe koje se nalaze u registar prema stavu dva (2) ovog člana od strane rukovodioca slučaja, kako bi se stvorila bezbednost i dobrobit deteta i da bi se porodici obezbedila bilo koja usluga, koja se smatra razumnom.</p> <p>4. U izvršenju svojih dužnosti prema Zakoniku, CSR u ulozi Organa starateljstva osigurava da usluge pružene u okviru svog mandata budu u skladu sa obavezama koje sadrži Konvencija i Zakon o zaštiti deteta.</p> <p style="text-align: center;">Član 23 Zaštita deteta ispod starosti krivične odgovornosti od strane Organa starateljstva</p> <p>1. Zaštita deteta se vrši od Organa starateljstva u saradnji sa akterima koji imaju profesionalnu ekspertizu za tretman ove kategorije, koji pružaju posebne socijalne,</p>
---	--	--

<p>shëndetësore, për mbrojtjen e interesave të fëmijës.</p> <p>2. Për fëmijët kryerës të veprave penale nën moshën e përgjegjësive penale, pas njoftimit nga prokurori, Organi i Kujdestarisë përgjegjës sipas kompetencës territoriale, ofron mbrojtje dhe trajtim adekuat dhe cakton Menaxherin e rasti.</p> <p>3. Organi i Kujdestarisë dhe Menaxheri i rasti ka për detyrë të përkujdeset dhe është i obliguar të veprojë çdoherë si prind i mirë ndaj fëmijës.</p> <p>4. Prindi ose kujdestari kanë të drejtë ta shoqërojnë fëmijën në të gjitha procedurat dhe në të gjitha fazat që zhvillohen nga Organi i Kujdestarisë dhe njëkohësisht nga ata kërkohet që të marrin pjesë nëse kjo është në interes të fëmijës.</p> <p>5. Kur prindi ose kujdestari nuk i kryejnë detyrat e tyre ndaj fëmijës, organi i kujdestarisë me pëlqimin e prindit apo kujdestarit mund të caktojë kujdestar të përkohshëm për fëmijën, ndërsa në rastet kur nuk ka një pëlqim apo mospajtim gjykata mund të caktojë kujdestar të përkohshëm për fëmijën.</p>	<p>educational and health services for the protection of the child's interests.</p> <p>2. For child offenders under the age of criminal responsibility, the competent Guardianship Authority shall, upon notification by the prosecutor, provide adequate protection and treatment under its territorial authority and shall appoint a case manager.</p> <p>3. The Guardianship Authority and Case Manager shall be obliged to provide care and to act as a good parent to the child at all times.</p> <p>4. The parent or guardian shall have the right to accompany the child in all proceedings and at all stages carried out by the Guardianship Authority, and shall at the same time be required to attend if this is in the child's best interest.</p> <p>5. Where the parent or guardian fails to perform their duties towards the child, the Guardianship Authority may, at the consent of the parent or of the guardian, appoint a temporary guardian for the child, whereas in cases where there is no consent or there is disagreement, the court may appoint a temporary guardian for the child.</p>	<p>obrazovne i zdravstvene usluge za zaštitu interesa deteta.</p> <p>2. Za decu izvršioca krivičnih dela ispod starosti krivične odgovornosti, nakon obaveštenja od strane tužioca, Organ starateljstva odgovoran prema svojoj teritorijalnoj nadležnosti pruža odgovarajuću zaštitu i tretman i određuje Rukovodioca slučaja.</p> <p>3. Organ starateljstva i Rukovodilac slučaja su dužni da se brinu i obavezni su da uvek postupaju kao dobar roditelj deteta.</p> <p>4. Roditelj ili staratelj ima pravo da prati dete u svim postupcima i u svim fazama koje sprovodi Organ starateljstva, i istovremeno od njih se zahteva da prisustvuju ukoliko je to u najboljem interesu deteta.</p> <p>5. Kada roditelj ili staratelj ne izvrši svoje dužnosti prema detetu, Organ starateljstva uz odobrenje roditelja ili staratelja može odrediti odrediti privremenog staratelja za dete, a u slučajevima kada nema odobrenja ili postoji neslaganje, sud može odrediti privremenog staratelja za dete.</p>
--	---	---

<p style="text-align: center;">Neni 24 Mbrojtja e fëmijës nën moshën e përgjegjësishë penale në situata urgjente</p>	<p style="text-align: center;">Article 24 Protection of children under the age of criminal responsibility in emergency situations</p>	<p style="text-align: center;">Član 24 Zaštita deteta ispod starosti krivične odgovornosti u hitnim situacijama</p>
<p>1. Në raste urgjente, jo më vonë se njëzet e katër (24) orë nga pranimi i informimit ose vënies në dijeni rreth kryerjes së ndonjë veprë penale të rëndë ose veprave të përsëritura, policia pas konsultimit me prokurorin e shtetit për të mitur e informon dhe kërkon nga organi i kujdestarisë ndërmarrjen e masave urgjente adekuate për trajtimin dhe mbrojtjen e fëmijës.</p> <p>2. Kjo masë urgjente e ndihmës përfundon në momentin kur organi i kujdestarisë përpilon programin e mbrojtjes për fëmijën.</p> <p>3. Nëse një zyrtar i shërbimeve sociale ka arsye të bazuar se në një rast të caktuar ekziston rrezik serioz, imediat për shëndetin, sigurinë dhe mirëqenien e një fëmije, ai mundet sipas kompetencave që ka, të hyjë në çdo objekt banimi dhe të vendosë fëmijën në një vend të sigurt, ku i ofrohet përkujdesja për një periudhë të caktuar, jo më të gjatë se shtatëdhjetë e dy orë (72).</p>	<p>1. In emergency cases, the Police shall, no later than twenty-four (24) hours after receipt of information or notification of the commission of any serious criminal offense or recurrent offenses, after consulting the State Prosecutor for Juveniles, inform and request from the Guardianship Authority to take adequate emergency measures for protecting and treating the child.</p> <p>2. Such emergency assistance measures shall end when the Guardianship Authority develops a child protection program.</p> <p>3. If a social services officer has reasonable grounds to believe that in a given case there is a serious immediate risk to the health, safety and well-being of a child, he may within his competences enter any residential premises and place the child in a safe place, where care is provided for a specified period not exceeding seventy-two hours (72).</p>	<p>1. U hitnim slučajevima, najkasnije dvadeset četiri (24) sata nakon prijema informacija ili davanja do znanja o izvršenju nekog teškog krivičnog dela ili ponovljenih dela, policija nakon konsultacija sa državnim tužiocem za maloletnike, obaveštava i zahteva od Organa starateljstva da preduzmu mere za odgovarajući tretman i zaštitu deteta.</p> <p>2. Ova hitna mera pomoći se završava u trenutku kada Organ starateljstva sastavlja program zaštite deteta.</p> <p>3. Ukoliko službenik socijalnih službi ima razumne razloge da veruje da u datom slučaju postoji neposredna ozbiljna opasnost, po zdravlje, bezbednost i dobrobit deteta, može da po ovlašćenjima koje ima uđe u bilo koji stambeni objekat i smesti dete na bezbednom mestu, gde se pruža nega tokom određenog perioda od najviše sedamdeset i dva (72) sata.</p>

<p>4. Para se të skadojë afati prej shtatëdhjetë e dy (72) orësh, nëse Organi i Kujdestarisë nuk siguron pëlqimin e prindit ose kujdestarit, rastin duhet ta paraqesë në gjykatën kompetente, e cila vendos për kujdestarinë e fëmijës. Kur rrethanat e kërkojnë, gjykata mund t'i japë urdhër Organit të Kujdestarisë për vlerësim brenda një periudhe prej njëzetënjë (21) ditësh, për të mundësuar hetime të mëtejshme.</p> <p style="text-align: center;">Neni 25 Roli i komunës në mbrojtjen e fëmijës në situata urgjente</p> <p>1. Secila komunë brenda territorit të saj është përgjegjëse për sigurimin e shërbimeve dhe masave mbrojtëse për mbrojtjen e fëmijës në situata urgjente, sipas standardeve dhe politikave përkatëse.</p> <p>2. Komunitat duhet të marrin hapa për të identifikuar natyrën dhe përmasat e nevojës për mbrojtjen e fëmijës brenda territorit të tyre apo të bashkëpunojnë me komunitat përkatëse për realizimin e mbrojtjes urgjente.</p>	<p>4. Before the expiry of the seventy-two (72) hour period, if the Guardianship Authority does not secure the consent of the parent or guardian, the case shall be referred to the competent court to decide on the custody of the child. When circumstances so warrant, the court may order the Guardianship Authority to perform an assessment within twenty-one (21) days to enable further investigation.</p> <p style="text-align: center;">Article 25 Municipality's role for child protection in emergency situations</p> <p>1. Each municipality shall be responsible to provide within its territory services and protection measures for child protection in emergency situations in accordance with relevant standards and policies.</p> <p>2. Municipalities shall take steps to identify the nature and extent of the need for child protection within their territory or to cooperate with relevant municipalities to implement urgent protection.</p>	<p>4. Pre isteka roka od sedamdeset dva (72) sata, ukoliko Organ starateljstva ne obezbeđuje saglasnost roditelja ili staratelja, slučaj treba prijaviti nadležnom sudu koji odlučuje o starateljstvu nad detetom. Kada okolnosti to zahtevaju, sud može dati nalog organu starateljstvu za procenu u roku od dvadeset i jednog (21) dana, kako bi se omogućila dalja istraga.</p> <p style="text-align: center;">Član 25 Uloga opštine u zaštiti deteta u hitnim slučajevima</p> <p>1. Svaka opština u svojoj teritoriji je odgovorna za pružanje usluga zaštite i zaštitne mere za zaštitu deteta u hitnim slučajevima u skladu sa odgovarajućim standardima i politikama.</p> <p>2. Opštine bi trebale da preuzmu korake za prepoznavanje prirode i dimenzije potrebe za zaštitu deteta na njihovoj teritoriji ili da sarađuju sa odgovarajućim opštinama radi realizacije hitne zaštite.</p>
--	---	--

<p>KAPITULLI IV – DETYRAT DHE PËRGJEGJËSISTË E MENAXHERIT TË RASTIT PËR MBROJTJEN E FËMIJËS NËN MOSHËN E PËRGJEGJËSISË PENALE</p> <p style="text-align: center;">Neni 26 Caktimi i Menaxherit të Rastit për mbrojtjen e fëmijës nën moshën e përgjegjësive penale</p> <p>1. Për secilin fëmijë caktohet Menaxheri i Rastit, i cili duhet të jetë punonjës i QPS të komunës përkatëse ku ka vendbanimin apo vendndodhjen fëmija.</p> <p>2. Pas vlerësimit të rastit, Menaxheri i Rastit mund të krijojë partneritet me organizatat qeveritare dhe joqeveritare, institucionet shkollore, shëndetësore, policore, me familjen dhe komunitetin, në mënyrë që të krijohen mundësi sa më të mira për mbrojtjen dhe trajtimin e fëmijës, dhe të punojë në bazë të parimit të përcaktuar në Nenin 7 të këtij udhëzimi administrativ.</p> <p>3. Menaxheri i rastit, gjatë përgatitjes së Programit të Mbrojtjes së Fëmijës, ndër të tjera duhet të:</p>	<p>CHAPTER IV– DUTIES AND RESPONSIBILITIES OF CASE MANAGERS FOR PROTECTION OF CHILDREN UNDER THE AGE OF CRIMINAL RESPONSIBILITY</p> <p style="text-align: center;">Article 26 Appointment of the case manager for protection of children under age of criminal responsibility</p> <p>1. A case manager shall be assigned for each child, who shall be an employee of the CSW of the respective municipality where the child resides or is located.</p> <p>2. After evaluating the case, the case manager may establish partnerships with governmental and non-governmental organizations, school, health and police institutions, the family and the community, in order to create the best opportunities for child protection and treatment, and work based on the principle set out in Article 7 of this Administrative Instruction.</p> <p>3. The case manager, during the preparation of the Child Protection Programme, shall inter alia:</p>	<p>POGLAVLJE IV- DUŽNOSTI I ODGOVORNOSTI RUKOVODIOCA SLUČAJA ZA ZAŠTITU DETETA ISPOD STAROSTI KRIVIČNE ODGOVORNOSTI</p> <p style="text-align: center;">Član 26 Određivanje Rukovodioca slučaja za zaštitu deteta ispod starosti krivične odgovornosti</p> <p>1. Svakom detetu se određuje Rukovodilac slučaja, koji mora biti zaposlen u CSR odgovarajuće opštine gde dete ima prebivalište ili boravište.</p> <p>2. Nakon procene slučaja, Rukovodilac slučaja može uspostaviti partnerstvo sa vladinim i nevladinim organizacijama, školskim, zdravstvenim, policijskim, porodičnim i društvenim institucijama i zajednicom, u cilju stvaranja najboljih mogućnosti za zaštitu i tretman deteta, i da radi na osnovu principa utvrđenog u članu 7 ovog administrativnog uputstva.</p> <p>3. Rukovodilac slučaja tokom pripreme programa zaštite deteta mora između ostalog:</p>
--	---	--

<p>3.1. siguroj, që procedurat e aplikuara t'i përshtatën nevojave të veçanta të fëmijëve;</p> <p>3.2. krijojë dosje dhe të plotësojë të gjitha format e nevojshme profesionale të punës, lidhur me rastin e referuar;</p> <p>3.3. krijoj ekip pune, sipas vlerësimit të rrethanave në QPS, për mbrojtje dhe trajtim adekuat të fëmijës.</p> <p>4. Gjithashtu, për secilin rast të referuar të fëmijës duhet të merren parasysh këto çështje:</p> <p>4.1. vlerësimi fillestar i rastit bëhet brenda njëzet e katër (24) orësh pas caktimit të Menaxherit të Rastit.</p> <p>4.2. Menaxheri i Rastit dhe ndihmësi i tij sipas nevojës caktohen brenda ditës së njëjtë të referimit;</p> <p>4.3. Menaxheri i Rastit nuk duhet të ngarkohet me më shumë se gjashtë (6) raste aktive në të njëjtën kohë të trajtimit të fëmijëve nën moshën e përgjegjësisë penale.</p>	<p>3.1. ensure that the procedures applied are tailored to the specific needs of the child;</p> <p>3.2. create a file and complete all necessary professional forms of work related to the referred case;</p> <p>3.3. set up a working team, according to the circumstances in the CSW, for adequate protection and treatment of the child.</p> <p>4. In addition, the following issues shall be considered for each referred case:</p> <p>4.1. the initial assessment of the case shall be made within twenty-four (24) hours of the appointment of the case manager.</p> <p>4.2. The case manager and his/her assistant as needed shall be assigned within the same referral day;</p> <p>4.3. The case manager shall not be charged with more than six (6) active cases at a time of children under the age of criminal responsibility.</p>	<p>3.1. osigurati da primenjeni postupci budu prilagođeni posebnim potrebama dece;</p> <p>3.2. stvara dosije i popunjava sve potrebne stručne obrasce rada, vezano za navedeni slučaj;</p> <p>3.3. osnovati radnu grupu, prema proceni okolnosti u CSR-u, za zaštitu i adekvatan tretman deteta.</p> <p>4. Takođe, za svaki naveden slučaj detetu, treba uzeti u obzir sledeća pitanja:</p> <p>4.1. početna procena slučaja vrši se u roku od dvadeset četiri (24) sata nakon određivanja Rukovodioca slučaja.</p> <p>4.2. Rukovodilac slučaja i njegov pomoćnik po potrebi se određuju u istom danu upućivanja;</p> <p>4.3. Rukovodilac slučaja neće biti opterećen sa više od šest (6) aktivnih slučajeva istovremeno tokom tretmana dece ispod starosti krivične odgovornosti.</p>
--	---	---

<p>5. Për secilin rast të vlerësuar në nevojë për kujdestari, Menaxheri i Rastit cakton një kujdestar të përkohshëm brenda një dite nga vlerësimi fillestar.</p> <p>6. Për secilin fëmijë duhet hartuar programin e mbrojtjes, ngase secili fëmijë është unik.</p> <p>7. Menaxheri i Rastit është përgjegjës për mbarëvajtjen e gjithë procesit dhe çdo rast duhet të trajtohet me një qasje shumëdimensionale dhe jo të izoluar.</p> <p>8. Çdo rast duhet trajtuar sipas veçantisë së tij dhe pa paragjykime dhe çdo vendim duhet të përcillet me analiza dhe hulumtime përkatëse me të gjithë partnerët dhe gjithnjë me pjesëmarrjen e fëmijës, prindit ose kujdestarit.</p> <p>9. Menaxheri i rastit duhet të bashkëpunoj me fëmijën, prindin ose kujdestarin gjatë përgatitjes së Programit të Mbrojtjes së Fëmijës.</p> <p>10. Gjithnjë duhet marrë parasysh mendimet e familjes për fëmijën dhe të bëhet përfshirja e fëmijës në të gjitha fazat.</p>	<p>5. For each case assessed to be in need of custody, the case manager shall designate a temporary guardian within one day of the initial assessment.</p> <p>6. A Child Protection Programme should be developed for each child, as each child is unique.</p> <p>7. The case manager shall be responsible for the smooth running of the entire process and each case should be treated with a multidimensional, non-isolated approach.</p> <p>8. Each case shall be treated in its own way and without prejudice, and any decision shall be followed by an appropriate analysis and research with all partners and always with the participation of the child, parent or guardian.</p> <p>9. The case manager shall cooperate with the child, parent or guardian during the preparation of the Child Protection Programme.</p> <p>10. The family's thoughts on the child and the child's involvement in all stages shall always be taken into account.</p>	<p>5. Za svaki slučaj procenjen da mu treba starateljstvo, Rukovodilac slučaja određuje privremenog staratelja u roku od jednog dana od početne procene.</p> <p>6. Za svako dete treba izraditi program zaštite, jer svako dete je jedinstveno.</p> <p>7. Rukovodilac slučaja je odgovoran za nesmetani tok celog procesa i svaki slučaj treba da se tretira sa više-dimenzionalnim, ne-izoliranim pristupom.</p> <p>8. Svaki slučaj treba tretirati prema svojoj posebnosti i bez predrasuda, a svaka odluka treba biti praćena odgovarajućim analizama i istraživanjima sa svim partnerima i uvek uz učešće deteta, roditelja ili staratelja.</p> <p>9. Rukovodilac slučaja treba da saraduje sa detetom, roditeljem ili starateljkom tokom pripreme programa zaštite deteta.</p> <p>10. Uvek treba uzeti u obzir mišljenja porodice o detetu i uraditi uključivanje deteta u svim fazama.</p>
---	---	--

<p style="text-align: center;">Neni 27 Kualifikimi profesional i Menaxherit të Rastit</p>	<p style="text-align: center;">Article 27 Professional qualification of the case manager</p>	<p style="text-align: center;">Član 27 Profesionalna kvalifikacija Rukovodioca slučaja</p>
<p>1. Menaxheri i rastit, përgjegjës për mbrojtjen dhe trajtimin e fëmijëve nën moshën e përgjegjësisë penale, përveç kriterëve dhe kushteve të përcaktuara me Ligjin përkatës për Shërbime Sociale dhe Familjare, duhet:</p> <p style="padding-left: 40px;">1.1. të ketë së paku një (1) vit përvojë pune nga fusha relevante, që ndërlidhet me punën me fëmijët nën moshën e përgjegjësisë penale;</p> <p style="padding-left: 40px;">1.2. të ndjek trajnime të certifikuara për çdo vit nga fusha relevante, që ndërlidhet me punën me fëmijët nën moshën e përgjegjësisë penale;</p> <p style="padding-left: 40px;">1.3. të jetë i trajnuar posaçërisht për t'u marrë me fëmijët nën moshën e përgjegjësisë penale;</p> <p style="padding-left: 40px;">1.4. të jetë i licencuar në fushën e shërbimeve sociale dhe familjare.</p>	<p>1. The case manager responsible for the protection and treatment of children under the age of criminal responsibility, in addition to the criteria and conditions set forth in the relevant Law on Social and Family Services, shall:</p> <p style="padding-left: 40px;">1.1. have at least one (1) year of work experience in a relevant field related to working with children under the age of criminal responsibility;</p> <p style="padding-left: 40px;">1.2. attend certified training each year in the relevant field related to working with children under the age of criminal responsibility;</p> <p style="padding-left: 40px;">1.3. be specially trained to deal with children under the age of criminal responsibility;</p> <p style="padding-left: 40px;">1.4. be licensed in the field of social and family services.</p>	<p>1. Rukovodilac slučaja odgovoran za zaštitu i tretman dece ispod starosti krivične odgovornosti, osim kriterijuma i uslova utvrđenih u dotičnom Zakonu o socijalnim i porodičnim uslugama, mora:</p> <p style="padding-left: 40px;">1.1. imati najmanje jednu (1) godinu radnog iskustva u dotičnu oblast koja se odnosi na rad sa decom ispod starosti krivične odgovornosti;</p> <p style="padding-left: 40px;">1.2. da svake godine pohađa sertifikovane obuke iz odgovarajuće oblasti koja se odnosi na rad sa decom ispod starosti krivične odgovornosti;</p> <p style="padding-left: 40px;">1.3. biti posebno obučen da se bavi decom ispod starosti krivične odgovornosti;</p> <p style="padding-left: 40px;">1.4. biti licenciran u oblasti socijalnih i porodičnih usluga.</p>

<p style="text-align: center;">Neni 28 Të dhënat lidhur më fëmijën</p> <p>1. Menaxheri i rastit, përkujdeset, që pa vonesë të siguroj të dhënat për fëmijën, bazuar në:</p> <p>1.1. Gjendjen mendore dhe fizike;</p> <p>1.2. Aftësinë e komunikimit, inteligjencën;</p> <p>1.3. Vështirësitë në kuptimin e gjërave (nëse ka);</p> <p>1.4. Anamneza sociale dhe mjekësore.</p>	<p style="text-align: center;">Article 28 Data about the child</p> <p>1. The case manager shall, without delay, gather the following data about the child:</p> <p>1.1. Mental and physical condition;</p> <p>1.2. Communication skills, intelligence;</p> <p>1.3. Comprehension difficulties (if any);</p> <p>1.4. Social and medical anamnesis.</p>	<p style="text-align: center;">Član 28 Podaci o detetu</p> <p>1. Rukovodilac slučaja se stara da bez odlaganja obezbedi podatke o detetu, na osnovu:</p> <p>1.1. mentalnog i fizičkog stanja;</p> <p>1.2. veštine komuniciranja, inteligencija;</p> <p>1.3. poteškoća u razumevanju stvari (ako postoje);</p> <p>1.4. socijalne i medicinske anamneze.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 29 Partneriteti për mbrojtjen e fëmijës nën moshën e përgjegjësisë penale</p> <p>1. Menaxheri i rastit mbledhë informacionin, që përfshin, por nuk kufizohet në rezultate shkollore, sjellje në shkollë dhe komunitet, gjendje familjare, përfshirë historinë e përvojave jo të mira gjatë fëmijërisë.</p> <p>2. Pas vlerësimit të rastit, Menaxheri i Rastit krijon partneritet me institucionet përkatëse shkollore, shëndetësore,</p>	<p style="text-align: center;">Article 29 Partnership of protection of children under the age of criminal responsibility</p> <p>1. The case manager shall collect information including but not limited to school results, school and community behaviour, family status, including the history of bad childhood experiences.</p> <p>2. After assessing the case, the Case Manager shall establish partnerships with the relevant school, health and police institutions, the</p>	<p style="text-align: center;">Član 29 Partnerstvo za zaštitu deteta ispod starosti krivične odgovornosti</p> <p>1. Rukovodilac slučaja prikuplja informacije koje uključuju, ali nisu ograničene na školske rezultate, ponašanje u školi i zajednici, porodično stanje, uključujući istoriju loših iskustava tokom detinjstva.</p> <p>2. Nakon procene slučaja, Rukovodilac slučaja uspostavlja partnerstvo sa odgovarajućim školskim, zdravstvenim,</p>

<p>policore, me familjen dhe komunitetin, në mënyrë që të krijohen mundësi sa më të mira për mbrojtjen dhe trajtimin e fëmijës.</p> <p>3. Të gjitha institucionet dhe profesionistët për mbrojtjen e fëmijës, duhet të angazhohen, që t'i sigurojnë fëmijës mbrojtjen dhe kujdesin e nevojshëm për mirëqenien e tij, duke pasur parasysh të drejtat dhe detyrat e prindërve të tij, të kujdestarëve të tij ligjorë ose të personave të tjerë ligjërisht përgjegjës për të dhe, për këtë qëllim, ata marrin të gjitha masat legislative dhe administrative përkatëse dhe bashkëpunojnë me Menaxherin e Rastit.</p> <p style="text-align: center;">Neni 30 Tryeza multidisiplinare për ndihmë në menaxhimin e rastit për fëmijën nën moshën e përgjegjesisë penale</p> <p>1. Menaxheri i rastit paraqet rastin e fëmijës në Tryezën multidisiplinare për ndihmë në menaxhimin e rasteve.</p> <p>2. Në Tryezën multidisiplinare për ndihmë në menaxhimin e rasteve përfshihen profesionistët e ndryshëm nga institucionet e ndryshme dhe njëkohësisht</p>	<p>family and the community in order to create the best opportunities for child protection and treatment.</p> <p>3. All child protection institutions and professionals shall be committed to providing the child with the protection and care necessary for his or her well-being, having regard to the rights and duties of his or her parents, legal guardians or of other persons legally responsible for him or her and, to this end, they shall take all appropriate legislative and administrative measures and cooperate with the Case Manager.</p> <p style="text-align: center;">Article 30 Multidisciplinary roundtable for assistance in case management for children under the age of criminal responsibility</p> <p>1. The case manager shall present the child's case to the multidisciplinary roundtable for assistance in case management.</p> <p>2. The multidisciplinary roundtable for assistance in case management shall consist of professionals from different institutions and the parent or guardian when this is in the best interests of the child.</p>	<p>policijskim institucijama, sa porodicom i zajednicom u cilju stvaranja najboljih mogućnosti za zaštitu i tretman deteta.</p> <p>3. Sve institucije i stručnjaci za zaštitu deteta trebaju se angažovati kako bi obezbedili detetu potrebnu zaštitu i brigu za dobrobit istog, imajući u vidu prava i dužnosti njegovih roditelja, zakonskih staratelja ili drugih osoba koje su zakonski odgovorne za to i u tom cilju preduzimaju sve odgovarajuće zakonodavne i administrativne mere i sarađuju sa Rukovodiocem slučaja.</p> <p style="text-align: center;">Član 30 Multi-disciplinarni okrugli sto za pomoć u upravljanju slučaja za dete ispod starosti krivične odgovornosti</p> <p>1. Rukovodilac slučaja prijavi slučaj deteta u Multi-disciplinarnom okruglom stolu za pomoć u upravljanju slučajevima.</p> <p>2. U multi-disciplinarnom okruglom stolu o upravljanju slučajevima uključuju se razni stručnjaci iz različitih institucija i istovremeno na ove stolove se uključuju i</p>
--	---	--

<p>në këto tryeza përfshihen edhe prindi apo kujdestari dhe kur është në interesin më të mirë të fëmijës.</p> <p>3. Procedurat e punës, në tryezat multidisiplinare për ndihmë në menaxhimin e rasteve, të udhëhequra nga Menaxheri i Rastit, në koordinim dhe bashkëveprim me strukturat dhe shërbimet përgjegjëse për mbrojtjen e fëmijës, veprojnë në pajtim me legjislacionin përkatës në fuqi.</p> <p>KAPITULLI V- PROGRAMI I MBROJTJES SË FËMIJËS NËN MOSHËN E PËRGJEGJËSISË PENALE</p> <p>Neni 31 Programi i Mbrojtjes së Fëmijës</p> <p>1. Menaxheri i rastit, i caktuar nga Organi i kujdestarisë, në bashkëpunim me institucionet dhe profesionistët për mbrojtjen e fëmijës, si dhe sipas nevojës dhe rastit specifik në bashkëpunim me të gjitha njësitë tjera, të mandatuara për mbrojtjen e fëmijëve, hartojnë Programin e Mbrojtjes së fëmijës, i cili përmban edhe propozimin për masën e mbrojtjes, kur është e nevojshme.</p>	<p>3. Multidisciplinary roundtables for assistance in case management led by the Case Manager, in coordination and interaction with the structures and services responsible for child protection, shall operate pursuant to the relevant legislation in force.</p> <p>CHAPTER V- PROTECTION PROGRAMME FOR CHILDREN UNDER THE AGE OF CRIMINAL RESPONSIBILITY</p> <p>Article 31 Child Protection Programme</p> <p>1. The case manager designated by the Guardianship Authority shall, in cooperation with child protection institutions and professionals, and as appropriate and specific to the case, with all other units with child protection competences, draft a Child Protection Programme, including a proposal for protection measures, where appropriate.</p>	<p>roditelj ili staratelj i kada je to u najboljem interesu deteta.</p> <p>3. Radni postupci, na multi-disciplinarnim stolovima za pomoć u upravljanju slučajevima, vođeni od Rukovodioca slučaja, u koordinaciji i interakciji sa strukturama i službama odgovornim za zaštitu deteta, deluju u skladu sa relevantnim važećim zakonodavstvom.</p> <p>POGLAVLJE V - PROGRAM ZAŠTITE DETETA ISPOD STAROSTI KRIVIČNE ODGOVORNOSTI</p> <p>Član 31 Program zaštite deteta</p> <p>1. Rukovodilac slučaja, određen od Organa starateljstva, u saradnji sa institucijama i profesionalcima za zaštitu deteta, a po potrebi i specifičnom slučaju u saradnji sa svim ostalim jedinicama ovlašćenim za zaštitu deteta, izrade program zaštite deteta, što takođe uključuje i predlog za meru zaštite, kada je to potrebno.</p>
--	---	--

<p>2. Programi i Mbrojtjes së fëmijës përmban, përveç masave të mbrojtjes, edhe ndërhyrjet e tjera të nevojshme, që realizojnë respektimin dhe lehtësojnë qasjen e fëmijës në të drejtat e tij, si dhe shërbimet sociale apo shërbime të tjera të nevojshme, në bazë të nevojës së identifikuar gjatë vlerësimit të rastit.</p> <p>3. Programi i Mbrojtjes së Fëmijës përmban, sipas rastit, masat për mbrojtjen dhe ndërhyrjen e menjëhershme në rastet kur fëmija është në rrezik për abuzim, dhunë, neglizhim e shfrytëzim dhe ndihmën mjekësore, shërbimin psikologjik, social apo çdo shërbim tjetër të nevojshëm rehabilitues apo riintegruues, sipas nevojës së identifikuar gjatë vlerësimit të rastit, si edhe aktivitete edukative, mësimore e argëtuese për fëmijën, masat për riaftësim prindëror, programet e mbështetjes dhe ndihmës për prindin, kujdestarin dhe anëtarët e ngushtë të familjes.</p> <p>4. Të gjitha masat dhe shërbimet e ofruara në kuadër të Programit të Mbrojtjes së Fëmijës ofrohen falas.</p>	<p>2. The Child Protection Program shall include, in addition to protection measures, other necessary interventions to ensure respect for and facilitate the child's access to his or her rights, as well as social services or other necessary services, as appropriate, identified during the case assessment.</p> <p>3. The Child Protection Programme shall include, where appropriate, measures for protection and immediate intervention in cases where the child is at risk of abuse, violence, neglect and exploitation, and medical assistance, psychological and social care or any other necessary rehabilitation or reintegration services, based on the needs identified during case, as well as educational, learning and entertainment activities for the child, parental rehabilitation measures, and support and assistance programs for the parent, guardian and close family members.</p> <p>4. All measures and services under the Child Protection Programme shall be provided free of charge.</p>	<p>2. Program zaštite deteta pored mera zaštite, sadrži i drugih potrebnih intervencija koje realizuju poštovanje i olakšavaju pristup deteta svojim pravima kao i socijalne usluge ili druge neophodne usluge, na osnovu potreba utvrđenim tokom procene slučaja.</p> <p>3. Program zaštite deteta sadrži, prema slučaju, mere za neposrednu zaštitu i intervenciju u slučajevima kada detetu preti opasnost od zlostavljanja, nasilja, zanemarivanja, eksploatacije i medicinske pomoći, psihološke, socijalne ili bilo koje druge neophodne usluge za rehabilitaciju ili reintegraciju, prema potrebi utvrđene tokom procene slučaja kao i obrazovne, vaspitne i zabavne aktivnosti za dete, mere za roditeljsko osposobljavanje, programe podrške i pomoći roditelja, staratelja i članovima uže porodice.</p> <p>4. Sve mere i usluge pružene u okviru Programa zaštite deteta pružaju se besplatno.</p>
---	---	---

<p align="center">Neni 32 Parimet dhe standardet e përgjithshme për përgatitjen e Programit të Mbrojtjes së Fëmijës</p>	<p align="center">Article 32 General principles and standards in Child Protection Programme development</p>	<p align="center">Član 32 Opšti principi i standardi za pripremu programa zaštite deteta</p>
<p>1. Programi i Mbrojtjes së Fëmijës duhet të planifikohet dhe zhvillohet në bazë të analizave dhe hulumtimeve, të monitorohet dhe të jetë i akorduar nga të gjitha institucionet.</p> <p>2. Shkëmbimi i informacioneve, përvojës dhe ekspertizave të arritura me anë të projekteve, programeve, praktikave dhe iniciativave të lidhura me fëmijën duhet të intensifikohen në të gjitha nivelet.</p> <p>3. Bashkëpunimi ndër komunal në lidhje me veprat penale të kryera nga fëmijët, duhet të zhvillohet dhe forcohet.</p> <p>4. Menaxheri i rastit përgatit Programin e Mbrojtjes së Fëmijës, duke u bazuar në parimet dhe standardet e mëposhtme:</p> <p>4.1. interesi më i mirë i fëmijës të jetë gjithmonë në konsideratë mbizotëruese;</p> <p>4.2. mbrojtja e integritetit personal të fëmijës;</p>	<p>1. The Child Protection Programme shall be planned and developed based on analysis and research, be monitored and agreed upon by all institutions.</p> <p>2. The exchange of information, experience and expertise gained through child-related projects, programs, practices and initiatives shall be intensified at all levels.</p> <p>3. Inter-municipal cooperation in relation to offenses committed by children shall be developed and strengthened.</p> <p>4. The case manager shall prepare the Child Protection Programme based on the following principles and standards:</p> <p>4.1. the best interests of the child shall always be taken into consideration;</p> <p>4.2. protecting the child's personal integrity;</p>	<p>1. Program zaštite deteta treba planirati i odvijati na osnovu analiza i istraživanja, da se prati i bude dogovoren od svih institucija.</p> <p>2. Razmena informacija, iskustva i ekspertiza stečenih putem projekata, programa, praksi i inicijativa vezane za dete treba intenzivirati na svim nivoima.</p> <p>3. Treba razviti i ojačati međuopštinsku saradnju u vezi sa krivičnim delima koja deca izvrše.</p> <p>4. Rukovodilac slučaja priprema program zaštite deteta na osnovu sledećih principa i standarda:</p> <p>4.1. najbolji interes deteta uvek da bude preovladajuća briga;</p> <p>4.2. zaštita ličnog integriteta deteta;</p>

<p>4.3. mbrojtja dhe respektimi i lirisë së besimit të fëmijës;</p> <p>4.4. vlerësimi individual i nevojave të fëmijës, në veçanti, duke marr parasysh:</p> <p>4.4.1. personalitetin dhe pjekurinë e fëmijës, gjendjen ekonomike, sociale dhe familjare të fëmijës, duke përfshirë mjedisin jetësor dhe çdo specifikë të fëmijës, e cila ndërlihet me aftësitë e të mësuarit dhe të komunikimit;</p> <p>4.4.2. karakteristikat dhe rrethanat individuale të rastit të fëmijës;</p> <p>4.4.3. ndjeshmërinë e rastit dhe masat specifike, që mund të merren për mbrojtjen dhe trajtimin e fëmijës.</p>	<p>4.3. protecting and respecting the child's freedom of religion;</p> <p>4.4. individual assessment of the child's needs, in particular, taking into account:</p> <p>4.4.1. the child's personality and maturity, the child's economic, social and family situation, including the child's environment and any characteristic related to the child's learning and communication skills;</p> <p>4.4.2. the individual characteristics and circumstances of the child's case;</p> <p>4.4.3. the case sensitivity and specific measures that can be taken to protect and treat the child.</p>	<p>4.3. zaštita i poštovanje slobode verovanja deteta;</p> <p>4.4. pojedinačna procena potreba deteta, naročito uzimajući u obzir:</p> <p>4.4.1. ličnost i zrelost deteta, ekonomsko, socijalno i porodično stanje deteta, uključujući okruženje i bilo koje specifičnosti deteta vezano za sposobnost učenja i komuniciranja;</p> <p>4.4.2. pojedinačne karakteristike i okolnosti slučaja deteta;</p> <p>4.4.3. osetljivost slučaja i posebne mere koje se mogu preduzeti radi zaštite i tretmana deteta.</p>
--	---	---

<p style="text-align: center;">Neni 33 Përmbajtja e Programit të Mbrojtjes së Fëmijës</p> <p>1. Programi i Mbrojtjes së Fëmijës, duhet të përmbajë së paku:</p> <p style="padding-left: 40px;">1.1. Bazën e të dhënave lidhur me rastin e referuar;</p> <p style="padding-left: 40px;">1.2. Planin individual të shërbimeve të ofruara;</p> <p style="padding-left: 40px;">1.3. Procesin e intervistimit të fëmijës;</p> <p style="padding-left: 40px;">1.4. Procesin e konsultimit dhe të informimit.</p> <p>2. Programi i Mbrojtjes së Fëmijës, hartohet me një qasje unike, duke u bazuar në rastet specifike, sipas nevojave të veçanta të fëmijës, dhe në pajtim me format standarde profesionale të punës të përcaktuara nga Ministria.</p>	<p style="text-align: center;">Article 33 Contents of the Child Protection Programme</p> <p>1. The Child Protection Programme shall contain at least:</p> <p style="padding-left: 40px;">1.1. The database regarding the case referred;</p> <p style="padding-left: 40px;">1.2. The individual plan of services provided;</p> <p style="padding-left: 40px;">1.3. The child interviewing process;</p> <p style="padding-left: 40px;">1.4. The consultation and information process.</p> <p>2. The Child Protection Programme shall be compiled with a unique approach, based on the specific cases and the specific needs of the child, and in accordance with the standard and professional forms of work stipulated by the Ministry.</p>	<p style="text-align: center;">Član 33 Sadržaj Programa za zaštitu deteta</p> <p>1. Program za zaštitu deteta treba najmanje da sadrži:</p> <p style="padding-left: 40px;">1.1. Bazu podataka u vezi sa navedenim slučajem;</p> <p style="padding-left: 40px;">1.2. Individualni plan pruženih usluga;</p> <p style="padding-left: 40px;">1.3. Proces intervjuisanja deteta;</p> <p style="padding-left: 40px;">1.4. Proces konsultacija i informisanja.</p> <p>2. Program za zaštitu deteta, treba izraditi jedinstvenim pristupom, zasnovajući se na specifičnim slučajevima, prema posebnim potrebama deteta, i u skladu sa standardnim profesionalnim oblicima rada utvrđenim od strane Ministarstva.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 34 Baza e të dhënave lidhur me rastin e referuar</p> <p>1. Për secilin rast të referuar Menaxher i Rastit vendos të dhënat në</p>	<p style="text-align: center;">Article 34 Database references of referred cases</p> <p>1. For each case referred, the case manager shall enter the data in the database at the</p>	<p style="text-align: center;">Član 34 Baza podataka u vezi sa upućenim slučajem</p> <p>1. Za svaki upućeni slučaj Rukovodilac slučaja unosi podatke u bazu podataka</p>

<p>bazën e të dhënave më së largu pesë (5) ditë nga dita e referimit fillestar.</p> <p>2. Baza e të dhënave duhet të përditësohet sipas rastit dhe nevojës.</p> <p>3. Baza e të dhënave duhet të përfshij, së paku:</p> <p>3.1.Të dhënat personale të fëmijës;</p> <p>3.2.Specifikat e rastit të referuar;</p> <p>3.3.Masat, të cilat i ofrohen fëmijës për mbrojtje dhe trajtim.</p> <p>3.4.Të dhëna tjera, të cilat konsiderohen të rëndësishme për rastin e referuar.</p> <p>4. Në bazën e të dhënave, sipas këtij neni, duhet të kenë qasje vetëm personat e autorizuar lidhur me rastin e referuar.</p>	<p>latest five (5) days from the date of the initial referral.</p> <p>2. The database shall be updated as and when needed.</p> <p>3. The database shall include, at least:</p> <p>3.1. personal information of the child;</p> <p>3.2. characteristics of the case referred;</p> <p>3.3. protection and treatment measures provided to the child;</p> <p>3.4. other information that is considered relevant to the case referred.</p> <p>4. The database, according to this article, shall be accessible only to authorized persons regarding the referred case.</p>	<p>najkasnije pet (5) dana od dana početnog upućivanja.</p> <p>2. Bazu podataka treba ažurirati po slučaju i potrebi</p> <p>3. Baza podataka treba najmanje da sadrži:</p> <p>3.1. Lične podatke deteta;</p> <p>3.2. Specifičnosti upućenog slučaja;</p> <p>3.3. Mere, koje se pružaju detetu za zaštitu i tretman;</p> <p>3.4. Ostale podatke koji se smatraju važnim za navedeni slučaj.</p> <p>4. Baza podataka, prema ovom članu, treba da bude dostupna samo ovlašćenim licima u vezi sa navedenim slučajem.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 35 Plani individual i shërbimeve</p> <p>1. Menaxheri i rastit, në bashkëpunim dhe koordinim me prindin apo kujdestarin dhe familjen, kur një gjë e tillë është e mundur, siguron që nevojat specifike të fëmijës në</p>	<p style="text-align: center;">Article 35 Individual plan of services</p> <p>1. The case manager shall, in cooperation and coordination with the parent or guardian and family, when this is possible, ensure that the child's specific needs related to his/her</p>	<p style="text-align: center;">Član 35 Individualni plan usluga</p> <p>1. Rukovodilac slučaja, u saradnji i koordinaciji sa roditeljem ili starateljem i porodicom, kada je to moguće, osigurava da se detetove specifične potrebe koje su vezane</p>

<p>lidhje me mbrojtjen, arsimimin, gjendjen shëndetësore, integrimin social të fëmijës, të merren parasysh gjatë shqyrtimit të rastit të referuar.</p> <p>2. Vlerësimi individual, në veçanti, merr parasysh personalitetin dhe pjekurinë e fëmijës, gjendjen ekonomike dhe shëndetësore, sociale dhe familjare të fëmijës.</p> <p>3. Shtrirja dhe detajet e vlerësimit individual mund të ndryshojë varësisht nga rrethanat e rastit, masat që mund të merren ndaj fëmijës.</p> <p>4. Për secilin rast, më së largu tri (3) ditë pas vlerësimit final, Menaxheri i rastit harton planin individual të shërbimeve, sipas nevojës, duke përfshirë mendimin e profesionistëve.</p> <p>5. Plani individual i shërbimeve duhet të ketë qasje unike për punën në raste dhe të jetë specifik dhe të përmbaj detajet e aktiviteteve, të cilat janë të përfshira në ofrimin e shërbimit si:</p> <p>5.1. Identifikimi i rastit të referuar;</p> <p>5.2. Pranimi i rastit të referuar;</p> <p>5.3. Vlerësimi i rastit të referuar;</p>	<p>protection, education, health, and social integration are taken into account when considering the referred case.</p> <p>2. Individual assessment shall, in particular, take into account the child's personality and maturity, and economic, health, social and family situation.</p> <p>3. The scope and details of the individual assessment may vary depending on the circumstances of the case and the measures that may be taken in relation to the child.</p> <p>4. In each case, at the latest three (3) days after the final assessment, the case manager shall draft an individual plan of services as appropriate, including the opinion of professionals.</p> <p>5. The individual plan of services shall apply a unique approach to work in cases and be specific and include details of activities that are involved in service delivery such as:</p> <p>5.1. Identification of the referred case;</p> <p>5.2. Acceptance of the referred case;</p> <p>5.3. Assessment of the referred case;</p>	<p>za zaštitu, obrazovanje, zdravstveno stanje i socijalnu integraciju deteta, uzimaju u obzir prilikom razmatranja navedenog slučaja.</p> <p>2. Individualna procena, posebno, uzima u obzir ličnost i zrelost deteta, ekonomsku i zdravstvenu, socijalnu i porodičnu situaciju deteta.</p> <p>3. Obim i detalji individualne procene mogu varirati u zavisnosti od okolnosti slučaja i mera koje se mogu preduzeti protiv deteta.</p> <p>4. Za svaki slučaju, najkasnije tri (3) dana nakon konačne procene, Rukovodilac slučaja će izraditi individualni plan usluga, prema potrebi, uključujući mišljenje profesionalaca.</p> <p>5. Individualni plan usluga trebalo bi da ima jedinstven pristup radu na slučajevima i biti specifičan i sadržavati detalje aktivnosti koji su uključeni u pružanju usluga kao što su:</p> <p>5.1. Identifikacija upućenog slučaja;</p> <p>5.2. Prihvatanje upućenog slučaja;</p> <p>5.3. Procena upućenog slučaja;</p>
--	--	--

<p>5.4. Planifikimi i rastit të referuar;</p> <p>5.5. Asistenca e posaçme e ofruar;</p> <p>5.6. Mbështetja e rregullore dhe mbikëqyrja;</p> <p>5.7. Angazhimi/lidhja me fëmijën dhe familjen.</p> <p>6. Menaxheri i rastit është përgjegjës, që plani individual i shërbimeve për çdo fëmijë të:</p> <p>6.1. shqyrtohet brenda tridhjetë (30) ditësh nga dita e hartimit të tij.</p> <p>6.2. rishikohet dhe ndryshohet aty ku është e nevojshme së paku në çdo tre (3) muaj pas shqyrtimit të parë.</p> <p>7. Menaxheri i rastit, në kuadër të planit individual të shërbimeve, ndër të tjera, mban evidencë edhe për:</p> <p>7.1. llojin e shërbimit;</p> <p>7.2. ofruesin e shërbimit;</p> <p>7.3. lokacionin e shërbimit të ofruar;</p>	<p>5.4. Planning of the referred case;</p> <p>5.5. Special assistance provided;</p> <p>5.6. Regular support and supervision;</p> <p>5.7. Engagement/connection with the child and family.</p> <p>6. The case manager shall be responsible for ensuring that the individual plan of services for each child is:</p> <p>6.1. reviewed within thirty (30) days of its drafting.</p> <p>6.2. reviewed and amended where necessary at least every three (3) months after the first review.</p> <p>7. The case manager shall record in the individual plan of services inter alia:</p> <p>7.1. the service type;</p> <p>7.2. the service provider;</p> <p>7.3. the location of service provided;</p>	<p>5.4. Planiranje upućenog slučaja;</p> <p>5.5. Posebna pružena pomoć;</p> <p>5.6. Redovna podrška i nadzor;</p> <p>5.7. Angažovanje/veza sa detetom i porodicom.</p> <p>6. Rukovodilac slučaja je odgovoran da se individualni plan usluga za svako dete:</p> <p>6.1. razmotri u roku od trideset (30) dana od dana njegove izrade.</p> <p>6.2. pregleda i izmeni gde je potrebno najmanje svakih (3) meseca nakon prvog razmatranja.</p> <p>7. Rukovodilac slučaja, u okviru individualnog plana usluga, između ostalog, vodi evidenciju i o:</p> <p>7.1. vrstama usluga;</p> <p>7.2. pružaocu usluge;</p> <p>7.3. lokaciji pružene usluge;</p>
--	--	--

<p>7.4. periudhën kohore.</p> <p>8. Çdo fëmijë, që është në gjendje të shprehë dëshirat dhe mendimin e vet, përfshihet në hartimin e Programit të Mbrojtjes së Fëmijës.</p> <p>9. Plani individual i shërbimeve përmban një deklaratë me shkrim të nënshkruar nga prindi ose kujdestari dhe fëmija, kur një gjë e tillë është e mundur, me të cilën deklaratë obligohen për bashkëpunim në procesin e masave për mbrojtjen dhe trajtimin e fëmijës.</p> <p>10. Secili shërbim i ofruar, duhet të ketë një broshurë informuese mbi shërbimet dhe të drejtat e fëmijës.</p>	<p>7.4. the time period.</p> <p>8. Every child who is able to express their wishes and opinion shall be involved in the drafting of the Child Protection Programme.</p> <p>9. The individual plan of services shall contain a written statement signed by the parent or guardian and the child, where possible, stating that they are required to cooperate in the process of child protection and treatment measures.</p> <p>10. Each service provided shall have a brochure on child services and rights.</p>	<p>7.4. vremenskom periodu.</p> <p>8. Svako dete, koje je u stanju da izrazi svoje želje i mišljenje, biće uključeno u izradi Programa za zaštitu deteta.</p> <p>9. Individualni plan usluga sadrži pismenu izjavu koju potpisuju roditelj ili staralac i dete, gde je to moguće, kojom se izjavom obavezuju za saradnju u procesu preduzimanja mera za zaštitu i tretman deteta.</p> <p>10. Svaka pružena usluga mora imati informativnu brošuru o dečijim uslugama i pravima.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 36 Procesi i konsultimit dhe informimit</p> <p>1. Menaxheri i rastit me qëllim të koordinimit sa ma të mirë për mbrojtjen dhe trajtimin e fëmijës organizon së paku:</p> <p style="padding-left: 40px;">1.1. Tri (3) takime këshilluese për fëmijën me prindin ose kujdestarin brenda tre (3) muajve të referimit fillestar;</p>	<p style="text-align: center;">Article 36 Consultation and information process</p> <p>1. The case manager, with the aim of coordinating as best as possible the protection and treatment of the child, shall organize at least:</p> <p style="padding-left: 40px;">1.1. Three (3) counselling meetings for the child with the parent or guardian within three (3) months of the initial referral;</p>	<p style="text-align: center;">Član 36 Proces konsultacija i informisanja</p> <p>1. Rukovodilac slučaja, sa ciljem što bolje koordinacije za zaštitu i tretman deteta organizuje najmanje:</p> <p style="padding-left: 40px;">1.1. Tri (3) konsultativna sastanka za dete sa roditeljem ili starateljem u roku od tri (3) meseca od početnog upućivanja;</p>

<p>1.2. Tri (3) takime këshilluese me specialistë të jashtëm brenda tre (3) muajve të referimit fillestar.</p> <p>2. Për secilin rast të fëmijës me sjellje asociale, trajtimi nga shërbimi do të zgjasë për aq kohë sa të vlerësohet nga Menaxheri i rastit, në konsultim me psikologun, prindin apo kujdestarin si dhe profesionistët tjerë të përfshirë në rast.</p> <p>3. Për secilin rast të fëmijës realizohet së paku nga një (1) vizitë monitoruese për çdo dy (2) muaj për gjatë periudhës së dytë gjashtë (6) mujore të trajtimit.</p> <p>4. Për secilin rast të referuar vendimi mbi ndërprerjen e trajtimit duhet të merret në konsultim me prindin, prindin adoptues ose kujdestarin dhe partnerët e ndërlidhur me rastin.</p>	<p>1.2. Three (3) counselling meetings with external specialists within three (3) months of the initial referral.</p> <p>2. In cases of a child with asocial behaviours, the service shall provide treatment for as long as it is deemed necessary by the Case Manager, in consultation with the psychologist, parent or guardian as well as other professionals involved in the case.</p> <p>3. At least one (1) monitoring visit shall be carried out in every case involving a child every two (2) months for the second six (6)-month period of the treatment.</p> <p>4. In each case referred, the decision to discontinue treatment shall be made in consultation with the parent, foster parent or guardian, and partners involved in the case.</p>	<p>1.2. Tri (3) konsultativna sastanka sa spoljnim specijalistima u roku od tri (3) meseca od početnog upućivanja.</p> <p>2. Za svaki slučaj deteta sa asocijalnim ponašanjem, tretman od strane službe će trajati koliko to bude ocenio Rukovodilac slučaja, u konsultaciji sa psihologom, roditeljem ili starateljem, kao i drugim profesionalcima uključenim u slučaju.</p> <p>3. Za svaki slučaj deteta realizuje se najmanje jedna (1) poseta svakih dva (2) meseca tokom drugog šestomesečnog (6) perioda lečenja.</p> <p>4. Za svaki upućeni slučaj odluku o prekidanju lečenja treba doneti u konsultaciji sa roditeljem, usvojiteljem ili starateljem i partnerima uključenim u slučaju.</p>
<p>KAPITULLI VI – NDËRMJETËSIMI NDËRMJET BASHKËMOSHATARËVE</p> <p style="text-align: center;">Neni 37 Ndërmjetësimi ndërmjet bashkëmoshatarëve</p> <p>Ndërmjetësimi ndërmjet bashkëmoshatarëve është një proces më</p>	<p>CHAPTER VI – PEER MEDIATION</p> <p style="text-align: center;">Article 37 Peer mediation</p> <p>Peer mediation is a less formal process in which one or more mediators are selected for</p>	<p>POGLAVLJE VI – POSREDOVANJE IZMEĐU VRŠNJAKA</p> <p style="text-align: center;">Član 37 Posredovanje između vršnjaka</p> <p>Posredovanje između vršnjaka je manje formalni proces u kojem za stranke uključene</p>

<p>pak formal në të cilin për palët e përfshira në kontest, fëmijën kryes i veprave penale nën moshën e përgjegjësisë penale dhe bashkëmohatarin e tij në cilësinë e palës së dëmtuar, përzgjidhet një ose më shumë ndërmjetësues për t'iu ndihmuar në arritjen e një zgjidhje të kënaqshme për të dyja palët dhe për të zgjidhur konfliktin.</p> <p style="text-align: center;">Neni 38 Qëllimi i ndërmjetësimit ndërmjet bashkëmohatarëve</p> <p>Qëllimi i ndërmjetësimit ndërmjet bashkëmohatarëve është dhënia e mundësisë së kthimit të raporteve normale në mes të bashkëmohatarëve dhe rehabilitimit të fëmijës dhe re-integrimi i tij në shoqëri.</p> <p style="text-align: center;">Neni 39 Procedura për ndërmjetësim ndërmjet bashkëmohatarëve</p> <p>1. Procedura për ndërmjetësim ndërmjet bashkëmohatarëve zhvillohet sipas parimeve të përcaktuara në Kod, Ligjin për ndërmjetësim dhe aktet nënligjore për zbatimin e këtij ligji dhe këtë udhëzim administrativ.</p>	<p>the parties involved in the dispute, i.e. the child offender under the age of criminal responsibility, and his/her peer in the capacity of the injured party, to help in reaching a satisfactory solution for both parties and to resolve the conflict.</p> <p style="text-align: center;">Article 38 Purpose of peer mediation</p> <p>The purpose of peer mediation is to enable the reconciliation of peer relations and child rehabilitation and reintegration into society.</p> <p style="text-align: center;">Article 39 Peer mediation procedure</p> <p>1. The peer mediation procedure shall be conducted in accordance with the principles set out in the Code, the Law on Mediation and the sub-legal acts for the implementation of this law and this Administrative Instruction.</p>	<p>u spor, dete počinioca krivičnih dela ispod starosti za krivičnu odgovornost i njegovog vršnjaka u svojstvu oštećene strane, bira se jedan ili više posrednika za pomoć u postizanju zadovoljavajućeg rešenja za obe strane i za rešavanje sukoba.</p> <p style="text-align: center;">Član 38 Svrha posredovanja između vršnjaka</p> <p>Svrha posredovanja između vršnjaka je pružanje mogućnosti vraćanja u normalnim odnosima između vršnjaka kao i rehabilitacije i reintegracije deteta u društvo.</p> <p style="text-align: center;">Član 39 Postupak za posredovanje između vršnjaka</p> <p>1. Postupak posredovanja između vršnjaka sprovodi se u skladu sa principima utvrđenim u Zakoniku, Zakonu o posredovanju i podzakonskim aktima za sprovođenje ovog zakona i ovog administrativnog uputstva.</p>
---	--	---

<p>2. Prokurori i shtetit për të mitur apo menaxheri i rastit, duke pasur parasysh natyrën e veprës penale, rrethanat në të cilat është kryer vepra penale dhe historinë e fëmijës, nëse vlerëson se do të jetë më e përshtatshme dhe në interesin më të mirë të fëmijës mund të propozoj procedurën për ndërmjetësim.</p> <p>3. Para se palët të udhëzohen në procedurën e ndërmjetësimit, prokurori i shtetit për të mitur apo menaxheri i rastit duhet që t'i njoftojë palët për parimet dhe rregullat e ndërmjetësimit, si dhe për procesin dhe efektet ligjore të çdo marrëveshjeje që arrihet përmes ndërmjetësimit, në pajtim me Ligjin për Ndërmjetësim dhe legjislacionin përkatës në fuqi.</p>	<p>2. The state prosecutor for juveniles or the case manager may propose the mediation procedure if considered to be most appropriate and in the best interest of the child, depending on the nature of the criminal offense, the circumstances in which the offense was committed and the child's history.</p> <p>3. Before instructing the parties to the mediation procedure, the state prosecutor for juveniles or case manager shall inform the parties of the principles and rules of mediation, as well as the process and legal effects of any agreement reached through mediation, in compliance with the Law on Mediation and the relevant legislation in force.</p>	<p>2. Državni tužilac za maloletnike ili Rukovodilac slučaja, uzimajući u obzir prirodu krivičnog dela, okolnosti u kojima je počinjeno krivično delo i istoriju deteta, ako smatra da je to najprikkladnije i u najboljem interesu deteta može da predloži postupak posredovanja.</p> <p>3. Pre nego što su stranke upućene u postupak posredovanja, državni tužilac za maloletnike ili Rukovodilac slučaja mora da obavesti stranke o principima i pravilima posredovanja, kao i o procesu i pravnim efektima bilo kojeg sporazuma koji se postiže posredovanjem, u skladu sa Zakonom o posredovanju i relevantnim važećim zakonodavstvom.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 40 Përzgjedhja e ndërmjetësuesit</p> <p>1. Kur prindi apo kujdestari i fëmijës dhe prindi apo kujdestari i bashkëmoshatarit si palë e dëmtuar shprehin pëlqimin e tyre për ndërmjetësim, në bazë të marrëveshjes së palëve në procedurën e ndërmjetësimit, palët duhet të zgjedhin vullnetarisht ndërmjetësuesin nga regjistri i ndërmjetësuesve të licencuar nga Ministria e Drejtësisë.</p>	<p style="text-align: center;">Article 40 Appointment of the mediator</p> <p>1. In cases where the parent or guardian of the child and the parent or guardian of the peer as an injured party express their consent to mediation, on the basis of the agreement of the parties to the procedure of mediation, the parties shall voluntarily choose the mediator from the register of mediators licensed by the Ministry of Justice.</p>	<p style="text-align: center;">Član 40 Izbor posrednika</p> <p>1. Kada roditelj ili staratelj deteta i roditelj ili staratelj vršnjaka, kao oštećene strane, izražavaju njihovu želju za posredovanjem, na osnovu sporazuma strana u postupku posredovanja, strane dobrovoljno treba da biraju posrednika iz registra posrednika koje je licenciralo Ministarstvo pravde.</p>

<p>2. Fëmijët kanë të drejtë të shprehin mendimin e tyre në caktimin e ndërmjetësuesit.</p> <p>3. Në rast se palët nuk mund të merren vesh, ndërmjetësuesin për të mitur e cakton prokurori i shtetit për të mitur apo menaxheri i rastit, nga lista e ndërmjetësuesve në pajtim me Ligjin për Ndërmjetësimin, si dhe dispozitat e Kodit.</p> <p>4. Pas caktimit të ndërmjetësuesit, ndërmjetësuesi vë kontakt me prindin apo kujdestarin e fëmijës dhe sipas marrëveshjes fillon procedurën e ndërmjetësimit.</p>	<p>2. Children shall have the right to express their opinion on the appointment of the mediator.</p> <p>3. In case the parties cannot agree, the Juvenile Mediator shall be appointed by the State Prosecutor for juveniles or the Case Manager, from the list of mediators in accordance with the Law on Mediation and the provisions of the Code.</p> <p>4. After the appointment of the mediator, the mediator shall contact the parent or guardian of the child and commence the procedure of mediation as agreed.</p>	<p>2. Deca imaju pravo da iznesu svoje mišljenje u određivanju posrednika.</p> <p>3. U slučaju da se strane ne mogu dogovoriti, posrednika za maloletnike određuje državni tužilac za maloletnike ili Rukovodilac slučaja sa liste posrednika u skladu sa Zakonom o posredovanju i odredbama Zakonika.</p> <p>4. Nakon određivanja posrednika, posrednik uspostavlja kontakt sa roditeljem ili starateljem deteta i u skladu sa sporazumom pokreće postupak posredovanja.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 41 Shpenzimet e procedurës së ndërmjetësimit ndërmjet bashkëmoshatarëve</p>	<p style="text-align: center;">Article 41 Costs of the peer mediation procedure</p>	<p style="text-align: center;">Član 41 Troškovi postupka posredovanja između vršnjaka</p>
<p>1. Procedura e ndërmjetësimit ndërmjet bashkëmoshatarëve është pa pagesë për palët.</p> <p>2. Shpenzimet e procedurës së ndërmjetësimit ndërmjet bashkëmoshatarëve, duke përfshirë pagesën për ndërmjetësuesin, në rastet kur ndërmjetësuesi caktohet nga prokurori i</p>	<p>1. The peer mediation procedure shall be free of charge for the parties.</p> <p>2. The costs of the peer mediation procedure, including payment to the mediator, in cases when the mediator is appointed by the State Prosecutor for juveniles, shall be allocated from the Kosovo Prosecutorial Council budget.</p>	<p>1. Postupak posredovanja između vršnjaka za stranke je besplatan.</p> <p>2. Troškove postupka posredovanja između vršnjaka, uključujući plaćanje posrednika, u slučajevima kada posrednika određuje državni tužilac za maloletnike, izdvajaju se iz budžeta Tužilačkog saveta Kosova.</p>

<p>shtetit për të mitur, ndahen nga buxheti i Këshillit Prokurorial të Kosovës.</p> <p>3. Shpenzimet e procedurës së ndërmjetësimit ndërmjet bashkëmoshatarëve, duke përfshirë pagesën për ndërmjetësuesin, në rastet kur ndërmjetësuesi caktohet nga menaxheri i rastit, ndahen nga buxheti i Komunës.</p> <p>4. Pagesa e shpenzimeve për procedurën e ndërmjetësimit dhe ndërmjetësuesit bëhet sipas Ligjit për ndërmjetësim dhe akteve nënligjore të nxjerra për zbatimin e tij.</p> <p style="text-align: center;">Neni 42 Organizimi i trajnimeve të ndërmjetësve në fushën e ndërmjetësimit ndërmjet bashkëmoshatarëve</p> <p>1. Ministria e Drejtësisë është përgjegjëse për përcaktimin e politikave zhvillimore dhe organizimin e trajnimit të ndërmjetësve, duke përfshirë edhe fushën e ndërmjetësimit ndërmjet bashkëmoshatarëve.</p> <p>2. Ndërmjetësuesit ndjekin trajnimet në fushën e ndërmjetësimit për të mitur, duke përfshirë edhe ndërmjetësimin</p>	<p>3. The costs of the peer mediation procedure, including payment to the mediator, in cases when the mediator is appointed by the Case Manager, shall be allocated from the Municipal budget.</p> <p>4. The payment of the costs for peer mediation and the mediator is done according to the Law on Mediation and the sub-legal acts issued for its implementation.</p> <p style="text-align: center;">Article 42 Organization of mediator training in the area of peer mediation</p> <p>1. The Ministry of Justice shall be responsible for defining development policies and organizing mediator training, including in the area of peer mediation.</p> <p>2. Mediators shall attend training in the area of juvenile mediation including peer mediation to enrich themselves with new</p>	<p>3. Troškovi postupka posredovanja između vršnjaka, uključujući plaćanje posrednika, u slučajevima kada posrednika imenuje Rukovodilac slučaja, izdvajaju se iz opštinskog budžeta.</p> <p>4. Plaćanje troškova postupka posredovanja i posrednika vrši se u skladu sa Zakonom o posredovanju i podzakonskim aktima donetim za njegovo sprovođenje.</p> <p style="text-align: center;">Član 42 Organizacija obuka posrednika u oblasti posredovanja između vršnjaka</p> <p>1. Ministarstvo pravde je odgovorno za definisanje razvojnih politika i organizovanje obuke posrednika, uključujući i oblast posredovanja između vršnjaka.</p> <p>2. Posrednici pohađaju obuku iz oblasti posredovanja za maloletnike, uključujući posredovanje između vršnjaka kako bi se</p>
---	--	---

<p>ndërmjet bashkëmoshatarëve, për t'u pasuruar me njohuri të reja për ushtrimin e ndërmjetësisë ndërmjet bashkëmoshatarëve në pajtim me legjislacionin në fuqi dhe programin e trajnimeve të përgatitura nga Ministria e Drejtësisë.</p> <p>3. Ministria e Drejtësisë angazhohet në organizimin e kampanjave të ndryshme me qëllim të informimit të publikut dhe në promovimin e procesit për mundësitë e shfrytëzimit të ndërmjetësisë ndërmjet bashkëmoshatarëve.</p> <p style="text-align: center;">Neni 43 Regjistri i ndërmjetësuesve për të mitur</p> <p>1. Ministria e Drejtësisë dhe Oda e Ndërmjetësuesve mban dhe përditëson Regjistrin publik të ndërmjetësuesve të trajnuar në fushën e ndërmjetësisë për të mitur.</p> <p>2. Regjistri i ndërmjetësuesve për të mitur përmban të gjitha të dhënat personale për secilin ndërmjetësues për të mitur dhe kopjet e përditësuar të këtij regjistri shpërndahen në gjykata, prokurori dhe në QPS varësisht nga ndryshimet.</p>	<p>knowledge on exercising peer mediation in accordance with the legislation in force and the training program prepared by the Ministry of Justice.</p> <p>3. The Ministry of Justice shall be engaged in organizing various campaigns with the aim of informing the public and promoting the process on opportunities for using peer mediation.</p> <p style="text-align: center;">Article 43 Register of Juvenile Mediators</p> <p>1. The Ministry of Justice and the Chamber of Mediators shall maintain and update the public register of mediators trained in the area of juvenile mediation.</p> <p>2. The Register of Juvenile Mediators shall contain all personal data for each Juvenile Mediator and updated copies of this register shall be distributed to courts, prosecutors and CSWs, depending on changes.</p>	<p>obogatili novim saznanjima o obavljanju posredovanja između vršnjaka u skladu sa važećim zakonodavstvom i programom obuke koji je pripremila Ministarstvo pravde.</p> <p>3. Ministarstvo pravde je angažovano u organizovanju različitih kampanji u cilju informisanja javnosti i promocije procesa korišćenja mogućnosti posredovanja između vršnjaka.</p> <p style="text-align: center;">Član 43 Registar posrednika za maloletnike</p> <p>1. Ministarstvo pravde i Komora posrednika vodi i ažurira javni registar posrednika obučenih iz oblasti posredovanja za maloletnike.</p> <p>2. Registar posrednika za maloletnike sadrži sve lične podatke o svakom posredniku za maloletnike i ažurirane kopije ovog registra se distribuiraju sudovima, tužilaštvima i CSR-ima u zavisnosti od izmena.</p>
---	--	--

<p style="text-align: center;">Neni 44 Ndërmjetësimi ndërmjet bashkëmoshatarëve në kontekstin shkollor</p>	<p style="text-align: center;">Article 44 Peer mediation in the school context</p>	<p style="text-align: center;">Član 44 Posredovanje između vršnjaka u školskom kontekstu</p>
<p>1. Krahas ndërmjetësimit ndërmjet bashkëmoshatarëve të organizuar në nivel profesionistësh, sic është përcaktuar në këtë Kapitull, në kontekstin shkollor, nxënësit dhe mësuesit mund të veprojnë si ndërmjetës për të zgjidhur konfliktet midis bashkëmoshatarëve.</p> <p>2. Procesi i ndërmjetësimit midis bashkëmoshatarëve, nxënësve nën moshën katërmëdhjetë vjeçare, mund të këtë ndërmjetës, të cilët hyjnë spontanisht në këtë rol, pa pasur ndonjë përgatitje ose trajnim të posaçëm. Në këtë kontekst, ndërmjetës mund të jenë vetë nxënësit, mund të jenë mësuesit kujdestarë ose mësuesit në përgjithësi, mund të jenë drejtuesit e shkollës, mund të jenë prindi ose të afërmit.</p> <p>3. Ministria e Drejtësisë në bashkëpunim me ministrinë përkatëse për arsim dhe partnerët tjerë përkatës vendor dhe ndërkombëtar duhet të nxisin dhe përkrahin ndërmjetësimin ndërmjet bashkëmoshatarëve, dhe nxjerr udhëzues përkatës për këtë proces.</p>	<p>1. In addition to peer mediation organized at the professional level, as defined in this Chapter, in the school context, students and teachers can act as mediators to resolve peer conflicts.</p> <p>2. The process of mediation amongst peers, students under the age of fourteen, may include mediators who enter this role spontaneously, without any special preparation or training. In this context, mediators can be the students themselves, the class teachers or teachers in general, the school management, parents or relatives.</p> <p>3. The Ministry of Justice shall, in cooperation with the relevant ministry of education and other relevant local and international partners, promote and support peer mediation and issue relevant guidelines for this process.</p>	<p>1. Pored posredovanja između vršnjaka organizovano na nivou profesionalaca, kao što je utvrđeno u ovom Poglavlju, u školskom kontekstu, učenici i nastavnici mogu da deluju kao posrednici za rešavanje sukoba između vršnjaka.</p> <p>2. Proces posredovanja između vršnjaka, učenika mlađih od četrnaest godina, može imati posrednike koji spontano ulaze u ovu ulogu, bez da su posebno pripremljeni ili obučeni. U tom kontekstu, posrednici mogu da budu sami učenici, mogu da budu razredne starešine ili nastavnici uopšteno, mogu da budu rokovodioci škole, mogu da budu roditelji ili članovi porodice.</p> <p>3. Ministarstvo pravde u saradnji sa dotičnim ministarstvom za obrazovanje i ostalim relevantnim domaćim i međunarodnim partnerima treba da podstiču i podržavaju posredovanje između vršnjaka, i izdaju odgovarajuće uputstvo za ovaj proces.</p>

<p>KAPITULLI VII - NDIHMA JURIDIKE PËR FËMIJËT KRYERËS TË VEPRËS PENALE NËN MOSHËN E PËRGJEGJËSISË PENALE</p> <p style="text-align: center;">Neni 45 Ndihma juridike dhe qasja në organet e drejtësisë</p> <p>1. Fëmijës, i sigurohet ndihma juridike pa pagesë për realizimin dhe mbrojtjen e të drejtave të tij.</p> <p>2. Ndihmë juridike përfshinë përfaqësimin ligjor dhe këshillimin mbi të drejtat dhe interesin më të mirë të fëmijës, në procedurat ligjore.</p> <p>3. Fëmija dhe prindi ose kujdestarët, duhet të informohen menjëherë për të drejtat e fëmijës gjatë procedurave, për disponueshmërinë e shërbimeve mbështetëse, rolin e fëmijës, mënyrat në të cilat fëmija do të intervistohet për progresin e çështjes, për të gjitha vendimet e rëndësishme, që merren dhe për mekanizmat ose procedurat në dispozicion për të kërkuar një rishikim të vendimeve.</p>	<p>CHAPTER VII - LEGAL AID FOR CHILD OFFENDERS WHO ARE UNDER THE AGE OF CRIMINAL RESPONSIBILITY</p> <p style="text-align: center;">Article 45 Legal aid and access to justice bodies</p> <p>1. The child shall be provided with free legal aid for the exercise and protection of his or her rights.</p> <p>2. Legal aid shall include legal representation and counselling on the rights and best interests of the child in legal proceedings.</p> <p>3. The child and parent or guardian shall be informed promptly of the child's rights during the proceedings, the availability of support services, the child's role, the manners in which the child will be interviewed about the progress of the case, all important decisions, and the mechanisms or procedures available to request a review of decisions.</p>	<p>POGLAVLJE VII - PRAVNA POMOĆ ZA DECU POČINIOCE KRIVIČNOG DELA ISPOD STAROSTI KRIVIČNE ODGOVORNOSTI</p> <p style="text-align: center;">Član 45 Pravna pomoć i pristup organima pravde</p> <p>1. Detetu se pruža besplatna pravna pomoć za ostvarivanje i zaštitu njegovih prava.</p> <p>2. Pravna pomoć uključuje pravno zastupanje i savetovanje o pravima i najboljim interesima deteta u pravnim postupcima.</p> <p>3. Dete i roditelj ili staratelj trebaju biti blagovremeno informisani o pravima deteta tokom postupka, o dostupnosti usluga podrške, o ulozi deteta, načinima na kojima će dete biti saslušano o napretku predmeta, o svim važnim donetim odlukama i o raspoloživim mehanizmima ili procedurama za zahtevanje preispitivanja odluka.</p>
---	---	---

<p align="center">Neni 46 Ndihma Juridike për fëmijët nën moshën e përgjegjësive penale</p>	<p align="center">Article 46 Legal aid for children under the age of criminal responsibility</p>	<p align="center">Član 46 Pravna pomoć za decu ispod starosti krivične odgovornosti</p>
<p>1. Çdo fëmijë i dyshuar për kryerje të veprës penale gëzon të paktën të drejtat, si vijon:</p> <p>1.1. Të informohet menjëherë dhe drejtpërdrejtë për pretendimet e ngritura kundër tij, nëse është e përshtatshme, me anë të përfaqësuesve ligjor, dhe</p> <p>1.2. të ketë ndihmë juridike ose nga çdo ndihmë tjetër të duhur për përgatitjen dhe paraqitjen e mbrojtjes së tij.</p> <p>2. Fëmija, prindi apo kujdestari i tij kontaktojn apo kontaktohen me një avokat mbrojtës për fëmijë, menjëherë pasi ai është ndaluar apo sjellë në stacion policor.</p> <p>3. Fëmija, prindi, ose kujdestari, përfaqësuesi i autorizuar, që nga kontakti i tyre i parë me procesin e trajtimit, informohen menjëherë për rrjedhën e procesit dhe, për aq sa është e mundur dhe e përshtatshme, për sa më poshtë:</p>	<p>1. Every child suspected of committing a criminal offense shall enjoy at least the following rights:</p> <p>1.1. To be informed promptly and directly of the allegations made against him/her, if appropriate, by legal representatives, and</p> <p>1.2. To have legal aid or any other assistance necessary for the preparation and filing of his/her defence.</p> <p>2. The child, his parent or guardian shall contact or be contacted by a lawyer defending children immediately after being arrested or brought to a police station.</p> <p>3. The child, parent or guardian, the authorized representative, from their first contact with the handling process, shall be informed immediately of the course of the process and, as far as possible and appropriate, of the following:</p>	<p>1. Svako dete koje je osumnjičeno da je počinilo krivično delo ima pravo na najmanje sledeća prava:</p> <p>1.1. Da bude neposredno i direktno informisan o navodima koji su podignuti protiv njega, ako je prikladno, preko pravnih zastupnika, i</p> <p>1.2. Da dobije pravnu pomoć ili bilo koju drugu pomoć potrebnu za pripremanje i podnošenje njegove odbrane.</p> <p>2. Dete, roditelj ili njegov staratelj kontaktiraju ili bivaju kontaktirani od strane advokata odbrane za decu, neposredno nakon što je pritvoren ili priveden u policijsku stanicu.</p> <p>3. Dete, roditelj, ili staratelj, ovlašćeno lice, još od prvog kontakta sa procesom tretmana se odmah informišu o toku procesa i, koliko je moguće i prikladno, o sledećem:</p>

<p>3.1. të drejtat përkatëse të fëmijës nën moshën e përgjegjesisë penale;</p> <p>3.2. mënyrat si do të kryhen intervistat me zyrtarët profesionistë;</p> <p>3.3. mekanizmat ekzistues mbështetës për fëmijën;</p> <p>3.4. vendi dhe orari i seancave dhe veprimtarive të tjera përkatëse;</p> <p>3.5. disponueshmërinë e masave mbrojtëse;</p> <p>3.6. mekanizmat ekzistues për shqyrtimin e vendimeve; si dhe</p> <p>3.7. disponueshmërinë e shërbimeve dhe resurseve shëndetësore, psikologjike, edukative, sociale, materiale dhe mjetet që mundësojnë përdorimin e këtyre shërbimeve dhe resurseve.</p>	<p>3.1. relevant rights of the child under the age of criminal responsibility;</p> <p>3.2. manners of conducting interviews with professional officials;</p> <p>3.3. available child support mechanisms;</p> <p>3.4. location and schedule of other relevant sessions and activities;</p> <p>3.5. availability of protection measures;</p> <p>3.6. existing mechanisms for the review of decisions; and</p> <p>3.7. availability of health, psychological, educational, social, material services and resources and tools that enable the use of these services and resources.</p>	<p>3.1. relevantnim pravima deteta koje je ispod starosti krivične odgovornosti;</p> <p>3.2. načinu kako će se voditi intervjui sa profesionalnim službenicima;</p> <p>3.3. postojećim mehanizmima podrške deteta;</p> <p>3.4. mestu i rasporedu sesija i drugih relevantnih aktivnosti;</p> <p>3.5. dostupnosti zaštitnih mera;</p> <p>3.6. postojećim mehanizmima za razmatranje odluka; kao i o</p> <p>3.7. dostupnosti zdravstvenih, psiholoških, obrazovnih, socijalnih, i materijalnih usluga i resursa i alata koji omogućavaju korišćenje ovih usluga i resursa.</p>
<p>4. Fëmija, prindi, kujdestari, përfaqësuesi i autorizuar, që nga kontakti i tyre i parë me procesin e trajtimit mund të kërkojë marrjen e provave për mbrojtjen e tij.</p> <p>5. Organi i kujdestarisë e informon prindin, kujdestarin, përfaqësuesin e</p>	<p>4. The child, parent, guardian, the authorized representative may, from their first contact with the treatment process, request evidence for their defence.</p> <p>5. The Guardianship Authority shall inform the parent, the guardian, the authorized</p>	<p>4. Dete, roditelj, staratelj, ovlašćeni predstavnik, od prvog kontakta sa procesom tretmana mogu zatražiti uzimanje dokaza za njegovu odbranu.</p> <p>5. Organ starateljstva informiše roditelja, staratelja, ovlašćenog predstavnika o</p>

<p>autorizuar për të drejtën e tij, për të pasur mbrojtës dhe për ndihmën juridike, e cila ju ofrohet.</p> <p style="text-align: center;">Neni 47 Ndihma e Institucionit të Avokatit të Popullit për fëmijët nën moshën e përgjegjësive penale</p> <p>1. Avokati i Popullit është institucion i pavarur, i cili ndër të tjera i mbron edhe të drejtat e fëmijës, sic është përcaktuar me legjislacionin përkatës në fuqi, sipas Rregullores së nxjerr nga Avokati i Popullit për mënyrën e ankesës së fëmijës.</p> <p>2. Shoqatat, organizatat apo subjektet tjera juridike mund të iniciojnë apo përkrahin ankesat në emër të parashtruesit, me marrjen e pëlqimit të prindit apo kujdestarit të tij, si dhe mendimin e fëmijës kur ai është në gjendje që të jap atë, për zhvillimin e procedurave tek Avokati i Popullit.</p> <p>3. Kur Avokati i Popullit fillon procedurën me iniciativë të vetë lidhur me shkeljen e të drejtave dhe lirive të një numri më të madh të fëmijëve, nuk është i nevojshëm pëlqimi nga paragrafi 2. i këtij neni.</p>	<p>representative of their right to defence and the legal aid provided to them.</p> <p style="text-align: center;">Article 47 Ombudsperson Institution assistance for children under the age of criminal responsibility</p> <p>1. The Ombudsperson is an independent institution which, inter alia, protects the rights of the child, as defined by the relevant legislation in force, according to the Regulation issued by the Ombudsperson on the manner of filing complaints concerning the rights of the child.</p> <p>2. Associations, organizations or other legal entities may initiate or support complaints on behalf of the complainant, with the consent of the parent or his/her guardian, as well as the child's opinion when he/she is able to give it, on the conduct of the proceedings to the Ombudsperson.</p> <p>3. When the Ombudsperson initiates proceedings on his own initiative regarding the violation of the rights and freedoms of a large number of children, consent from paragraph 2 of this Article is not necessary.</p>	<p>njegovim pravima, da dete ima advokata kao i o pravnoj pomoći, koja mu se pruža.</p> <p style="text-align: center;">Član 47 Pomoć Institucije Ombudsmana deci ispod starosti krivične odgovornosti</p> <p>1. Ombudsman je nezavisna institucija, koja između ostalog štiti i prava deteta, kao što je utvrđeno relevantnim važećim zakonodavstvom, u skladu sa Uredbom koju je doneo Ombudsman o načinu žalbe deteta.</p> <p>2. Udruženja, organizacije ili druga pravna lica mogu pokrenuti ili podržati žalbe u ime podnosioca, uz dobijanje saglasnosti roditelja ili staratelja, kao i mišljenje deteta kada je u mogućnosti da ga pruži, o vođenju postupaka sa Ombudsmanom.</p> <p>3. Kada Ombudsman pokrene postupak na sopstvenu inicijativu u vezi sa kršenjem prava i sloboda velikog broja dece, saglasnost iz stava 2. ovog člana nije potrebna.</p>
---	--	---

<p style="text-align: center;">Neni 48 Gjuha, përkthyesi dhe masa të tjera për ndihmë të veçantë</p>	<p style="text-align: center;">Article 48 Language, interpreter and other special assistance measures</p>	<p style="text-align: center;">Član 48 Jezik, prevodilac i druge mere za posebnu pomoć</p>
<p>1. Zyrtari profesionistë siguron, që komunikimi me fëmijën, të zhvillohen në një gjuhë të thjeshtë dhe të kuptueshme për fëmijën.</p> <p>2. Nëse fëmija ka nevojë për ndihmën e përkthimit në një gjuhë, që fëmija e kupton, atij i vihet në dispozicion një përkthim falas. Këto shpenzime mbulohen nga institucioni përkatës, i cili zhvillon procedurën.</p> <p>3. Ofrimi i shërbimeve në Gjuhën e Shenjave bëhet në pajtim me Rregulloren QRK Nr. 15/2014 për Ofrimin e Shërbimeve në Gjuhën e Shenjave në Republikën e Kosovës (25.09.2014).</p> <p>4. Duke pasur parasysh moshën, nivelin e pjekurisë ose nevojat e veçanta individuale të fëmijës, që mund të përfshijnë, por jo vetëm, aftësitë e kufizuara, nëse ka, varfërinë apo rrezikun e ri viktimizimit, vlerësohet nëse duhet të merren masat përkatëse për ndihmë të veçantë, me qëllim, që interesi i fëmijës të jetë konsiderata parësore. Shpenzimet mbulohen nga komuna përkatëse.</p>	<p>1. The professional official shall ensure that communication with the child is carried out in a simple and understandable language for the child.</p> <p>2. If the child needs translation assistance in a language that the child understands, a free translation shall be available to him/her. Such costs shall be covered by the respective institution which develops the procedure.</p> <p>3. Services in sign language shall be provided in accordance with Regulation GRK No. 15/2014 on Provision of Services in Sign Language in the Republic of Kosovo (25.09.2014).</p> <p>4. Depending on the child's age, level of maturity or special individual needs, which may include, but are not limited to, disabilities, if any, poverty or the risk of re-victimization, it is assessed whether appropriate measures for special assistance should be taken, in order for the child's interest to be the primary consideration. The costs shall be covered by the respective municipality.</p>	<p>1. Profesionalni službenik obezbeđuje, da se komuniciranje sa detetom vrši u jeziku koji je detetu jednostavan i razumljiv.</p> <p>2. Ako je detetu potrebna pomoć u prevodu na jeziku koje dete razume, njemu će biti na raspolaganju besplatan prevod. Ove troškove pokriva odgovarajuća institucija, koja sprovodi postupak.</p> <p>3. Pružanje usluga na Znakovnom jeziku vrši se u skladu sa Uredbom VRK br. 15/2014 o pružanju usluga znakovnog jezika u Republici Kosovo (25. 09. 2014).</p> <p>4. S obzirom na starost, nivo zrelosti ili posebne individualne potrebe deteta, koje mogu uključivati, ali nisu ograničene na, ograničene sposobnosti, ako postoje, siromaštvo ili rizik od ponovnog žrtvovanja, procenjuje se da li treba preduzeti odgovarajuće mere podrške za posebnu pomoć, kako bi interes deteta bila osnovna briga. Troškove pokriva odgovarajuća opština.</p>

<p>KAPITULLI VIII - TRAJTIMI I FËMIJËVE KRYERËS TË VEPRËS PENALE NËN MOSHËN E PËRGJEGJËSISË PENALE</p> <p style="text-align: center;">Neni 49 Trajtimi me dinjitet i fëmijës</p> <p>1. Çdo fëmijë, nën moshën e përgjegjësishë penale, që ka kryer vepër penale, ka të drejtën e një trajtimi, që zhvillon te fëmija ndjenjën e dinjitetit dhe të vlerës së personit, që përforcon tek ai ndjenjën e respektit të tij për të drejtat dhe liritë themelore të njeriut dhe që merr parasysh moshën e fëmijës për ti ndihmuar në integrimin e tij në shoqëri dhe në mënyrë, që ai të luajë një rol konstruktiv në shoqëri.</p> <p>2. Asnjë fëmijë nuk duhet t'i nënshtrohet masave me karakter degradues apo ndëshkimit në shtëpi, shkollë apo institucion tjetër.</p> <p style="text-align: center;">Neni 50 Përgjegjësitë e Shkollës për mbrojtjen e fëmijës</p> <p>1. Shkolla bashkëpunon me Menaxherin e Rastit për zbatimin e Programit të Mbrojtjes së Fëmijës.</p>	<p>CHAPTER VIII - TREATMENT OF CHILD OFFENDERS UNDER THE AGE OF CRIMINAL RESPONSIBILITY</p> <p style="text-align: center;">Article 49 Treating the child with dignity</p> <p>1. Every child under the age of criminal responsibility who has committed a criminal offense shall have the right to receive treatment which develops in the child a sense of dignity and value for the person, reinforcing in him/her a sense of respect for his/her basic human rights and freedoms and taking into account the age of the child to help him/her integrate into society and in order for him/her to play a constructive role in society.</p> <p>2. No child shall be subjected to degrading or punitive measures at home, school or other institution.</p> <p style="text-align: center;">Article 50 School responsibilities for child protection</p> <p>1. The school shall collaborate with the Case Manager for the implementation of the Child Protection Programme.</p>	<p>POGLAVLJE VIII - TRETMAN DECE POČINIOCA KRIVIČNOG DELA ISPOD STAROSTI KRIVIČNE ODGOVORNOSTI</p> <p style="text-align: center;">Član 49 Dostojanstven tretman deteta</p> <p>1. Svako dete, ispod starosti krivične odgovornosti, koje je počinilo krivično delo, ima pravo na tretman, koji kod deteta razvija osećaj dostojanstva i vrednosti ličnosti, ojačavajući u njemu osećaj poštovanja njegovih osnovnih prava i sloboda uzimajući u obzir starost deteta kako bi mu se pomoglo da se integriše u društvo i kako bi on odigrao konstruktivnu ulogu u društvu</p> <p>2. Ni jedno dete ne može biti izloženo ponižavajućim ili kaznenim merama kod kuće, u školi ili u drugoj instituciji.</p> <p style="text-align: center;">Član 50 Odgovornosti škole za zaštitu deteta</p> <p>1. Škola sarađuje sa Rukovodiocem slučaja u sprovođenju programa za zaštitu deteta.</p>
---	--	--

<p>2. Shkollat duhet t'i kushtojnë kujdes dhe vëmendje të veçantë fëmijës.</p> <p>3. Mësimdhënësit dhe ekipet profesionale brenda shkollës me anë të programeve edukative sensibilizohen për problemet, nevojat dhe perceptimet e fëmijës.</p> <p>4. Fëmijës duhet t'i ofrohet edukim i specializuar.</p> <p>5. Shkolla, Menaxheri i Rastit në bashkëpunimit me OJQ-të e licencuara nga Ministria ofrojnë edukim të specializuar.</p>	<p>2. Schools shall pay special attention to the child.</p> <p>3. Teachers and professional teams within the school shall, through educational programs, be informed of the child's problems, needs and perceptions.</p> <p>4. The child shall be provided with specialized education.</p> <p>5. The school and the case manager in collaboration with NGOs licensed by the Ministry shall provide specialized education.</p>	<p>2. Škole treba da posvećuju posebnu pažnju i brigu o deci.</p> <p>3. Nastavnici i stručni timovi unutar škole kroz obrazovne programe podižu svest o problemima, potrebama i shvatanjima dece.</p> <p>4. Detetu treba pružiti specijalno vaspitanje.</p> <p>5. Škola, Rukovodilac slučaja u saradnji sa NVO-ima koje je licencirala Ministarstvo pružaju specijalno vaspitanje.</p>
<p>KAPITULLI IX - DISPOZITAT PËRFUNDIMTARE</p>	<p>CHAPTER IX - FINAL PROVISIONS</p>	<p>POGLAVLJE IX - ZAVRŠNE ODREDBE</p>
<p>Neni 51 Mbikëqyrja e ofrimit të shërbimeve sociale</p>	<p>Article 51 Overseeing the provision of social services</p>	<p>Član 51 Nadgledanje pružanja socijalnih usluga</p>
<p>1. Organi i Kujdestarisë obligohet, që të raportojë në drejtorinë përkatëse të komunës dhe në Departamentin përkatës në Ministri për Politika Sociale dhe Familjare për shërbimet e ofruara, që lidhen me këto kategori të fëmijëve, sikurse edhe për kategoritë dhe shërbimet e tjera.</p>	<p>1. The Guardianship Authority shall be obliged to report to the relevant Municipal Directorate and the Ministry's relevant Department of Social and Family Policies with regard to services provided in relation to these categories of children and other categories and services.</p>	<p>1. Organ starateljstva je dužan da redovno izveštava relevantnoj opštinskoj direkciji i relevantnom odeljenju Ministarstva za socijalne politike i porodicu o pruženim uslugama, koje se odnose na ove kategorije dece, kao i na ostale kategorije i usluge.</p>

<p>2. Monitorimin për mbrojtjen dhe trajtimin e këtyre kategorive të fëmijëve e bën Departamenti përkatës në Ministri.</p> <p>3. Departamenti përkatës në Ministri, në përputhje me legjislacionin, i cili e trajton këtë kategori të fëmijëve, mund të krijojë politika, strategji dhe module të programeve përkatëse për mbrojtjen e fëmijëve nën moshën e përgjegjesisë penale.</p> <p>4. Monitorimin për mbrojtjen dhe trajtimin e këtyre kategorive të fëmijëve e bën Departamenti përkatës i Mirëqenies Sociale në emër të Ministrisë.</p> <p>5. Departamenti përkatës i Ministrisë, në përputhje me legjislacionin, i cili e trajton këtë kategori të fëmijëve, mund të krijojë politika, strategji dhe module të programeve përkatëse për mbrojtjen e fëmijëve nën moshën e përgjegjesisë penale.</p>	<p>2. The relevant Department within the Ministry shall monitor the protection and treatment of these categories of children.</p> <p>3. The relevant Department within the Ministry may, in accordance with the legislation addressing this category of children, establish policies, strategies and modules of relevant child protection programmes for children under the age of criminal responsibility.</p> <p>4. The relevant Department of Social Welfare shall monitor the protection and treatment of these categories of children on behalf of the Ministry.</p> <p>5. The relevant Department within the Ministry may, in accordance with the legislation addressing this category of children, establish policies, strategies and modules of relevant child protection programmes for children under the age of criminal responsibility.</p>	<p>2. Nadgledanje zaštite i tretmana ovih kategorija dece vrši odgovarajuće odeljenje u Ministarstvu.</p> <p>3. Odgovarajuće odeljenje u Ministarstvu, u skladu sa zakonodavstvom koje se bavi ovom kategorijom dece, može kreirati politike, strategije i module relevantnih programa za zaštitu deteta ispod starosti krivične odgovornosti.</p> <p>4. Nadgledanje za zaštitu i tretman ovih kategorija dece vrši odgovarajuće odeljenje za socijalnu zaštitu u ime Ministarstva.</p> <p>5. Odgovarajuće odeljenje u Ministarstvu, u skladu sa zakonodavstvom koje se bavi ovom kategorijom dece, može kreirati politike, strategije i module relevantnih programa za zaštitu deteta ispod starosti krivične odgovornosti.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 52 Dosjet e fëmijës nën moshën e përgjegjesisë penale</p>	<p style="text-align: center;">Article 52 Files of children under the age of criminal responsibility</p>	<p style="text-align: center;">Član 52 Dosjei deteta ispod starosti krivične odgovornosti</p>
<p>1. Të gjitha raportet, përfshirë këtu edhe dosjet ligjore, mjekësore dhe dokumenteve të tjera në lidhje me formën, përmbajtjen dhe detalet e trajtimit, duhet të</p>	<p>1. All reports, including legal, medical files and other documents relating to the form, content and details of child treatment shall be</p>	<p>1. Svi izveštaji, uključujući ovde i pravni, medicinski dosije i druga dokumenta koja se odnose na oblik, sadržaj i detalje tretmana, treba da budu smešteni u individualni dosije,</p>

<p>vendosen në një dosje individuale, të cilat mund të jenë në dispozicion vetëm të personave të autorizuar.</p> <p>2. Brenda mundësive çdo fëmijë kur ka mundësi përmirësimi të fakteve apo opinioneve të përmbajtura në dosjen e tyre duke lejuar rregullimin e deklaratave të pabaza me qëllim ushtrimi të të drejtave ato do të mbyllen dhe në kohë të përshtatshme të hapen.</p> <p>3. Dosjet pas periudhës pesë (5) vjeçare shkatërrohen/asgjësohen në frymën e mbrojtjes së interesit më të mirë të fëmijës.</p> <p style="text-align: center;">Neni 53 Bashkëpunimi me OJQ-të për mbrojtjen e fëmijës</p> <p>1. Organizatat joqeveritare të licencuara nga Ministria, sigurojnë</p> <p>2. shërbimet përkatëse të nevojshme për mbrojtjen e fëmijës.</p> <p>3. Organizatat joqeveritare me mbështetje financiare nga institucionet qendrore dhe lokale dhe partnerët zhvillimor ndihmojnë në hartimin dhe realizimin e Programit për Mbrojtjen e Fëmijës.</p>	<p>placed in an individual file, which may only be available to authorized persons.</p> <p>2. Whenever possible, any child, when it is possible to improve the facts or opinions contained in their file by allowing the adjustment of unfounded statements for the purpose of exercising their rights, may close and open them at appropriate times.</p> <p>3. The files shall be destroyed/disposed of after the five (5) year period pursuant to the the spirit of protecting the best interest of the child.</p> <p style="text-align: center;">Article 53 Cooperation with NGOs for child protection</p> <p>1. Non-governmental organizations licensed by the Ministry shall provide proper services necessary for child protection.</p> <p>2. Non-governmental organizations shall assist in the design and implementation of the Child Protection Programme with financial support from central and local institutions and development partners.</p>	<p>koji može biti na raspolaganju samo ovlašćenim licima.</p> <p>2. Kad god je to moguće, svako dete, kada postoji mogućnost poboljšanja činjenica ili mišljenja koje se nalaze u njihovom dosijeu, omogućavajući regulisanje neosnovanih izjava u cilju ostvarivanja njihovih prava, one će biti zatvorene i biće otvorene u prikladno vreme.</p> <p>3. Dosjei nakon perioda od pet (5) godina uništavaju se u duhu zaštite najboljeg interesa deteta.</p> <p style="text-align: center;">Član 53 Saradnja sa NVO-ima za zaštitu deteta</p> <p>1. Nevladine organizacije koje je licenciralo Ministarstvo, pružaju odgovarajuće usluge koje su neophodne za zaštitu deteta.</p> <p>2. Nevladine organizacije uz finansijsku podršku centralnih i lokalnih institucija i razvojnih partnera pomažu u izradi i sprovođenju Programa za zaštitu deteta.</p>
--	---	---

<p style="text-align: center;">Neni 54 Vetëdijesimi i publikut</p> <p>1. Me së largu tre (3) muaj pas hyrjes në fuqi të këtij udhëzimi administrativ Ministria dhe Ministria e Drejtësisë obligohen të lansojnë fushatë promovimi lidhur me masat mbrojtëse të fëmijës dhe të hartojnë programin përkatës për vetëdijesimin e publikut lidhur me këtë udhëzim administrativ.</p> <p>2. Fushata përgatitet nga njësia përkatëse e Ministrisë në bashkëpunim me Institucionet përkatëse të cilat janë përgjegjëse dhe kompetente për mbrojtjen e fëmijës.</p> <p>3. Ministria organizon trajnimet përkatëse për ngritjen e kapaciteteve të zyrtarëve përkatës për zbatimin e këtij udhëzimi administrativ.</p>	<p style="text-align: center;">Article 54 Public awareness raising</p> <p>1. At the latest three (3) months after the entry into force of this Administrative Instruction, the Ministry and the Ministry of Justice shall be obliged to launch a promotion campaign on child protection measures and to develop a public awareness-raising program on this Administrative Instruction.</p> <p>2. The campaign shall be prepared by the relevant unit of the Ministry in cooperation with the relevant institutions which are responsible and competent for child protection.</p> <p>3. The Ministry shall organize relevant trainings for capacity building of the relevant officials for the implementation of this Administrative Instruction.</p>	<p style="text-align: center;">Član 54 Podizanje svesti javnosti</p> <p>1. Najkasnije tri (3) meseca nakon stupanja na snagu ovog Administrativnog uputstva, Ministarstvo i Ministarstvo pravde dužne su da pokrenu promotivnu kampanju o merama zaštite dece i da izrade program podizanja javne svesti o ovom Administrativnom uputstvu.</p> <p>2. Kampanju priprema odgovarajuća jedinica Ministarstva u saradnji sa odgovarajućim institucijama koje su odgovorne i nadležne za zaštitu deteta.</p> <p>3. Ministarstvo organizuje odgovarajuće obuke za izgradnju kapaciteta relevantnih službenika za sprovođenje ovog Administrativnog uputstva.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 55 Monitorimi dhe raportimi</p> <p>1. Ministria dhe Ministria e Drejtësisë krijojnë një trupë përkatëse për monitorimin dhe zbatimin e këtij udhëzimi administrativ.</p> <p>2. Në vendimin e caktimit të kësaj trupe, të nxjerrë nga sekretarët e ministrive përcaktohet përbërja dhe përgjegjësitë.</p>	<p style="text-align: center;">Article 55 Monitoring and reporting</p> <p>1. The Ministry and the Ministry of Justice shall establish a relevant body for monitoring and implementing this Administrative Instruction.</p> <p>2. The decision on the appointment of this body, issued by the secretaries of the ministries, shall determine the composition and responsibilities.</p>	<p style="text-align: center;">Član 55 Praćenje i izveštavanje</p> <p>1. Ministarstvo i Ministarstvo prve formiraće odgovarajuće telo za praćenje i sprovođenje ovog administrativnog uputstva.</p> <p>2. U odluci za uspostavljanje ovog tela, donetoj od strane sekretara ministarstava, određuje se sastav i odgovornosti.</p>

<p align="center">Neni 56 Shfuqizimi</p>	<p align="center">Article 56 Abrogation</p>	<p align="center">Član 56 Ukidanje</p>
<p>1. Me hyrjen në fuqi të këtij Udhëzimi Administrativ, shfuqizohet:</p> <p>1.1. Udhëzimi Administrativ i Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale nr. 03/2011 për trajtimin e fëmijëve kryerës të veprave penale, pa përgjegjësi penale dhe atyre me sjellje asociale (11 mars 2011); dhe</p> <p>1.2. Udhëzimi Administrativ i Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale nr. 08/2013 për trajtimin e fëmijëve kryerës të veprave penale, pa përgjegjësi penale dhe atyre me sjellje asociale (15 gusht 2013).</p>	<p>1. Upon entry into force of this Administrative Instruction, the following shall be abrogated:</p> <p>1.1. Administrative Instruction of the Ministry of Labour and Social Welfare No. 03/2011 for Treatment Children Perpetrators of Criminal Acts, Responsibility Acts with Antisocial Behaviour (11 March 2011); and</p> <p>1.2. Administrative Instruction of the Ministry of Labour and Social Welfare No. 03/2011 for Treatment Children Perpetrators of Criminal Acts, Responsibility Acts with Antisocial Behaviour (15 August 2013).</p>	<p>1. Stupanjem na snagu ovog Administrativnog uputstva, ukida se:</p> <p>1.1. Administrativno uputstvo Ministarstva rada i socijalne zaštite br. 03/2011 o tretmanu dece počinioca krivičnih dela, bez krivične odgovornosti i onih sa asocijalnim ponašanjem (11. mart 2011. godine); i</p> <p>1.2. Administrativno uputstvo Ministarstva rada i socijalne zaštite br. 08/2013 o tretmanu dece počinioca krivičnih dela, bez krivične odgovornosti i onih sa asocijalnim ponašanjem (15. avgust 2013. godine).</p>

<p style="text-align: center;">Neni 57 Hyrja në fuqi</p> <p>Ky Udhëzim Administrativ hyn në fuqi shtatë (7) ditë pas nënshkrimit nga Kryeministri i Republikës së Kosovës.</p> <p style="text-align: right;">Avdullah Hoti _____</p> <p style="text-align: center;">Kryeministër në detyrë i Republikës së Kosovës</p> <p style="text-align: right;">19 janar 2021</p>	<p style="text-align: center;">Article 57 Entry into force</p> <p>This Administrative Instruction shall enter into force seven (7) days after being signed by the Prime Minister of the Republic of Kosovo.</p> <p style="text-align: right;">Avdullah Hoti _____</p> <p style="text-align: center;">Incumbent Prime Minister of the Republic of Kosovo</p> <p style="text-align: right;">19 January 2021</p>	<p style="text-align: center;">Član 57 Stupanje na snagu</p> <p>Ovo Administrativno uputstvo stupa na snagu sedam (7) dana nakon potpisivanja od strane premijera Republike Kosovo.</p> <p style="text-align: right;">Avdullah Hoti _____</p> <p style="text-align: center;">Premijer Republike Kosovo na dužnosti</p> <p style="text-align: right;">19 Januara 2021</p>
---	--	---